

ODREDBE ZA PROVEDBU - izmjene i dopune 2025.

Tumač oznaka:

Crna slova = tekst odredbi koji se ne mijenja,

~~Crvena prekrivena slova~~ = brisanje teksta,

Plava slova = novi tekst koji se dodaje ovim Izmjenama i dopunama.

Napomena: Ove Odredbe za provedbu počinju člankom 4. zbog usklađenja s numeracijom članaka Odredbi za provedbu Odluke o donošenju izmjena i dopuna Odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba.

Članak 4.

U smislu ove odluke, izrazi i pojmovi koji se rabe imaju sljedeće značenje:

1. **Grad Zagreb** - označava Zagreb, teritorijalno-upravnu jedinicu kao posebnu jedinicu lokalne samouprave s položajem županije;
2. **grad Zagreb** - označava naselje Zagreb sa statusom grada;
3. **građevinska područja 68 66 naselja** - su građevinska područja 68 66 naselja južnog i istočnog dijela Grada Zagreba, te građevinska područja dijela naselja grad Zagreb i dijela naselja Sesvete što su izvan granica područja za koja se donose generalni urbanistički plan grada Zagreba i generalni urbanistički plan Sesveta;
4. **Generalni urbanistički plan grada Zagreba** (GUP grada Zagreba) - je prostorni plan lokalne razine obuhvat kojeg je građevinsko područje naselja grad Zagreb (dio) i koji je određen Prostornim planom;
5. **Generalni urbanistički plan Sesveta** (GUP Sesveta) - je prostorni plan lokalne razine obuhvat kojeg je građevinsko područje naselja Sesvete (dio) i koji je određen Prostornim planom;
6. dijelovi (etaže) građevine:
 - 6.1. **podzemna etaža** - je podrum (Po)
 - **podrum** - dio građevine koji je potpuno ukopan ili je ukopan više od 50% svog volumena u konačno uređeni zaravnani teren;
 - 6.2. **nadzemne etaže** - su suteran (S), prizemlje (P), kat (K), potkrovlje (Pk) i uvučeni kat (Uk);
 - **potkrovlje** - najveći gabarit potkrovlja određen je najvećom visinom nadozida 120 cm, mjerenom u ravni pročelja građevine i nagibom krova do 45°, mjereno u visini nadozida;
 - **uvučeni kat** - najviši kat oblikovan ravnim krovom zatvoreni dio kojeg iznosi najviše 75% površine dobivene vertikalnom projekcijom svih zatvorenih nadzemnih dijelova građevine;
7. **građevinska (bruto) površina (GBP) zgrade** - zbroj površina mjerenih u razini podova svih dijelova (etaža) zgrade (Po, S, Pr, K, Pk, Uk) određenih prema vanjskim mjerama obodnih zidova s oblogama, koja se izračunava sukladno posebnom propisu;
8. **građevna čestica** je u načelu jedna katastarska čestica koje je oblik, smještaj u prostoru i veličina u skladu s prostornim planom te koja ima pristup na prometnu površinu sukladan prostornom planu odnosno zakonima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja;
9. **gospodarska građevina** - građevina koja može biti poslovne, proizvodne, ugostiteljsko-turističke i drugih gospodarskih namjena;
10. **građevina** s obzirom na način izgradnje može biti:
 - **samostojeća građevina** - građevina koja sa svih strana ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu);
 - **poluugrađena građevina** - građevina kojoj se jedna strana nalazi na međi građevne čestice, a s druge strane ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu);
 - **skupna građevina** (ugrađena građevina i građevina u nizu) - građevina koja se sa svojim dvjema stranama prislanja na granice susjednih čestica ili uz susjedne građevine, a s drugih strana ima neizgrađen prostor (vlastitu građevnu česticu ili javnu površinu), osim kod krajnjih građevina kada je građevina prislonjena samo uz jednu granicu susjedne čestice ili uz susjednu građevinu te s tri strane ima neizgrađen prostor.
11. **individualna građevina** - građevina stambene ili pretežito stambene (stambeno-gospodarske) namjene; visine najviše tri nadzemne etaže, pri čemu se treća etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, s mogućnošću gradnje podzemne etaže;
12. **izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja** - su:
 - građevinska područja izdvojena od građevinskih područja naselja;
 - prostori izvan građevinskih područja naselja na kojima se planira izgradnja u skladu sa zakonom, posebnim propisima i odredbama ove odluke;
13. **izgrađenost građevne čestice** - odnos tlocrtnih površina svih građevina na građevnoj čestici i ukupne površine građevne čestice izražen u postocima;
14. **kartogram** - grafički prilog Prostornog plana u formatu A3 ili A4 koji se uvezuje u Obrazloženje Prostornog plana;
15. **kontaktno područje Parka prirode Medvednica** - prigorska zona specifičnih krajobrazno-funkcionalnih karakteristika koja se proteže uz vanjski rub Parka prirode Medvednica i za koju su odredbama ove odluke zasebno definirani kriteriji za gradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina unutar građevinskih područja naselja utvrđenih u njenom istočnom dijelu;
16. **koridor** za javnu cestu

- za planiranu javnu cestu: prostor unutar kojeg se osniva građevna čestica javne ceste, regulacijske linije koje se u pravilu poklapaju s linijama koridora,
- za postojeću javnu cestu: postojeće stanje izvedenosti prometne površine;

17. **manje gospodarske građevine** - su građevine s pretežno zanatskim, manjim prerađivačkim, ugostiteljskim i sličnim djelatnostima što ne smetaju okolišu i uvjetima stanovanja i rada na susjednim građevnim česticama;

18. **niska građevina** - građevina stambene ili pretežito stambene (stambeno-gospodarske) namjene, visine četiri nadzemne etaže, pri čemu se četvrta etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, s mogućnošću gradnje podzemne etaže;

19. **poljoprivredno gospodarstvo** je skup svih proizvodnih jedinica kojima poljoprivrednik - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, obrt registriran za obavljanje poljoprivredne djelatnosti, trgovačko društvo ili zadruga registrirana za obavljanje poljoprivredne djelatnosti te druga pravna osoba, upravlja i na njima obavlja bilinogojску, stočarsku i s njima povezane uslužne djelatnosti;

20. **poljoprivredne gospodarske građevine** - su one u kojima se obavlja proizvodnja, prerada i skladištenje poljoprivrednih proizvoda (primarnih proizvoda bilinogojstva i stočarstva i prerađenih poljoprivrednih proizvoda), proizvodnja hrane, garažiranje poljoprivredne mehanizacije te obavljanje uslužne djelatnosti povezane s poljoprivrednom djelatnosti;

21. **pomoćna građevina** - građevina koja namjenom upotpunjuje nisku i individualnu građevinu (garaže, spremišta ogrjeva i druge pomoćne prostorije i slično koje služe za redovnu uporabu građevine), visine najviše dvije nadzemne etaže, pri čemu je druga etaža potkrovlje kojem je visina nadozida najviše 40 cm mjereno u ravlini pročelja, uz mogućnost gradnje jedne podzemne etaže;

22. **posebni programi** - gradski i drugi projekti od javnoga interesa;

23. **postojeće stanje izvedenosti prometne površine** - prometna površina koja se kao takva u naravi koristi, odnosno: katastarska čestica prometne površine evidentirana u katastarskom operatu, dio druge katastarske čestice na kojemu je kao stvarni način uporabe u katastarskom operatu evidentirana prometna površina ili prometna površina ucrтана u odgovarajućoj posebnoj geodetskoj podlozi;

24. **prirodni teren** - neizgrađena površina zemljišta (građevne čestice), uređena kao zelena površina, bez podzemne ili nadzemne gradnje ili natkrivanja, parkiranja, bazena, teniskih igrališta i sl.;

25. **pristupna zona užem području Parka prirode Medvednica** - je rubno područje Parka prirode koje obuhvaća naselja, poljoprivredne površine i površine izvan cjelovitog šumskog područja Medvednice;

26. **prometna površina** - je površina javne namjene, površina u vlasništvu vlasnika građevne čestice ili površina na kojoj je osnovano pravo služnosti prolaza u svrhu pristupa do građevne čestice;

27. **rezervacija proširenja postojeće ulice** - prostor rezerviran za proširenje postojeće prometne površine - ulice, unutar kojega do realizacije proširenja ulice nije moguća gradnja građevina, sadnja visokog raslinja; niti uređenje potrebnih parkirališnih mjesta ili prirodnog terena određenih ovom odlukom. Prostor rezervacija proširenja postojeće ulice na građevnoj čestici ne uključuje se u propisanu površinu prirodnog terena određenu pravilima ove odluke.

Širina prostora rezerviranog za proširenje postojeće ulice određena je odredbama članka 10., točke 5.1.2. ove odluke ili kartografskim prikazima;

28. **stambena građevina** - je individualna građevina i niska građevina;

29. **visina (h) građevine** - visina mjerena od konačno zaravnalog i uređenog terena uz pročelje građevine na njegovom najnižem dijelu do gornjeg ruba stropne konstrukcije zadnje etaže, odnosno vrha nadozida potkrovlja. Ukupna visina građevine mjeri se od konačno zaravnalog i uređenog terena na njegovom najnižem dijelu uz pročelje građevine do najviše točke krova (sljemena);

30. **vodno dobro** je skup zemljišnih čestica, i to: vodonosna i napuštena korita površinskih kopnenih voda, zemljište uz vodotoke potrebno za njihovo reguliranje i zaštitu od poplava te otoci nastali u presušenom vodonosnom koritu (Zakon o vodama) i **prostor na kojem je izvorište vode za ljudsku potrošnju, koje osigurava u prosjeku više od 10 m³ vode na dan ili kojima se opskrbljuje više od 50 ljudi te sva vodna tijela rezervirana za te namjene u budućnosti, potreban za njegovu fizičku zaštitu i prostor na kojem je izvorište, izdašnosti najmanje 10 m³ mineralne i geotermalne vode i prirodne izvorske vode potreban za njegovu fizičku zaštitu;**

31. **izgrađeni dio građevinskog područja** je područje određeno ovim planom koje je izgrađeno;

32. **neizgrađeni dio građevinskog područja** je područje određeno ovim planom planirano za daljnji razvoj;

33. **neuređeni dio građevinskog područja** je neizgrađeni dio građevinskog područja određen ovim planom za koji je propisana obveza donošenja urbanističkog plana uređenja;

34. zona tradicijskih naseobina - je područje unutar pristupne zone užem području Parka prirode Medvednica, a pojavljuje se u formi zaseoka ili izoliranih zgrada, odnosno raštrkanih dijelova naseobina. Tradicijske naseobine su nastajale slijedom višegodišnjeg obitavanja čovjeka na navedenom prostoru, a pretežito su vezane na razvoj vinogradarstva.

35. zelena infrastruktura su planski osmišljene zelene i vodne površine koje čine mrežu te druga prostorna rješenja temeljena na prirodi koja se primjenjuju, a kojima se pridonosi očuvanju, poboljšanju i obnavljanju prirode, prirodnih funkcija i procesa radi postizanja ekoloških, gospodarskih i društvenih koristi održivoga razvoja.

36. rješenja temeljena na prirodi su mjere i aktivnosti koje služe za zaštitu, održivo upravljanje i obnavljanje prirodnih ili modificiranih ekosustava koji se učinkovito i na prilagodljiv način bave društvenim izazovima, istodobno donoseći dobrobit za ljude i biološku raznolikost.

37. kružno gospodarenje prostorom i zgradama - gradnja po načelima kružne ekonomije, poticanje ponovnog korištenja zgrada i prostora, produljenje trajnosti postojećih zgrada i poboljšanje njihove učinkovitosti, poticanje mjera smanjenja količine građevnog otpada te povećanja energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije (OIE) te ponovnog korištenja postojećih građevnih proizvoda i materijala.

38. brownfield područja su napuštene nekretnine ili nekretnine koje su se prestale koristiti u svojoj izvornoj namjeni (građevinski objekti i pripadajuće zemljište, uključujući infrastrukturu, neovisno o prethodnoj namjeni) te su slobodna za prenamjenu i ponovnu upotrebu.

Pojmovi iz stavka 1. ovog članka pod rednim brojevima 6. - 34. odnose se na područja 68 66 naselja, što su izvan obuhvata GUP-a grada Zagreba i GUP-a Sesveta i dijelove naselja Zagreb izvan obuhvata GUP-a grada Zagreba i naselja Sesvete izvan obuhvata GUP-a Sesveta.

Sadržaj odluke o donošenju Prostornog plana Grada Zagreba podijeljen je na temeljne odredbe (članci 1. - 4.), odredbe za **provedbu** (članci 5. - 15.), te prijelazne i završne odredbe.

Temeljne odredbe i završne odredbe sadržane su u člancima koji se sastoje od stavaka, točaka i alineja.

Odredbe za provedbu se sastoje od članaka koji su zbog opsežnosti materije podijeljeni na točke (npr. točka 2., točka 2.2.3., 2.2.4.1. itd.), na podtočke (2.), stavke i alineje.

U kartografskim prikazima korišteni simboli označavaju samo načelnu lokaciju.

II. ODREDBE ZA PROVEDBU

Članak 5.

Polazišta i ciljevi

Grad Zagreb, kao glavni grad Republike Hrvatske razvijat će se i urbano obnavljati usporedo i u međuzavisnosti s uravnoteženim i ravnomjernim razvitkom cijele Države i principima održivog razvitka.

Razvitak i urbana obnova Grada Zagreba temelje se na polazištu o novom položaju Grada kao središta Države i obvezama koje iz toga proizlaze.

Ciljevi koji će se u prostornom razvoju Grada Zagreba postići su:

- povezivanje osobitosti hrvatskih prostora, gradova i zavičaja u nastupu Zagreba i Hrvatske pred Europom i svijetom kroz znanstvene, kulturne i državne institucije u njihovoj suradnji i povezivanju na području znanosti, kulture, gospodarskih, političkih i drugih kontakata;
- očuvanje identiteta i održivi razvitak Zagreba kao hrvatskog nacionalnog središta usklađivanjem razvitka Zagreba sa razvitkom gravitacijskog i utjecajnog područja, stalnim poboljšavanjem materijalnog i duhovnog blagostanja i kvalitete života i okoliša s visokim urbanim i komunalnim standardom;
- cjelovitom urbanom obnovom naselja i njihovih dijelova;
- prilagodba klimatskim promjenama upotrebom rješenja temeljenih na prirodi i dekarbonizacijom infrastrukturnih sustava;
- očuvanje prirodnih i povijesnih vrijednosti te zaštita okoliša sustavnim evidentiranjem i sanacijom ugroženih vrijednosti: povijesne jezgre grada Zagreba, Medvednice, rijeke Save i savskog vodonosnika, biološke raznolikosti unutar gradskog područja kao što su Savica, Bundek i medvednički potoci, reljefne raznolikosti, šuma, park-šuma, te očuvanih manjih šumskih površina, razvojem sustava zelene infrastrukture;
- očuvanje prirodnih i povijesnih vrijednosti te zaštita okoliša sustavnim evidentiranjem i sanacijom ugroženih vrijednosti: povijesne jezgre grada Zagreba, Medvednice, rijeke Save i savskog vodonosnika, biološke raznolikosti unutar gradskog područja kao što su Savica, Bundek i medvednički potoci, reljefne raznolikosti, šuma, park-šuma, te očuvanih manjih šumskih površina;
- uspostavljanje ravnoteže između izgrađenih i neizgrađenih prostora te neširenja građevinskih područja ograničavanjem širenja građevinskih područja uvažavajući povijesne matrice naselja, utvrđivanjem granica kompatibilnosti radnih i drugih sadržaja sa stanovanjem, formiranjem posebnih zona za posebne razvojno zanimljive sadržaje (komercijalni centri, tehnološki parkovi i dr.);
- određivanje sustava središnjih naselja i mjera za ubrzavanje njihova razvitka povećavanjem atraktivnosti središnjih i drugih naselja na području Grada, poboljšavanjem društvene i komunalne infrastrukture (školstvo, zdravstvo, socijalna i duhovna skrb, kvalitetna opskrba), te formiranjem mjesta za okupljanje građana;
- osiguravanje prostora i koridora za prometnice i njihovo održavanje, energetiku i komunalnu infrastrukturu sa cjelovitim sustavom gospodarenja otpadom rekonstrukcijom i dograđivanjem komunalno-prometnih građevina radi stvaranja uvjeta za prometno čvorište međunarodnog, državnog i regionalnog značenja, poboljšavanja komunalnog standarda te prometne i druge povezanosti prigradskih i drugih prostora;
- uređenje prostora za osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti.

~~Strateški Posebni ciljevi razvoja Grada Zagreba u okviru Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027 su: do 2020. godine, u Zagreb Planu – Razvojnoj strategiji Grada Zagreba su:~~

- ~~–konkurentno gospodarstvo;~~
- ~~–razvoj ljudskih potencijala;~~
- ~~–zaštita okoliša i održivo gospodarenje prirodnim resursima i energijom;~~
- ~~–unapređivanje prostornih kvaliteta i funkcija Grada;~~
- ~~–unapređivanje kvalitete življenja;~~
- ~~–unapređivanje sustava upravljanja razvojem.~~

1. Razvoj održivog i konkurentnog gospodarstva
2. Jačanje rasta i konkurentnosti MSP i obrta
3. Jačanje tržišta rada
4. Podrška održivom, otpornom i konkurentnom turizmu
5. Podrška održivom razvoju poljoprivredne proizvodnje i šumarstva

6. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja
7. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života
8. Osnaživanje kulture i kreativnog stvaralaštva
9. Razvoj učinkovitog i participativnog sustava upravljanja Gradom
10. Unaprjeđenje urbane sigurnosti Grada Zagreba
11. Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom i cjelokupnim prostorom Grada
12. Zaštita okoliša i prirode
13. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture
14. Poticanje energetske tranzicije
15. Čist i održiv promet
16. Jačanje otpornosti na rizike od klimatskih promjena
17. Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija Grada

Postavljene strateške ciljeve Grad Zagreb ostvarit će kroz utvrđene prioritete s nizom mjera koje sadrže opis sadržaja, tj. aktivnosti, rezultata, razvojnih učinaka, financijskih izvora i vremenskog okvira.

Prostornim planom određeni su: korištenje i osnovna namjena prostora Grada Zagreba, infrastrukturni sustavi i mreže, te uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora.

Prostornim planom utvrđena su građevinska područja dijela naselja grad Zagreb i dijela naselja Sesvete za koja će se, u skladu s ovom odlukom, izraditi Generalni urbanistički plan grada Zagreba (u nastavku teksta: GUP grada Zagreba) i Generalni urbanistički plan Sesveta (u nastavku teksta: GUP Sesveta).

Građevinska područja ~~68~~ 66 naselja južnog i istočnog dijela Grada Zagreba, te građevinska područja dijela naselja grad Zagreb i dijela naselja Sesvete što su izvan granica područja za koja će se, u skladu s ovom odlukom, izraditi generalni urbanistički planovi grada Zagreba i Sesveta utvrđena su u Prostornom planu (u nastavku teksta: građevinska područja ~~68~~ 66 naselja).

Članak 6.

1. UVJETI RAZGRANIČENJA PROSTORA PREMA OBILJEŽJU, KORIŠTENJU I NAMJENI TE UVJETI ZA ODREĐIVANJE NAMJENA POVRŠINA NA PODRUČJU GRADA ZAGREBA

1.1.

Prostornim planom određena je osnovna namjena, korištenje i zaštita prostora i prikazana na kartografskim prikazima što su sastavni dio Prostornoga plana.

U građevinskim područjima ~~68~~ 66 naselja, granice između prostora namjena, korištenja, uređenja i zaštite prostora očitavaju se u skladu s mjerilima u kojima se prikazuju:

A. mjerilo 1:25000;

B. mjerilo 1:5000

i grafičkim točnostima koje iz toga proizlaze.

1.2.

Detaljnije razgraničavanje prostora Grada prema temeljnim obilježjima, namjenama, oblicima korištenja i zaštite, prikazanim u Prostornom planu na kartografskim prikazima u mjerilu 1:25000, određuje se GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta, urbanističkim planovima uređenja i pojedinačnim aktima što se izdaju u skladu sa zakonima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja i posebnim odrednicama ove odluke.

1.3.

Prema temeljnim obilježjima prostor Grada Zagreba dijeli se na:

- četiri reljefno različita prostora tj. na velike prirodne cjeline: goru Medvednicu, prigorje Medvednice i brežuljke Vukomeričkih gorica, te nizinski prostor savske aluvijalne ravnice;
- prostore veće koncentracije stanovništva i aktivnosti što se u Prostornom planu odražavaju kao građevinska područja naselja i na njihove međuprostore što su po svom karakteru pretežito neizgrađeni (te su planirani kao šume, poljoprivredne površine, vodne površine), osim namjena što se mogu graditi izvan građevinskih područja naselja;
- prostore prirodne i kulturne baštine koji se radi posebnih vrijednosti koriste pod posebnim uvjetima te na ostale prostore;

- prostore čije karakteristike zahtijevaju posebna ograničenja u prostoru (krajobraz, tlo, vode) i na ostale prostore;
- prostore primjene posebnih mjera i zaštite uređenjem zemljišta i na ostale prostore;
- prostore koji traže posebne mjere sanacije radi zaštite posebnih vrijednosti i ostale prostore;
- prostore primjene planskih mjera zaštite i na ostale prostore.

A Kartografski prikazi u mjerilu 1:25000

1.4.

Osnovna namjena i korištenje prostora (Površine za razvoj i uređenje) određena u Prostornom planu prikazana je na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000, i to:

- **građevinska područja grada Zagreba i Sesveta i ~~68~~ 66 naselja**, određuju njihov izgrađeni i neizgrađeni dio (uređeno i neuređeno), odnosno površine predviđene za njihov razvoj;
- **izgrađene strukture izvan građevinskih područja** grada Zagreba i Sesveta te ~~68~~ 66 naselja određene kao **izdvojena građevinska područja** za gospodarsku namjenu (proizvodnu, poslovnu i ugostiteljsko-turističku), sportsko-rekreacijsku namjenu i groblja;
- **poljoprivredne površine** određene kao osobito vrijedno obradivo tlo (P1), vrijedno obradivo tlo (P2), ostalo obradivo tlo (P3) i ostalo poljoprivredno tlo;
- **šumske površine** određene kao gospodarska šuma (Š1), zaštitna šuma (Š2) i šuma posebne namjene (Š3);
- **vode i vodno dobro** određene kao vodonosna i napuštena korita površinskih voda, uređeno i neuređeno inundacijsko područje, prostor na kojem su izvorišta potreban za njihovu fizičku zaštitu (izvorišta i zone sanitarne zaštite izvorišta), te ostale površine koje čine vodno dobro;
- **druge površine** određene kao posebna namjena, površine infrastrukturnih sustava, javne zelene površine, poljoprivredno-gospodarski kompleksi, površine za iskorištavanje mineralnih sirovina, ~~i~~ **geotermalnih voda u energetske svrhe i te** groblje za kućne ljubimce.

1.5.

Na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 shematski su prikazani **prostori namjena što su od važnosti za Državu i Grad Zagreb** i oni se očitavaju i tumače kao načelne planske kategorije, koje se detaljnije razrađuju u generalnim urbanističkim planovima grada Zagreba i Sesveta i drugim prostornim planovima u skladu sa zakonima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

1.6.

Prostori što se koriste i štite pod posebnim uvjetima prikazani su i razgraničeni na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000, i to:

(1.) područja posebnih uvjeta korištenja kao što su:

- zaštićeni dijelovi prirode,
- područja ekološke mreže RH - Natura 2000,
- drugi vrijedni dijelovi prirode - krajobrazne vrijednosti (dijelovi prirode koji se preporučuju za zaštitu),
- arheološka, memorijalna i etnološka baština, povijesne graditeljske cjeline, povijesni sklop i građevina te sustav zaštite,
- zona tradicijskih naseobina unutar Parka prirode Medvednica;

(2.) područja posebnih ograničenja u korištenju kao što su:

- krajobraz,
- tlo,
- vode i vodno dobro;

(3.) područja očuvanja jedinog preostalog resursa vode za ljudsku potrošnju kao što su:

- vodonosno područje,
- zone sanitarne zaštite izvorišta (I., II. i III. zona).

Pri razgraničavanju prostora iz stavka 1. ove podtočke od ostalih prostora granice se određuju u korist zaštite prostora.

1.7.

Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite prikazana su i razgraničena na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000, i to:

- **uređenje zemljišta,**
- **zaštita posebnih vrijednosti i obilježja,**
- **područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite.**

B. Kartografski prikazi u mjerilu 1:5000

1.8.

Na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000 određeno je razgraničenje između građevinskih područja naselja te izdvojenih građevinskih područja za namjene koje po zakonu moraju biti u građevinskom području, od ostalog prostora planiranog kao poljoprivredne površine, šumske površine, vode i vodno dobro, površine infrastrukturnih sustava i druge površine.

1.9.

Unutar građevinskih područja naselja, određena je **namjena te uvjeti korištenja i zaštite prostora.**

1.10.

Prostornim planom predviđaju se osnovni uvjeti za određivanje namjena površina, i to:

- temeljna obilježja prostora Grada Zagreba iz točke 1.3. ovoga članka;
- načelo racionalnog korištenja prostora i povećanja njegove vrijednosti;
- održivo korištenje i kvaliteta prostora i okoliša;
- valorizacija postojećeg stanja;
- racionalno korištenje infrastrukturnih sustava;
- postojanje prirodnih, izgrađenih i ljudskih resursa;
- poticanje razvoja pojedinih mikroprostora;
- unapređivanje kvalitete života;
- povećanje broja radnih mjesta.

1.11.

Na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. određene su namjene površina (Površine za razvoj i uređenje) na katastarskim planovima u mjerilu 1:5000, i to:

(1.) površine za gradnju određene za:

- **budući razvoj** (površine rezervirane za razvoj središnjih sadržaja naselja, površine rezervirane za novu stambenu gradnju, prateće i druge sadržaje koji se ne izdvajaju u posebne zone) te **posebne programe** (gradski i drugi projekti od javnoga interesa);
- **pretežito stanovanje;**
- **javnu i društvenu namjenu** (društveni domovi, sportsko-rekreacijske građevine, vatrogasni domovi, školske i predškolske ustanove, vjerske građevine, područne ambulante doma zdravlja);
- **gospodarsku namjenu** (pretežito proizvodnu, pretežito poslovnu, pretežito ugostiteljsko-turističku);
- **sportsko rekreacijsku namjenu;**
- **grobља.**

(2.) neizgrađene površine određene za:

- **šume,**
- **javne zelene površine,**
- **zaštitne zelene površine,**
- **vode i vodno dobro.**

(3.) površine komunalnih i prometnih infrastrukturnih sustava određene za:

- **javnu cestovnu infrastrukturu,**
- ~~letjelište,~~ **aerodrom,**

- ostale površine komunalnih infrastrukturnih sustava (građevine državnog i županijskog značaja).
- (4.) ostale površine
 - posebna namjena.
- (5.) groblje za kućne ljubimce.
- (6.) poljoprivredno-gospodarski kompleksi.

1.12.

Za građenje unutar građevinskih područja naselja određena je mogućnost daljnjeg razgraničavanja unutar prikazanih namjena, te je određeno što se može unutar njih graditi i pod kojim uvjetima.

1.13.

Izgrađene strukture što se mogu graditi izvan građevinskih područja te uvjeti za njihovo razgraničavanje određeni su ovom odlukom.

1.14.

Uvjeti korištenja i zaštite prostora određeni su na katastarskim planovima u mjerilu 1:5000, na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., i to za:

- **vodozaštitno područje prikazom I., II. i III. zone sanitarne zaštite izvorišta,**
- **zaštićene i osobito vrijedne dijelove prirode** (park-šuma i zaštićeni krajolik),
- **kulturna dobra** (arheološku baštinu, povijesne graditeljske cjeline, povijesni sklop i građevine, etnološku baštinu i sustav zaštite),
- **zonu tradicijskih naseobina unutar Parka prirode Medvednica,**
- **zonu sanacije postojeće bespravne gradnje,**
- **pristupnu zonu užem području Parka prirode Medvednica,**
- **kontaktno područje Parka prirode Medvednica.**

Uvjeti korištenja i zaštite prostora iz stavka 1. alineje 3. ove točke određeni su u elaboratu "Konzervatorska podloga - Knjiga 1. Nepokretna kulturna dobra, Knjiga 2. Zaštićeni dijelovi prirode s mjerama zaštite i uređenja (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, prosinac 2000./revizija ožujak 2003.); Konzervatorska podloga - Nepokretna kulturna dobra, revizija (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, rujan 2004.) i Konzervatorska podloga: Nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, svibanj 2012.)" što je prilog Prostornoga plana.

Pri razgraničavanju prostora iz stavka 1. alineje 1. - 3. ove točke od ostalih prostora granice se određuju u korist zaštite prostora.

Članak 7.**2. UVJETI ZA UREĐENJE PROSTORA****2.1. Uvjeti za određivanje građevinskih područja i korištenja izgrađena i neizgrađena dijela područja**

Prostornim planom Grada Zagreba **utvrđene su granice građevinskih područja grada Zagreba i Sesveta, te ~~68~~ 66 naselja** što su u sastavu Grada Zagreba, kao racionalno organiziranih i oblikovanih prostora.

Na građevinskim područjima grada Zagreba i Sesveta gradi se u skladu s GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta.

Iznimno, građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup), grade se unutar ovim planom određenih zona moguće gradnje, prema posebnim propisima, pravilima struke i odredbama ove odluke.

Na građevinskim područjima ~~68~~ 66 naselja koja nisu obuhvaćena granicom područja za koje se izrađuje GUP grada Zagreba i GUP Sesveta, gradi se u skladu s odredbama ovoga članka.

Građevinska područja i njihovi izgrađeni i neizgrađeni dijelovi uređuju se i koriste u skladu s posebnim propisima, pravilima struke i odredbama ove odluke.

2.1.1.

Pri određivanju građevinskih područja zadovoljeni su sljedeći uvjeti:

- racionalno korištenje i namjena prostora;

- objektivizirano sagledavanje potreba za prostorom za svako naselje temeljem procjena budućih demografskih procesa, raspoloživog neizgrađenog prostora, procjene gospodarskih i ostalih potencijala i potreba, te kapaciteta postojeće infrastrukture;
- osiguranje položaja naselja u planiranom sustavu središnjih naselja;
- zaštita javnog interesa;
- očuvanje posebnosti svakog naselja;
- valorizacijom kvalitete prostora i okoliša prostor za građenje određivan je na način da se ne smanjuju šumske i kvalitetne poljoprivredne površine i štite vodni resursi;
- sprječavanje spajanja građevinskih područja naselja.

2.1.2.

Prostornim planom određeni su **izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskih područja naselja** i ucrtni su na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 i na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000. Prostornim planom određeni su i neuređeni dijelovi neizgrađenog dijela građevinskog područja i ucrtni su na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 i na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

(1.) Izgrađeni dijelovi građevinskih područja obnavljat će se i dovršavati obnovom i dogradnjom postojećih građevina, gradnjom novih građevina za stanovanje, gospodarske, javne i društvene sadržaje uz očuvanje identiteta naselja uključujući i prirodni krajobraz, a posebno šume, afirmaciju javnog prostora, te podizanje komunalnog standarda naselja, rekonstrukcijom postojeće i gradnjom nove ulične mreže i komunalne infrastrukture, te osiguranjem prostora za prateće sadržaje.

(2.) Neizgrađeni dijelovi građevinskih područja naselja namijenjeni su za:

- gradnju (pretežito stanovanje, javnu i društvenu namjenu, gospodarsku namjenu, sport i rekreaciju, površine komunalnih i prometnih infrastrukturnih sustava i mreža, groblja, gospodarenje otpadom i sl.);
- neizgrađene površine (javne zelene površine, zaštitne zelene površine, vode) koje se mogu uređivati ali se na njima ne može graditi osim u slučajevima određenim posebnim propisima;
- posebnu namjenu.

Prilikom građenja na neizgrađenim dijelovima građevinskih područja (na kojima se može graditi) poštivat će se uvjeti korištenja, uređenja i zaštite zona sanitarne zaštite izvorišta, posebno vrijednih krajobraznih prostora, zaštićenih prirodnih vrijednosti i prirodnih vrijednosti što se štite Prostornim planom, u skladu s karakterističnim prirodnim obilježjima prostora Grada Zagreba i mjerama sprečavanja nepovoljna utjecaja na okoliš.

2.1.3. Zahvati u prostoru unutar Parka prirode Medvednica i ekološke mreže te unutar područja kontaktne zone Parka prirode Medvednica

(1.) U građevinskim područjima naselja unutar Parka prirode Medvednica i **ekološke mreže** postupa se u skladu s odredbama Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica i posebnih propisa.

U građevinskim područjima naselja unutar Parka prirode Medvednica i ekološke mreže te u građevinskim područjima naselja unutar područja kontaktne zone Parka prirode Medvednica istok dopušta se gradnja novih građevina te rekonstrukcija postojećih građevina prema sljedećim kriterijima:

- zaštita i uređivanje vrijednosti prostora;
- očuvanje graditeljskog nasljeđa, posebno središta starih sela;
- gradnjom novih građevina te rekonstrukcijom postojećih pretežito stambenih građevina, te gradnjom pratećih javnih i društvenih sadržaja manjih gabarita na velikim parcelama;
- osiguranje prostora za gradnju i rekonstrukciju ulica i komunalne infrastrukture;
- gradnja, u pravilu, samostojećih građevina te pomoćnih i manjih poljoprivrednih gospodarskih građevina;
- veličina građevne čestice ne može biti manja od 350 m²;
- ukupna izgrađenost građevne čestice može biti najviše 30%;
- ukupna građevinska (bruto) površina na građevnoj čestici ne može biti veća od 400 m², a najmanje 30% građevne čestice mora biti prirodni teren i nije ga moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice;

- stambena građevina se može graditi do visine najviše dvije nadzemne etaže, pri čemu se druga etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, s mogućnošću gradnje podzemne etaže;
- potreban broj parkirališta i garažnih mjesta uređuje se na građevnoj čestici, minimalno 1 PGM/1stan;
- pomoćne građevine i poljoprivredne gospodarske građevine, ukupne tlocrtne zauzetosti do 150 m², smještavaju se, u pravilu, iza građevinskog pravca glavne građevine;
- pomoćna građevina može se graditi najviše kao dvoetažna, pri čemu se druga etaža oblikuje kao potkrovlje kojem je visina nadozida najviše 40 cm mjereno u ravlini pročelja građevine s nagibom krova do 45°;
- poljoprivredna gospodarska građevina može se graditi kao dvoetažna, pri čemu se druga etaža oblikuje kao potkrovlje koje se koristi samo za spremanje ljetine i sličnih proizvoda poljodjelskih gospodarstava;
- udaljenost građevnog pravca glavne građevine od bližeg ruba cestovnog zemljišta ostalih cesta i prometnih površina, u pravilu, ne smije biti manja od 5 m;
- najmanja udaljenost stambene građevine iznosi h/2 od međe susjednih građevnih čestica, ali ne manje od 3 m;
- predvrtove je potrebno hortikulturno urediti;
- za građevine javne i društvene namjene najveća izgrađenost građevne čestice je 30%, a najmanje 40% građevne čestice mora biti prirodni teren i nije ga moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice;
- građevine javne i društvene namjene mogu se graditi do visine najviše tri nadzemne etaže, pri čemu se treća etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, uz mogućnost gradnje podzemne etaže;
- postojeće građevine što su izgrađene u skladu s prijašnjim propisima mogu se sanirati, rekonstruirati i graditi zamjenske građevine i na građevnim česticama manjim od 350 m², umanjenim za pojas nužan za proširenje pristupne prometnice ili puta, uz zadržavanje postojeće izgrađenosti ako je veća od 30%, te postojećim udaljenostima građevine od međa i puta;
- interpolacije se mogu odobriti na postojećim građevnim česticama manjim od 350 m², umanjenim za pojas nužan za proširenje pristupne prometnice ili puta, uz izgrađenost do 30% i udaljenost građevine od međa minimalno 3 m;
- iznimno od alineje dvadesete ovoga stavka, interpolacije u skladu s lokalnim uvjetima mogu biti udaljene i manje od 3 m od jedne susjedne međe građevne čestice, ali ne manje od 1 m.

U kontaktnoj zoni Parka prirode Medvednica - zapad nisu određena građevinska područja naselja te nije moguća gradnja novih građevina.

(2.) Unutar područja Parka prirode Medvednica koje je označeno kao pristupna zona užem području Parka (uključujući i zone tradicijskih naseobina), izvan građevinskog područja naselja dopušta se rekonstrukcija postojećih građevina u postojećim gabaritima. Unutar zone tradicijskih naseobina, osim rekonstrukcije postojećih građevina u postojećim gabaritima, dopušta se izgradnja klijeti. Uvjeti gradnje klijeti unutar zona tradicijskih naseobina određeni su u točki 2.4.2.1., podtočki (2.).

(3.) Kontaktno područje Parka prirode Medvednica - zapad i istok označeno je na kartografskim prikazima 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 i Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

Pristupna zona užem području Parka prirode Medvednica je označena na kartografskim prikazima 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. i Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

Zone tradicijskih naseobina označene su na kartografskim prikazima 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. i Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

2.2. Građevine od važnosti za Državu i Grad Zagreb

2.2.1.

Prostornim planom određeni su prostorni uvjeti za građevine od važnosti za Državu i Grad Zagreb.

Određivanje prostora i korištenje građevina od važnosti za Državu i Grad Zagreb Prostornim se planom utvrđuju kao osnovni plansko-usmjeravajući uvjeti.

2.2.2.

Građevine od važnosti za Državu i Grad Zagreb koje se grade i rekonstruiraju unutar građevinskih područja naselja (prometne, energetske, vodne i proizvodne građevine, građevine za postupanje s otpadom, **objekti i postrojenja (građevine) za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe** građevine na zaštićenom području, sportske i građevine posebne namjene te građevine u povijesnom središtu Zagreba) uređuju se u građevinskim područjima naselja grad Zagreb i Sesvete u skladu s GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta, a u ostalim prostorima prema odredbama ove odluke.

Građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup) od važnosti za Državu uređuju se u građevinskim područjima naselja grad Zagreb i Sesvete, te u ostalim prostorima prema posebnim propisima, pravilima struke i odredbama ove odluke.

2.2.3.

Izvan građevinskih područja naselja planiraju se dijelovi prostora za građevine od važnosti za Državu i Grad Zagreb (prometni koridori, građevine u funkciji gospodarenja otpadom, građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup), vodne i energetske građevine, **objekti i postrojenja (građevine) za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe**, proizvodne građevine za preradu i obradu otpada, te za preradu nemetalnih minerala, sportske i ugostiteljsko-turističke građevine, građevine na zaštićenom području i slobodne zone, trgovački centri površine 5 ha i više), te su za njih određene površine infrastrukturnog sustava, odnosno izdvojena građevinska područja i zone moguće gradnje građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup).

2.2.4.

Za građevine od važnosti za Državu i Grad Zagreb izrađuje se stručna podloga u skladu sa zakonima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja u svrhu pripreme zahvata u prostoru i mogućeg utjecaja toga zahvata na okoliš.

2.3. Građevinska područja ~~68~~ 66 naselja

Građevinska područja ~~68~~ 66 naselja ucrтана su na katastarskim planovima u mjerilu 1:5000, na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025.

Na građevinskim područjima ~~68~~ 66 naselja gradi se u skladu s odredbama ovoga članka.

Građevne čestice, unutar građevinskih područja naselja namijenjene su za stanovanje, javnu i društvenu namjenu, gospodarske sadržaje, **za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe**, komunalne te prometne infrastrukturne građevine i sustave, javne i zaštitne zelene površine, sport i rekreaciju, vode i vodno dobro i groblja.

Granice građevinskih područja naselja razgraničuju površine izgrađenih dijelova naselja i površine predviđene za njihov razvoj od ostalih površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva kao i drugih djelatnosti koje se s obzirom na namjenu mogu planirati izvan građevinskih područja naselja.

U građevinskim područjima naselja određene su:

- površine za gradnju,
- neizgrađene površine,
- površine komunalnih i prometnih infrastrukturnih sustava,
- ostale površine.

2.3.1. Površine za gradnju

Površine za gradnju (za budući razvoj i gradske projekte, pretežito za stanovanje, javnu i društvenu namjenu, gospodarsku namjenu, sportsko-rekreacijsku namjenu i groblja) prikazane su na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

Za građevine što se grade unutar površina za gradnju, a obuhvaćene su prostornom granicom zaštićenog kulturnog dobra, posebne uvjete gradnje utvrđuje gradsko tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara.

Način izgradnje nove građevine određuje se prema veličini građevne čestice i načinu izgradnje na susjednim česticama. Kod izgradnje zamjenske građevine način izgradnje ne može se promijeniti, osim iznimno, kad to uvjetuje način izgradnje na susjednim građevnim česticama.

Na površinama za gradnju što graniče s vodotokom, planiranom ili postojećom regulacijskom i zaštitnom vodnom građevinom te drugim vodnim građevinama, u svrhu sprečavanja nepovoljnih utjecaja na pogoršanje vodnog režima, ograničavaju se prava vlasnika i korisnika zemljišta za gradnju tako da se ne mogu graditi stambene, stambeno-gospodarske, pomoćne, poljoprivredne gospodarske ili manje gospodarske građevine te podizati ograde:

- na udaljenosti ~~od 5 m~~ propisanoj posebnim propisom od obale postojećeg odnosno planiranog korita potoka u naselju, ili melioracijskog kanala odnosno vanjske nožice obrambenog nasipa;
- 20 m od zaobalne nožice postojećeg/izvedenog obrambenog nasipa na rijeci Savi, Krapini i kanalu "Sava-Odra-Sava".

Za građenje na građevnoj čestici koja graniči s vodotokom, kanalom, zaštitnom vodnom građevinom odnosno parcelom javnog vodnog dobra potrebno je pribaviti vodopravne uvjete.

Prilikom građenja građevina mora se poštivati propisana udaljenost od infrastrukturnih koridora što je određena u članku 10. ove odluke.

A. Pretežito stanovanje

Na jednoj građevnoj čestici, namijenjenoj (pretežito) stanovanju, mogu se, uz jednu stambenu građevinu ili stambeno-gospodarsku građevinu, graditi i pomoćne, poljoprivredne gospodarske i manje gospodarske građevine.

Individualna građevina može:

- se graditi kao građevina stambene ili pretežito stambene namjene (stambeno-gospodarska);
- biti visine najviše tri nadzemne etaže, pri čemu se treća etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, s mogućnošću gradnje podzemne etaže.

Niska građevina može:

- se graditi kao građevina stambene ili pretežito stambene namjene (stambeno-gospodarska);
- biti visine četiri nadzemne etaže pri čemu se četvrta etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, s mogućnošću gradnje podzemne etaže.

2.3.1.1. Veličina i izgrađenost građevne čestice

(1.) Veličina građevne čestice za građenje stambene građevine ne može biti manja od:

- za samostojeće građevine - 350 m² s tim da širina građevne čestice, mjerene na mjestu građevnog pravca građevine, ne može biti manja od 14 m;
- za poluugrađene građevine - 300 m², s tim da širina građevne čestice, mjerene na mjestu građevnog pravca građevine, ne može biti manja od 12 m;
- za skupne građevine - 225 m², s tim da širina građevne čestice, mjerene na mjestu građevnog pravca građevine, ne može biti manja od 9 m.

Ako se gradi nova niska građevina, gradi se, u pravilu, kao samostojeća i, u pravilu, veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m².

Ako se gradi stambeno-gospodarska građevina, ili se uz stambenu građevinu na istoj građevnoj čestici smješta poljoprivredna gospodarska ili (i) manja gospodarska građevina, veličina građevne čestice ne može biti manja od:

- za samostojeće građevine - 600 m²;
- za poluugrađene građevine - 480 m²;
- za skupne građevine - 360 m².

Dubina građevne čestice iznosi, u pravilu, najmanje 25 m.

(2.) Ukupna izgrađenost građevne čestice može biti:

- za samostojeće građevine - najviše 30%, uz najmanje 30% prirodnog terena;
- za poluugrađene građevine - najviše 40%, uz najmanje 30% prirodnog terena;
- za skupne građevine - najviše 50%, a na česticama većim od 600 m² najviše 20%, uz najmanje 20% prirodnog terena;

Prirodni teren nije moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice.

(3.) U izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja, na građevnim česticama što su manje od utvrđenih u podtočki (1.) ove točke i s izgrađenošću većom od utvrđene u podtočki (2.) ove točke kod rekonstrukcije građevine ne smije se povećati izgrađenost parcele.

Odredbe o veličini građevne čestice ne primjenjuju se pri interpolacijama u gusto izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja ako su ispunjeni uvjeti o najvećoj dopuštenoj ukupnoj izgrađenosti građevne čestice i odredbe o najmanjoj udaljenosti građevine od prometnih površina, međa i drugih građevina, uzimajući u obzir lokalne uvjete.

2.3.1.2. Udaljenost građevine od susjedne građevne čestice

(1.) Stambena i stambeno-gospodarska građevina ako se gradi na samostojeći način, mora biti udaljena najmanje pola visine ($h/2$) od međe susjednih građevnih čestica, ali ne manje od 3 m.

Iznimno od stavka 1. ove podtočke, u već izgrađenim dijelovima naselja, u skladu s lokalnim uvjetima, građevina može biti udaljena i manje od 3 m od jedne susjedne međe građevne čestice, ali ne manje od 1 m, pod sljedećim uvjetima:

- ako udaljenost od druge susjedne međe građevne čestice nije manja od 3 m;
- na građevini koja je udaljena od susjedne građevne čestice manje od 3 m, ne smiju se graditi otvori prema toj međi.

Otvorima iz stavka 2. alineje 2. ove podtočke ne smatraju se otvori s neprozirnim staklom najveće veličine 60 x 60 cm i dijelovi zida od staklene opeke.

(2.) Balkoni, terase i otvorena stubišta ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3 m od međe susjedne građevne čestice.

(3.) Građevina što će se graditi na poluugrađen način tako da će se jednom stranom prislanjati uz susjednu građevinu ili među, mora s drugim dijelovima građevine (istakom) biti udaljena od granice susjedne građevne čestice najmanje $h/2$, ali ne manje od 3 m.

(4.) Građevina što će se graditi kao skupna, bočnim će stranama biti prislonjena na granice susjednih građevnih čestica, a od stražnje će granice čestice biti udaljena najmanje $h/2$, ali ne manje od 3 m.

2.3.1.3. Visina građevine

Stambena i stambeno-gospodarska građevina mogu se graditi nadzemno kao jednoetažna, dvoetažna, troetažna ili četveroetažna, pri čemu se četvrta etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, s mogućnošću gradnje podzemne etaže.

Visina (h) stambene građevine i stambeno-gospodarske građevine kada se gradi jedna nadzemna etaža najviše je 5,5 m, kada se grade dvije nadzemne etaže najviše je 8,5 m, kada se grade tri nadzemne etaže najviše je 11,5 m, a kada se grade četiri nadzemne etaže, pri čemu se četvrta etaža oblikuje kao potkrovlje ili uvučeni kat, najviše je 14,5 m, s mogućnošću gradnje podzemne etaže.

Unutar zaštićenih i evidentiranih seoskih naselja najveću visinu građevine određuje gradsko tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara.

2.3.1.4. Pomoćne, manje gospodarske i poljoprivredne gospodarske građevine

(1.) **Pomoćne i manje gospodarske građevine** mogu se graditi nadzemno najviše kao dvoetažne pri čemu se druga etaža oblikuje kao potkrovlje kojem je visina nadozida najviše 40 cm mjereno u ravnini pročelja građevine s nagibom krova do 45° s mogućnošću gradnje podzemne etaže tako da:

- visina od kote konačno zaravnalog terena do vijenca građevine nije viša od visine glavne ulične stambene građevine i ne prelazi visinu 4 m;
- visina od kote konačno zaravnalog terena do sljemena krova ne prelazi visinu sljemena ulične stambene građevine i nije viša od 7 m;
- tlocrtna zauzetost manjom gospodarskom i/ili pomoćnom građevinom nije veća od 150 m²;
- građevinski pravac je, u pravilu, iza građevinskog pravca glavne građevine;
- iznimno, na strmom terenu garaža se može graditi na regulacijskoj liniji, u skladu s lokalnim uvjetima.

Pomoćne i manje gospodarske građevine nije moguće smjestiti na dijelu građevne čestice rezerviranom za proširenje postojeće ulice.

Najmanja udaljenost građevina iz stavka 1. ove podtočke od susjednih građevnih čestica mora biti:

- ako se grade kao samostojeće građevine - 1m;
- ako se grade kao poluugrađene građevine moraju biti smještene s jedne strane uz pretpostavljenu susjednu građevinu odijeljene vatrobranim zidom, uz uvjet da nagib krova nije prema susjednoj građevnoj čestici;
- ako se grade kao skupne moraju biti dvjema stranama prislonjene uz pretpostavljenu susjednu građevinu i odijeljene vatrobranim zidom, uz uvjet da nagib krova nije prema susjednim građevnim česticama.

Ako građevine imaju otvore prema susjednoj građevnoj čestici, moraju biti udaljene od te čestice najmanje 3 m.

Ako krov građevine ima nagib prema susjednoj građevnoj čestici i ako je streha udaljena od međe susjedne čestice manje od 3 m, krov mora imati snjegobrane i oluke.

Kod građenja manjih gospodarskih građevina koje imaju prostore za rad, osigurat će se odgovarajući prostor za parkiranje u okviru građevne čestice.

Pomoćna građevina može biti prislonjena uz građevinu osnovne namjene.

(2.) Poljoprivredne gospodarske građevine mogu se graditi nadzemno najviše kao dvoetažne pri čemu se druga etaža oblikuje kao potkrovlje kojem je visina nadozida najviše 40 cm mjereno u ravnini pročelja građevine s nagibom krova do 45° s mogućnošću gradnje podzemne etaže tako da:

- potkrovlje se može koristiti samo za spremanje ljetine i sličnih proizvoda poljodjelskih gospodarstava;
- visina građevine do vijenca krova može biti najviše 5 m, a do sljemena krova 7 m;
- tlocrtna zauzetost poljoprivrednim gospodarskim građevinama ne smije biti veća od 150 m²;
- građevni pravac u pravilu je iza građevnog pravca glavne građevine;
- građevine moraju biti udaljene najmanje 10 m od stambene građevine na istoj građevnoj čestici, odnosno 15 m od stambene građevine na susjednoj građevnoj čestici;
- najmanja udaljenost od susjedne građevne čestice iznosi 5 m ako su građevine građene od drveta, i u njima se sprema sijeno, slama i sl.;
- najmanja udaljenost od susjedne građevne čestice iznosi 1 m ako se građevine grade od opeke ili betona;
- na udaljenosti manjoj od 3 m do susjedne građevne čestice, ne smiju se prema istoj graditi otvori;
- krov mora imati snjegobrane i oluke ako mu je nagib prema susjednoj građevnoj čestici, a udaljenost je od međe manja od 3 m.

(3.) Postojeće pomoćne, manje gospodarske i poljoprivredne gospodarske građevine mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima.

2.3.1.5. Arhitektonsko oblikovanje građevina

Arhitektonsko oblikovanje građevina i izbor građevinskog materijala što će se upotrijebiti moraju osiguravati racionalno korištenje energije, biti primjereni Zagrebu i zagrebačkom prostoru i tradiciji, u skladu s uobičajenim načinom građenja s okolnim građevinama i krajobrazom.

U starim dijelovima naselja s vrijednom autohtonom arhitekturom koristit će se građevinski elementi i materijali što su za taj prostor uobičajeni, u skladu s lokalnim uvjetima.

Krovišta građevina mogu biti kosa, jednostrešna, dvostrešna, s nagibom 30-45°, pokrivena crijepom ili pokrovom boje crijepa, a iznimno mogu biti ravna, ili s blagim nagibom, te bačvasta.

Krovišta stambenih i drugih građevina, osim građevina u povijesnim jezgrama, moguće je oblikovati za ugradnju sunčanih pretvornika.

Na kosom terenu sljeme krova treba biti, u pravilu, usporedno sa slojnicama zemljišta.

2.3.1.6. Uređenje građevne čestice

Prostor na građevnoj čestici namijenjenoj pretežito stanovanju uređivat će se, u pravilu, na tradicionalan način uređivanja okućnice poštujući funkcionalne i oblikovne karakteristike krajobraza, uz upotrebu autohtonog biljnog materijala.

Terase i potporni zidovi moraju se graditi tako da nisu u suprotnosti s oblikovnim obilježjima naselja.

Predvrtovi se hortikulturno uređuju bez mogućnosti smještaja dodatnih pokretnih gospodarskih sadržaja.

Neizgrađeni dio građevne čestice - prirodni teren najmanje je 30% za samostojeće i poluugrađene građevine i 20% za skupne građevine, uređen visokim i niskim zelenilom i nije ga moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice. Postojeće i planirano zelenilo mora biti prikazano u lokacijskoj, odnosno građevinskoj dozvoli.

Ograde se, u pravilu, izrađuju kao kombinacija perforiranih elemenata sa živicom, visine do 1,5 m. Ograde između građevnih čestica ne mogu biti više od 2,0 m.

Iznimno od stavka 5. ove točke ograde mogu biti i više od 1,5 m, odnosno 2,0 m, kada je to nužno radi zaštite građevine ili načina njezina korištenja.

Ograde, predvrtovi, terase, potporni zidovi, stube, kolne i pješačke rampe za pristup građevinama, potrebna parkirališna mjesta i prirodni teren kao i ostali elementi uređenja građevne čestice, ne mogu se smjestiti na dijelu građevne čestice rezerviranom za proširenje postojeće ulice.

B. Gospodarska namjena

2.3.1.7. Gospodarske građevine u gospodarskim zonama

(1.) U građevinskim područjima naselja Prostornim planom formirane su gospodarske zone kao kompleksi građevnih čestica namijenjenih gradnji gospodarskih građevina.

U gospodarskim zonama mogu se graditi:

- manje proizvodne pretežito zanatske građevine, manje industrijske građevine tehnološki visoko razvijene i bez štetnih utjecaja na okoliš, prostori i uređaji za prikupljanje i sortiranje te preradu korisnog otpada (bioloških otpadaka i krutog otpada bez štetnih sastojaka),
- poslovne građevine (pretežito uslužne, pretežito trgovačke i komunalno-servisne ili građevine u kojima prevladavaju uredske prostorije),
- ugostiteljsko-turističke građevine,
- objekti i postrojenja (građevine) za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe, u skladu s lokalnim uvjetima,
- građevine za preradu mineralnih sirovina, u skladu s lokalnim uvjetima.

Gospodarske zone određene su u građevinskim područjima naselja:

- u južnom dijelu Grada Zagreba: Buzin, Hrvatski Leskovac, Ježdovec, Lučko i Veliko Polje,
- u istočnom dijelu Grada Zagreba: Belovar, Gajec, Kašina, Markovo Polje, Popovec i Šašincevec.

(2.) U gospodarskim zonama veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m², širina parcele ne može biti manja od, u pravilu, 20 m, a najveći omjer širine i dužine određen je, u pravilu, 1:5.

Ukupna tlocrtna zauzetost građevne čestice građevinama iznosi najviše 50%, a najmanje 10%.

Iznimno, pri novoj gradnji interpolacijama u gusto izgrađenim dijelovima zone omogućuje se formiranje manjih građevnih parcela od onih što su određene u prvom stavku ove podtočke, ako su zadovoljeni uvjeti izgrađenosti građevne čestice i najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica, propisani ovom točkom.

Visina gospodarske građevine od kote zaravnog terena do vijenca krova mora biti u skladu s namjenom i funkcijom građevine te tehnologijom proizvodnog procesa, u pravilu, ne više od 12 m, osim za silos, mlin i u slučaju kada to zahtijevaju tehnološki procesi.

Dopušteni broj nadzemnih etaža gospodarske građevine se ne određuje. Najviša etaža se može oblikovati kao potkrovlje ili uvučeni kat. Dopuštena je gradnja podzemnih etaža.

Iznimno od stavaka 4. i 5. ove podtočke u gospodarskim zonama Hrvatski Leskovac, Sesvetski Kraljevec i Veliko Polje visina gospodarske građevine može biti i viša od 12 m, a najviše do 20 m, a u gospodarskoj zoni Buzin visina gospodarske građevine može biti najviše do 25 m. [Veća visina dozvoljena je za silose, mlinove i u slučajevima kada to zahtijevaju tehnološki procesi.](#)

Najmanja udaljenost građevine od međa susjednih građevnih čestica iznosi pola visine građevine. Ako je h/2 manje od 3 m, najmanja udaljenost je 3 m.

Iznimno od prethodnog stavka ove podtočke, u već izgrađenim dijelovima gospodarske zone, u skladu s lokalnim uvjetima, građevina može biti udaljena i manje od 3 m od jedne susjedne međe građevne čestice, ali ne manje od 1 m, pod sljedećim uvjetima:

- ako udaljenost od druge susjedne međe građevne čestice nije manje od 3 m;
- na građevini koja je udaljena od susjedne građevne čestice manje od 3 m, ne smiju se graditi otvori prema toj međi.

(3.) Najmanje 30% površine građevne čestice mora biti prirodni teren uređen kao parkovno, pejzažno ili zaštitno zelenilo, a prema drugim namjenama realiziraju se parkovni, pejzažni ili zaštitni vegetacijski tamponi u skladu s uvjetima zaštite okoliša. Prirodni teren nije moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice.

Na parcelama što su uz postojeću stambenu gradnju mora se osigurati tampon visokog zaštitnog zelenila najmanje širine 5 m.

Ograde između građevnih čestica ne mogu biti više od 2 m, osim u iznimnim slučajevima kada je to nužno radi zaštite građevina ili načina njihova korištenja.

Do građevne čestice za gradnju gospodarskih građevina u novoplaniranim gospodarskim zonama mora se izgraditi prometna površina najmanje širine kolnika 7,00 m, a u postojećim gospodarskim zonama 6,00 m, dok ulična ograda mora biti udaljena najmanje 5,00 m od osi prometne površine.

Parkirališta će se, u pravilu, predvidjeti u prednjem dijelu građevne čestice, ispred ili iza ulične ograde.

(4.) Prigodom planiranja, projektiranja i odabira pojedinih sadržaja i tehnologija osigurat će se propisane mjere zaštite okoliša (zaštita od buke, smrada, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih

i površinskih voda i sl.), te će se isključiti one djelatnosti i tehnologije koje onečišćuju okoliš ili ne mogu osigurati propisane mjere zaštite okoliša i kvalitetu života i rada na susjednim građevnim česticama, odnosno prostoru doseg negativnih utjecaja.

Arhitektonsko oblikovanje građevina mora se zasnivati na principima suvremenog industrijskog oblikovanja i najnovijim saznanjima, uz upotrebu postojećih materijala i boja.

2.3.1.8. Gospodarske i pretežito gospodarske građevine na pojedinačnim građevnim česticama

U građevinskim područjima naselja, mogu se graditi gospodarske građevine i pretežito gospodarske građevine na pojedinačnim građevnim česticama koje svojom veličinom, smještajem u naselju i osiguranjem osnovnih priključaka na komunalnu i prometnu infrastrukturu omogućuju funkcioniranje gospodarskog sadržaja, bez štetnih utjecaja na okoliš.

Građevine iz stavka 1. ove točke grade se u skladu s lokalnim uvjetima, u pravilu prema uvjetima određenim za namjenu građevina koja je u tom prostoru prevladavajuća. To se osobito odnosi na veličinu i oblikovanje građevine. U pretežito gospodarskim građevinama omogućen je smještaj jedne stambene jedinice.

Gospodarskim građevinama iz stavka 1. ove točke smatraju se i prostori i uređaji za prikupljanje i sortiranje te preradu korisnog otpada (bioloških otpadaka i krutog otpada bez štetnih sastojaka).

U prostorima u kojima prevladava pretežito stanovanje za gospodarske i pretežito gospodarske građevine određuju se sljedeći uvjeti gradnje:

Veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m².

Dubina građevne čestice iznosi, u pravilu, najmanje 25 m.

Ukupna izgrađenost građevne čestice može biti najviše 30%, uz najmanje 30% prirodnog terena. Iznimno, u rubnim dijelovima naselja, za gospodarske građevine isključivo proizvodne namjene, ako to omogućuje tehnologija gospodarskog procesa, odnosno ako se radi o djelatnosti koja nema štetni utjecaj na okoliš i ne smanjuje kvalitetu stanovanja na susjednim građevnim česticama - najviše 50%, uz najmanje 30% prirodnog terena.

Prirodni teren nije moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice.

Odredbe o veličini građevne čestice ne primjenjuju se pri interpolacijama u gusto izgrađenim dijelovima građevinskog područja naselja ako su ispunjeni uvjeti o najvećoj dopuštenoj ukupnoj izgrađenosti građevne čestice i odredbe o najmanjoj udaljenosti građevine od prometnih površina, međa i drugih građevina, uzimajući u obzir lokalne uvjete.

Građevina mora biti udaljena najmanje pola visine ($h/2$) od međe susjednih građevnih čestica, ali ne manje od 3 m. Iznimno, u već izgrađenim dijelovima naselja, u skladu s lokalnim uvjetima, građevina može biti udaljena i manje od 3 m od jedne susjedne međe građevne čestice, ali ne manje od 1 m, pod sljedećim uvjetima:

- ako udaljenost od druge susjedne međe građevne čestice nije manja od 3 m;
- na građevini koja je udaljena od susjedne građevne čestice manje od 3 m, ne smiju se graditi otvori prema toj međi.

Otvorima se ne smatraju otvori s neprozirnim staklom najveće veličine 60 x 60 cm i dijelovi zida od staklene opeke.

Balkoni, terase i otvorena stubišta ne mogu se graditi na udaljenosti manjoj od 3 m od međe susjedne građevne čestice.

Dopušteni broj nadzemnih etaža građevine se ne određuje. Najviša etaža se može oblikovati kao potkrovlje ili uvučeni kat. Dopuštena je gradnja podzemnih etaža.

Visina (h) građevine najviše je 14,5 m.

Unutar zaštićenih i evidentiranih seoskih naselja najveću visinu građevine određuje gradsko tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara.

Uređenje građevne čestice i mjere zaštite okoliša odredit će se prema odredbama točke 2.3.1.7. podtočaka (3) i (4).

Zatečene gospodarske građevine u izgrađenim dijelovima naselja, što su veće od određenih ovom odlukom, ili se nalaze unutar prostorne granice zaštićenog kulturnog dobra, zadržavaju se uz uvjet osiguranja propisanih mjera zaštite okoliša.

Građevine iz stavka 1. ove točke ne mogu se graditi na građevnim česticama unutar prostorne granice zaštićenog kulturnog dobra.

Zatečene gospodarske građevine, s izgrađenošću i visinom većom od propisanih u ovoj točki ovoga članka, koje su sagrađene u skladu s ranije važećim propisima, mogu se rekonstruirati u granicama postojećih horizontalnih i vertikalnih gabarita.

C. Javna i društvena namjena

2.3.1.9. Građevine za društvene djelatnosti

Građevine za društvene djelatnosti mogu se graditi unutar građevinskog područja naselja:

- ako se građevna čestica na kojoj će se građevine graditi nalazi uz već izgrađenu javnu cestu ili drugu prometnu površinu koje je kolnik najmanje širine 5,5 m;
- ako se na građevnoj čestici ili uz prometnu površinu osigurava prostor za parkiranje vozila;
- ako je udaljenost škola i predškolskih ustanova od stambenih i drugih građevina najmanje 10 m, a od manjih gospodarskih i poljoprivrednih građevina što onečišćuju okoliš najmanje 50 m.

Izgrađenost građevne čestice na kojoj će se graditi škola ili predškolska ustanova može biti najviše 30%.

Građevine društvene namjene, osim crkava, mogu se graditi visine najviše do tri nadzemne etaže, uz mogućnost gradnje podzemne etaže.

(1.) Predškolske ustanove (dječji vrtići i jaslice)

Površina zemljišta za građevinu visine jedne nadzemne etaže treba biti, u pravilu, 40 m² po djetetu, odnosno najmanje 25 m² po djetetu ako se radi o građevini visine dvije nadzemne etaže s time da građevina ne može biti smještena na površini manjoj od 2.000 m². Za građevine kapaciteta većeg od 100 mjesta dovoljno je, u pravilu, 35 m² po djetetu.

Predškolske ustanove mogu se graditi visine jedne do dviju nadzemnih etaža uz mogućnost gradnje podzemne etaže, potkrovlja ili uvučene etaže kao druge, odnosno treće nadzemne etaže.

Odstupanja su moguća samo u gusto naseljenim područjima Grada, odnosno u već formiranim naseljima u kojima zbog postojeće izgrađenosti nije moguće zadovoljiti normativ iz stavka 1. ove podtočke.

(2.) Osnovne škole

Kod projektiranja i gradnje osnovnih škola primjenjuju se, pored zakonskih odredbi, i sljedeći okvirni normativi i standardi:

- ~~— prostorni kapacitet osnovnoškolske zgrade određuje se za 896 učenika u najviše 32 razredna odjela ako se radi o dvjema smjenama, te 560 učenika u 16-20 razrednih odjela ako se radi o jednoj smjeni što se utvrđuje kao standard koji se želi postići. Maksimalan je broj učenika u razrednom odjelu 28;~~
- ~~— zemljištem za izgradnju osnovnoškolske građevine mora se osigurati površina za školsku zgradu, prostor za odmor i rekreaciju, prostor za vanjske sportske terene, prostor za zelene površine i drugo;~~
- ~~— veličina građevne parcele koja osigurava prostor za sadržaje iz prethodne alineje određena je normativom 30-40 m² po učeniku. Iznimno, u već izgrađenim gusto naseljenim područjima Grada, odnosno u već formiranim naseljima, normativ je 20-30 m² po učeniku.~~
- pri odabiru zemljišta za osnovnu školu potrebno je osigurati česticu dovoljne površine za izgradnju školske zgrade te uređenje prostora za odmor i rekreaciju, vanjske sportske terene, prostor za zelene površine i drugo. Površina građevne čestice određuje se tako da se osigura 30 do 40 m² po učeniku. Iznimno u već izgrađenim gusto naseljenim područjima Grada, odnosno u već formiranim naseljima normativ je do 20 m² po učeniku;
- prostorni kapacitet osnovnoškolske građevine određuje se sukladno posebnim propisima.

(3.) Sport i rekreacija

Ovisno o veličini naselja i slobodnog prostora u naselju i komplementarnosti s okolnim namjenama omogućuje se i građenje zatvorenih sportsko-rekreacijskih građevina.

Najveća izgrađenost građevne čestice na kojoj će se graditi zatvorena sportska građevina je 30%.

Visina sportskih građevina je specificirana zahtjevima određene vrste sporta.

Kod građenja sportskih građevina potrebno je na građevnoj čestici osigurati potreban broj parkirališnih mjesta.

(4.) Vjerske građevine

Ovisno o veličini naselja, veličina župne crkve je od 300 do 500 m² građevinske bruto površine. Uz crkvu se može graditi vjeronaučna dvorana, uredski (župni) i stambeni prostor te drugi prostor potreban za funkcioniranje župe.

Najveća moguća izgrađenost građevne čestice na kojoj se gradi župna crkva s pratećim sadržajima je 30%. Pri tome je unutar građevne čestice potrebno osigurati javni prostor za okupljanje

vjernika najmanje veličine 60% od izgrađenog dijela. Preostali dio građevne čestice mora biti hortikulturno uređen temeljem krajobraznog projekta.

Za ostale vjerske građevine najveća izgrađenost građevne čestice je 30%.

(5.) Zdravstvo, kultura, znanost i socijalna djelatnost

Građevine iz ostalih područja društvenih djelatnosti koje služe podizanju zdravstvene, socijalne, kulturne i znanstvene razine stanovništva, grade se unutar površina za javne i društvene namjene, površina rezerviranih za budući razvoj i posebne programe, odnosno unutar građevinskog područja naselja.

Građevine zdravstvene, socijalne i kulturne djelatnosti grade se u skladu s veličinom i značenjem naselja u mreži središnjih naselja i standardima, te na lokacijama i na način da pridonose kvaliteti života u naselju i slici naselja.

Građevine u kojima se obavlja znanstvena djelatnost, uz uvjete iz stavka 1. ove podtočke, grade se prema zahtjevima i posebnim pravilima za pojedine znanstvene discipline.

2.3.1.10. Ostali sadržaji javnog interesa

Ostali sadržaji javnog interesa kao što su upravne funkcije, pravosuđe, udruge građana, političke stranke i druge organizacije, uključujući i strana diplomatska predstavništva, u pravilu se grade unutar površina za javne i društvene namjene, ili unutar građevinskih područja naselja, ovisno o veličini naselja i slobodnog prostora u naselju i komplementarnosti s okolnim namjenama.

2.3.1.11. Oblikovanje građevina za društvene djelatnosti i ostale sadržaje javnog interesa

Građevine koje služe društvenim djelatnostima i ostalim sadržajima od javnoga interesa u pravilu se grade na istaknutim lokacijama te moraju biti građene kvalitetno i racionalno.

Za građevine iz stavka 1. ove točke provest će se javni arhitektonski natječaj ako se grade na lokaciji za koju je raspisivanje natječaja predviđeno konzervatorskim kriterijima, odnosno uvjetima.

Na prostorima na kojima je ovom odlukom propisana izrada prostornih planova užih područja, raspisivanje javnog arhitektonskog natječaja za građevine društvenih djelatnosti i ostalih sadržaja javnog interesa, odredit će se tim planovima.

D. Sportsko-rekreacijska namjena

2.3.1.12. Sportsko-rekreacijske zone

U građevinskim područjima naselja osiguravaju se prostorni uvjeti kao dio javnog standarda za razvoj sportsko-rekreacijskih sadržaja na način da se zadržavaju postojeća igrališta ili drugi sportski sadržaji (koji se održavaju i uređuju), da se postojeći sportski sadržaji dopunjuju pratećim sadržajima što upotpunjuju osnovnu djelatnost tamo gdje to omogućuje veličina zone, karakter prostora i vrsta sporta i/ili rekreacije ili se osiguravaju nove površine.

Prostornim planom su određene sljedeće zone sporta i rekreacije u građevinskim područjima naselja:

- **južni dio Grada Zagreba** u naseljima: Brezovica, Buzin, Donji Dragonožec, Donji Trpuci, Gornji Čehi, Hrašće **Turopoljsko**, Hrvatski Leskovac, Lučko, Odranski Obrež, Odra, Strmec;
- **istočni dio Grada Zagreba** u naseljima: Belovar, Gajec, Ivanja Reka, Prepuštovec, Žerjavinec.

Sportsko-rekreacijske zone uređuju se u skladu s lokalnim potrebama stanovništva te temeljem prostornih uvjeta, standarda i normativa za gradnju sportskih građevina.

U navedenim zonama dopušta se gradnja novih građevina te rekonstrukcija postojećih sportsko-rekreacijskih građevina prema sljedećim kriterijima:

- veličina građevne čestice ne može biti manja od 500 m²;
- ukupna izgrađenost građevne čestice može biti najviše 40%;
- najmanje 30% građevne čestice mora biti prirodni teren i nije ga moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice;
- visina sportsko-rekreacijske građevine je specificirana zahtjevima određene vrste sporta;
- uz sportsko-rekreacijsku građevinu se ne dopušta gradnja pomoćnih građevina;
- udaljenost građevnog pravca glavne građevine od bližeg ruba cestovnog zemljišta ostalih cesta i prometnih površina, u pravilu, ne smije biti manja od 5 m;
- najmanja udaljenost sportsko-rekreacijske građevine iznosi h/2 od međe susjednih građevinskih čestica, ali ne manje od 6 m.

Postojeće sportsko-rekreacijske građevine mogu se rekonstruirati do uvjeta određenih za nove sportsko-rekreacijske građevine, a ukoliko su postojeći parametri veći od propisanih, mogu se zadržati ali bez povećanja.

Površine povremeno pod vodom (inundacije, retencije na potocima Medvednice) mogu se koristiti za sport i rekreaciju.

Trim staze, jahače i biciklističke staze na kojima se ne grade građevine, uređuju se u skladu s okolnim prostorom.

Vrsta sporta i rekreacije označena simbolima u obuhvatu GUP-a grada Zagreba i GUP-a Sesveta je načelna, a detaljnija namjena određuje se GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta, odnosno urbanističkim planovima uređenja.

E. Groblja

2.3.1.13. Groblja

Unutar građevinskih područja naselja planiraju se groblja:

- **južni dio Grada Zagreba:** Brezovica, Kupinečki Kraljevec, Lučko i Odra;
- **istočni dio Grada Zagreba:** Čučerje (dio), Kašina i Moravče.

Na prostorima groblja mogu se graditi prateće građevine, tj. građevine koje služe osnovnoj funkciji groblja (kapele, obredne dvorane, mrtvačnice i sl.), te komunalna infrastruktura.

Uređenje svih groblja, gradnja pratećih građevina te oblikovanje opreme, što se na groblju postavlja, mora biti primjereno oblikovanju, uređenosti i tradiciji takvih prostora.

Prostori groblja ambijentalno će se oblikovati kao zelene parkovne površine kvalitetnim parkovno-pejzažnim rješenjima i osiguravanjem, u pravilu, standarda od najmanje 4 m²/grobno mjesto za mala gradska (mjesna) groblja i 7m²/grobno mjesto za velika gradska groblja.

2.3.2. Neizgrađene površine, površine komunalnih i prometnih infrastrukturnih sustava i ostale površine

A. Neizgrađene površine

Neizgrađene površine unutar građevinskih područja (šume, javne zelene površine, zaštitne zelene površine, te vode i vodna dobra (izvorišta i dr.)) ucrtane su u kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

2.3.2.1. Šume

Šumske površine što se nalaze u građevinskom području naselja ne mogu se sjeći - prenamjenjivati, treba ih uređivati i njegovati u skladu sa šumskogospodarskim osnovama i programima za gospodarenje šumama.

Posebne uvjete za gradnju građevina u pojasu do 50 m od ruba šume utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem.

2.3.2.2. Javne zelene površine - parkovi i park-šume

Prostornim planom posebno su izdvojene sljedeće površine parkova i park-šuma:

- južni dio Grada Zagreba u naseljima: Brezovica, Buzin, Mala Mlaka i Kupinečki Kraljevec;
- istočni dio Grada Zagreba u naseljima: Kašina i Moravče.

Postojeće parkovne površine ne mogu se prenamjenjivati. Nove parkovne površine u naseljima oblikovat će se sukladno prirodnim osobitostima prostora i opremiti prema potrebama stanovnika naselja te će se, u pravilu, osigurati 5 m²/stanovniku.

U parkovima iz stavka 1. ove točke te u drugim parkovima što se formiraju unutar građevinskih područja naselja moguće je u cilju uređivanja parkovne površine graditi manje javne građevine, paviljone, sanitarne čvorove, fontane, dječja igrališta te uređivati staze, odmorišta i sl. tako da njihova ukupna površina ne prelazi 5% ukupne površine parka.

Parkovi s pripadajućim građevinama i opremom dimenzioniraju se i oblikuju u okviru cjelovitog uređenja parkovne površine.

2.3.2.3. Zaštitne zelene površine i karakteristični krajobrazni prostori

Na karakterističnim krajobraznim poljodjelskim prostorima neće se mijenjati parcelacija i struktura kultura, karakteristični šumarci i živice i ne mogu se graditi građevine.

Osim postojećih karakterističnih krajobraznih prostora koji predstavljaju razmak između izgrađenih struktura naselja, oblikuju se i nove zaštitne zelene površine u skladu s namjenom određenom Prostornim planom.

U razdjelnom zaštitnom zelenilu, funkcija kojeg je odvajanje nepodudarnih namjena i koje se uređuje visokom vegetacijom, mogu se u cilju uređivanja oblikovati rekreativni sadržaji, putovi, staze, paviljoni i nadstrešnice tako da njihova ukupna površina ne prelazi 5% površine zaštitnog zelenila.

2.3.2.4. Vode i vodno dobro

Vode i vodno dobro unutar građevinskog područja naselja održavat će se i uređivati kao dio cjelovitog uređivanja prostora tako da se osigura primjeren vodni režim, propisana kvaliteta i zaštita voda, te zaštita od njihova štetnog djelovanja.

Manje vodne površine mogu se formirati u okviru uređenja parkova.

Korita i tok potoka i jezera sačuvati će se, u pravilu, u prirodnom obliku sukladno krajobraznim osobitostima prostora kao posebno vrijedna vodena staništa naselja.

B. Površine komunalnih i prometnih infrastrukturnih sustava

Površine prometnih infrastrukturnih sustava prikazane su na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. i 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.B. Promet, Pošta i elektroničke komunikacije - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 te Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

Trase prometnih infrastrukturnih sustava prikazane su načelno na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. i 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.B. Promet, Pošta i elektroničke komunikacije - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000.

Zone moguće gradnje građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme, odnosno samostojećega antenskog stupa te aktivne lokacije samostojećega antenskog stupa prikazane su na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.B. Promet, Pošta i elektroničke komunikacije - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000.

Koridori magistralnih elektroenergetskih vodova 110 kV i vodova komunalne infrastrukture prikazani su načelno na kartografskom prikazu 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.A. Energetski sustav - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000.

Za površine i trase prometnih infrastrukturnih sustava te koridore magistralnih elektroenergetskih vodova 110 kV i vodova komunalne infrastrukture detaljni položaj odredit će se urbanističkim planovima uređenja i pojedinačnim aktima.

2.3.2.5. Površine komunalnih infrastrukturnih sustava

(1) Elektroopskrba

Za nadzemne elektroenergetske vodove, ovisno o lokalnim uvjetima treba osigurati sljedeće koridore:

- DV 110 kV - širina koridora najmanje 20 m;
- DV 220 kV - širina koridora najmanje 25 m;
- DV 400 kV - širina koridora najmanje 30 m.

Koridori kroz šumska područja se formiraju prema najvećoj visini drveća, tako da u slučaju pada drvo ne dosegne vodiče.

Unutar koridora posebnog režima nadzemnih elektroenergetskih vodova gradnja je moguća u skladu s posebnim propisima.

Iznimno, postojeće i planirane nadzemne elektroenergetske vodove 110 kV s pripadajućim koridorom posebnog režima, ovisno o lokalnim i tehničkim uvjetima može se voditi kabelskim ili nadzemnim vodom, u pravilu, istom trasom.

(2) Plinski distribucijski sustav

Plinske regulacijske stanice (PRS) su nadzemne ili podzemne građevine. Oko njih se po potrebi izvan zone ugroženosti od eksplozija postavlja zaštitna ograda. Do njih se polažu visokotlačni plinovodi (VTP) ili srednjotlačni plinovodi (STP), a iz njih do korisnika vode srednjotlačni plinovodi (STP) ili niskotlačni plinovodi (NTP). Lokacija PRS mora imati pristupni put s prometne površine s jednim parkirališnim mjestom za povremeno parkiranje osobnog ili teretnog vozila.

Razdjelne (RS) i blokadne stanice (BS) grade se nadzemno. Oko njih se po potrebi izvan zone ugroženosti od eksplozija postavlja zaštitna ograda. Lokacija RS i BS mora imati pristupni put s prometne površine s jednim parkirališnim mjestom za povremeno parkiranje osobnog ili teretnog vozila.

Plinovodi se polažu u prometne površine: zeleni pojas, pješački hodnik ili eventualno u kolnik podzemno na dubini s nadslojem do kote uređenog terena u načelu 1 m.

Minimalne sigurnosne udaljenosti, prostor s obje strane, mjereno od osi plinovoda do građevina, iznosi za:

- Magistralni plinovod Ivanja Reka -TE-TO Zagreb	30 m;
- VTP	10 m;
- STP	2 m;
- NTP	1 m.

Minimalna sigurnosna udaljenost od građevina za RS, BS, PRS iznosi 10 m, a do prometne površine 3 m.

Minimalne sigurnosne udaljenosti od građevina za VTP, STP i NTP mogu se u iznimnim i opravdanim slučajevima smanjiti uz primjenu posebnih mjera zaštite i uz suglasnost nadležnog distributera plina.

(3) Površine infrastrukturnog sustava

Predmetne površine moguće je koristiti u funkciji gospodarenja otpadom.

2.3.2.6. Površine prometnih infrastrukturnih sustava

Prometna površina unutar ili na rubu građevinskog područja naselja određena je graničnim linijama prema susjednoj namjeni, koja je u odnosu na grafičku točnost karte mjerila 1:5000 okvir unutar kojeg se može razvijati i graditi prometnica sa svim elementima svog profila ovisno o vrsti i planiranom razvrstaju.

C. Ostale površine

Ostale površine određene su za posebnu namjenu i infrastrukturne površine za gospodarenje otpadom i prikazane su na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune 2017- 2025. i 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B. Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune 2017- 2025. u mjerilu 1:25000 te Građevinska područja naselja - izmjene i dopune 2017- 2025. u mjerilu 1:5000.

2.3.2.7. Posebna namjena

Ovim prostornim planom utvrđene su površine posebne namjene za potrebe Hrvatske vojske i Ministarstva unutarnjih poslova.

Objekti posebne namjene od važnosti za državu za potrebe Hrvatske vojske jesu:

1. Vojarna "Croatia";
 2. Vojarna "Tuškanac";
 3. Hrvatsko vojno učilište, Ilica 256 b (vojarna "Petar Zrinski");
 4. Vojno streljište "Vrapčanski potok";
 5. Radarski položaj "Puntijarka" Sljeme;
 6. Dobrodo! Markovo Polje;
 7. Vojni kompleks MORH-a "Stančićeva—Krešimirov trg—Bauerova—Zvonimirova";
 8. Letjelište "Lučko";
 9. Remontni zavod "Jedinstvo";
 10. Radio relejni vojni koridori sustava veza na području Grada; —kompleks MORH-a na Trgu kralja Petra Krešimira IV,
- kompleks MORH-a na Trgu kralja Petra Krešimira IV,
 - vojarna „1. gardijske brigade „Tigrovi” - Croatia”,
 - vojarna „1. hrvatski gardijski zbor”,
 - vojarna „Petar Zrinski”,
 - vojarna „Lučko”,
 - remontni zavod „Jedinstvo”,
 - vojno streljište „Vrapčanski potok”,
 - radarski položaj „Sljeme”,
 - Zavod za zrakoplovnu medicinu,
 - radio relejne vojne koridore sustava veze. i oni se koriste pod posebnim uvjetima.

Potrebe osiguranja prostora od interesa za obranu i djelatnost unutarnjih poslova usklađene su s drugim korisnicima prostora.

Uvjeti korištenja površina za razvoj naselja (posebno korištenje prostora za gospodarske sadržaje i razvoj infrastrukturnih sustava i mreža), zaštićenih područja, šumskih, poljoprivrednih te voda

i vodnog dobra i površina za izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja, usklađeni su s potrebama i interesima obrane i djelatnosti unutarnjih poslova.

Granice zaštitnih i sigurnosnih zona označavaju se u planovima nižeg reda.

Za sve građevine visina kojih prelazi 25 m unutar radio relejnih vojnih koridora potrebno je ishoditi uvjete nadležnog tijela i poštivati uvjete iz članka 10. točke 5.4.1. stavaka 5. i 6.

2.3.2.8. Gospodarenje otpadom

Osnova cjelovitog sustava gospodarenja otpadom ima težište na sprečavanju nastajanja otpada i u što većoj reciklaži kako bi se smanjila količina otpada koji je potrebno obraditi.

Gradnja i uređenje reciklažnih dvorišta, manjih komunalnih baza i drugih manjih komunalnih građevina moguća je unutar svih površina, sukladno posebnim propisima.

Prostornim planom omogućava se, u skladu s lokalnim uvjetima, smještaj građevina za reciklažu sirovine iz otpada, posebno reciklažnih dvorišta, zelenih otoka i posuda što se postavljaju na javnim površinama.

Ako nije moguće osigurati postavljanje spremnika unutar građevina ili na vlasničkoj parceli, spremnici se mogu postaviti na javnim površinama pod uvjetima koji će osigurati propisani način korištenja i usklađenost s lokalnim uvjetima.

PPGZ-om, GUP-om grada Zagreba, GUP-om Sesveta i prostornim planovima užih područja, lokacije za sakupljanje, obradu i gospodarenje otpadom, sukladno posebnim propisima, realiziraju se na postojećim i novim lokacijama za koje su prethodno pribavljeni uvjeti prema posebnim propisima.

2.4. Izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja

U smislu ove odluke, izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja su:

- građevinska područja izdvojena od građevinskih područja naselja;
- prostori izvan građevinskih područja naselja na kojima se omogućuje izgradnja u skladu sa zakonom, drugim propisima i odredbama ove odluke.

2.4.1. Građevine koje se mogu graditi u građevinskim područjima izdvojenim od građevinskih područja naselja

Prostornim su planom određena građevinska područja koja su izdvojena iz građevinskih područja naselja, a namijenjena su za gradnju gospodarskih građevina kao što su proizvodne, poslovne i ugostiteljsko-turističke.

Izdvojena građevinska područja mogu se odrediti i za one građevine koje se prema zakonima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja mogu graditi izvan građevinskih područja naselja kao što su: komunalne građevine, zdravstvene i građevine za sport i rekreaciju, i građevine obrane i objekti i postrojenja (građevine) za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe.

Prostornim planom su određena građevinska područja groblja koja su izdvojena iz naselja.

U zaštićenim prirodnim vrijednostima i drugim posebno vrijednim dijelovima prirode te vodozaštitnim područjima uvjeti za smještaj građevina iz ove točke određeni su u članku 10. točki 5.2.1. podtočki (2.), u članku 12. točkama od 7.1.1.1. do 7.1.1.4. i u točki 7.1.2. ove odluke.

2.4.1.1. Gospodarska namjena u građevinskim područjima izdvojenim od građevinskih područja naselja

Prostornim planom određena su **izdvojena građevinska područja za gradnju gospodarskih sadržaja** proizvodne (pretežito industrijske, pretežito zanatske) i poslovne namjene (pretežito uslužne, pretežito trgovačke, komunalno-servisne, ugostiteljsko-turističke djelatnosti (hotel, motel, kamp), koja čine manje ili veće gospodarske površine za smještaj jedne ili više gospodarskih i njima komplementarnih namjena.

Planiraju se sljedeća izdvojena građevinska područja za gospodarske namjene:

(1) proizvodne i poslovne namjene:

- **južni dio Grada Zagreba:** Hrašće **Turopoljsko** za proizvodne i poslovne sadržaje;
- **istočni dio Grada Zagreba:** prostor između građevinskog područja naselja Soblinec i Žerjavinec za proizvodne sadržaje; Sesvetski Kraljevec za proizvodne sadržaje; Sesvetski Kraljevec za poslovne sadržaje; prostor između građevinskog područja naselja Popovec i Soblinec za proizvodne sadržaje; prostor sjeverno od Kraljevečkih Novaka za proizvodne sadržaje;
- **prostor istočno od Čulinečke ceste, sjeverno od glavnog odvodnog kanala (GOK-a) za proizvodne (I) i infrastrukturne sadržaje (IS)**
- u svim građevinskim područjima namijenjenim proizvodnim sadržajima omogućava se smještaj i obrada korisnog otpada prema posebnim propisima;

(2) ugostiteljsko-turističke namjene:

- **južni dio Grada Zagreba:** prostor uz zagrebačku obilaznicu između Lučkog i Ježdovca.

U izdvojenim građevinskim područjima za gospodarske sadržaje iz stavka 2. ove točke mogu se uređivati površine za parkove, sport i rekreaciju, te se mogu graditi građevine i sadržaji što upotpunjuju gospodarske sadržaje i pridonose kvaliteti prostora.

(1.) Proizvodne i poslovne namjene

U izdvojenim se građevinskim područjima za sadržaje proizvodne i poslovne namjene primjenjuju odredbe o veličini i uređenju građevne čestice propisane u podtočkama (2.) - (4.), točke 2.3.1.7. ovoga članka.

(2.) Ugostiteljsko-turističke namjene

U izdvojenim građevinskim područjima za ugostiteljsko-turističke namjene, u pravilu, se predviđa građenje motela i kampova.

2.4.1.2. Sportska i rekreacijska namjena izvan građevinskih područja naselja

Prostornim planom određene su izdvojene zone za gradnju i uređenje sportsko-rekreacijskih sadržaja, i to:

- **južni dio Grada Zagreba:** Demerje, Kupinečki Kraljevec, Mala Mlaka, Strmec, Odra i Rakitje;
- **istočni dio Grada Zagreba:** Adamovec, Planina Gornja, Prepuštovec, Slanovec, Soblinec, Vugrovec Gornji i golf igralište Sesvete.

U navedenim zonama dopušta se gradnja novih sportsko-rekreacijskih građevina te rekonstrukcija postojećih sportsko-rekreacijskih građevina prema sljedećim kriterijima:

- veličina građevne čestice ne može biti manja od 600 m²;
- ukupna izgrađenost građevne čestice može biti najviše 40%;
- najmanje 30% građevne čestice mora biti prirodni teren i nije ga moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice;
- visina sportsko-rekreacijske građevine je specificirana zahtjevima određene vrste sporta;
- uz sportsko-rekreacijsku građevinu se ne dopušta gradnja pomoćnih građevina;
- udaljenost građevnog pravca građevine od bližeg ruba cestovnog zemljišta ostalih cesta i prometnih površina, u pravilu, ne smije biti manja od 5 m;
- najmanja udaljenost sportsko-rekreacijske građevine iznosi h/2 od međe susjednih građevnih čestica, ali ne manje od 6 m.

Postojeće sportsko-rekreacijske građevine se mogu rekonstruirati do uvjeta određenih za nove sportsko-rekreacijske građevine, a ako su postojeći parametri veći od propisanih, mogu se zadržati ali bez povećanja.

Za zone sporta i rekreacije u Demerju, Soblincu, Prepuštovcu i Rakitju uvjeti uređivanja bit će određeni prostornim planovima užih područja te je moguće planirati i sadržaje javne i društvene namjene.

Za površinu sportsko-rekreacijske namjene golf igralište Sesvete određuje se obaveza izrade urbanističkog plana uređenja kojim će se detaljno odrediti uvjeti gradnje i uređenja tog prostora.

2.4.1.3. Groblja

Izvan građevinskih područja naselja planirane su površine za razvoj groblja, i to:

- **južni dio Grada Zagreba** - rezervirane površine za novo južno gradsko groblje Suhaki i novo groblje "Donji Dragonožec";
- **istočni dio Grada Zagreba** - postojeća groblja Cerje, Glavnica Donja, Markovo Polje, Planina Donja i Vugrovec ~~Donji~~.

Uvjeti uređivanja groblja propisani su u točki 2.3.1.13. ovoga članka.

Detaljne granice za novo gradsko groblje Suhaki, površina kojeg je u Prostornom planu označena kao površina rezervirana za budući razvoj, bit će utvrđene nakon posebnih istraživanja o potrebama i podobnosti lokacije temeljem posebnih propisa i urbanističkog plana uređenja.

2.4.2. Građevine koje se mogu graditi izvan građevinskih područja

Izvan građevinskog područja mogu se, u skladu sa zakonom, drugim propisima i odredbama ove odluke, graditi i građevine za koje se ne određuju posebna građevinska područja kao:

- (1.) poljoprivredne gospodarske građevine;
- (2.) građevine u funkciji gospodarenja šumama i lova: lugarnice, lovački domovi, građevine za sklanjanje i boravak planinara, škole u prirodi i sličnih sadržaja;
- (3.) planinarski i slični domovi, skloništa i slične građevine za sklanjanje i boravak planinara;
- (4.) manje vjerske građevine: križevi, poklonci, kapelice i sl;
- (5.) objekti infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.);

(6.) građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup) unutar zona moguće gradnje određenih za ove građevine;

(7.) groblja za kućne ljubimce;

(8.) komunalne građevine i komunalna infrastruktura; komunalne građevine u funkciji gospodarenja otpadom prema kartografskim prikazima;

(9.) poljoprivredno-gospodarski kompleksi na poljoprivrednom zemljištu na područjima poljoprivredno-gospodarskih regija (zona) Grada Zagreba;

(10.) sportsko-rekreacijske građevine na površinama izvan građevinskih područja namijenjenih za sadržaje sporta i rekreacije;

(11.) građevine, objekti i postrojenja za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe.

2.4.2.1. Poljoprivredne gospodarske građevine izvan građevinskog područja

Izvan građevinskog područja naselja uz poljoprivredno gospodarstvo primjerene veličine određene ovim planom mogu se graditi poljoprivredne gospodarske građevine s pripadajućom infrastrukturom, u pravilu, ako su smještene u poljoprivrednim gospodarskim regijama (zonama).

Tlocrtna zauzetost poljoprivrednim gospodarskim građevinama ne može biti veća od 1000 m², osim u zonama poljoprivredno-gospodarskih kompleksa iz točke 2.4.2.9.

Uz poljoprivredne gospodarske građevine na poljoprivrednom gospodarstvu mogu se graditi stambene građevine do 400 m² građevinske (bruto) površine.

Poljoprivredne gospodarske građevine i pripadajuće stambene građevine grade se u skladu s uvjetima zaštite okoliša i očuvanjem krajobraza, lokalnim uvjetima i posebnim uvjetima središnjeg tijela uprave nadležnog za poljoprivredu.

Opravdanost gradnje građevina dokazuje se programom o namjeravanim ulaganjima koji mora sadržavati prikaz zaštite okoliša, usklađenost s lokalnim uvjetima, a potvrđuje ga o čemu mišljenje daje gradsko upravno tijelo nadležno za poljoprivredu.

(1.) **Poljoprivredne gospodarske građevine** što se grade izvan građevinskog područja naselja u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti, mogu se graditi na poljoprivrednom gospodarstvu primjerene veličine određene ovim planom.

Za stočarsku proizvodnju veličina poljoprivrednog gospodarstva je određena najmanjim brojem uvjetnih grla, a za voćarsku i vinogradarsku proizvodnju površinom voćnjaka i vinograda.

Uvjetnim grlom podrazumijeva se grlo težine 500 kg za koje je potrebno osigurati 0,34 ha zemljišta. Temeljem "uvjetnog grla" utvrđeni su koeficijenti za izračun površina potrebnih za oblikovanje veličine posjeda za obavljanje poljoprivredne djelatnosti izvan građevinskog područja naselja, s time da je broj uvjetnih grla potreban za formiranje posjeda za stočarsku i peradarsku proizvodnju izvan građevinskog područja naselja najmanje 10 uvjetnih grla.

Ostale vrste stoke i peradi svode se na uvjetna grla primjenom sljedećih koeficijenata:

Vrsta stoke	Koeficijent	Broj grla
krava, steona junica	1,00	10
bik	1,50	7
vol	1,20	8
junad 1-2 god.	0,70	14
junad 6-12 mjeseci	0,50	20
telad	0,25	40
krmača + prasad	0,005	182
tovne svinje do 6 mjeseci	0,25	40
mlade svinje 2-6 mjeseci	0,13	77
teški konj	1,20	8
srednje teški konji	1,00	10
laki konji	1,80	13
ždrebad	0,75	13
ovce, ovnovi, koze i jarci	0,10	100
janjad i jarad	0,05	200
tovna perad	0,00055	18.000
konzumne nesilice	0,002	5.000
rasplodne nesilice	0,0033	3.000

Uz program o namjeravanim ulaganjima uvjete držanja domaćih životinja i gradnje smještajnog prostora propisuje gradsko upravno tijelo nadležno za poslove poljoprivrede.

Primjerenom veličinom poljoprivrednog gospodarstva za voćarsku proizvodnju smatra se voćnjak od 2 ha i veći, a za vinogradarsku proizvodnju vinograd 1,0 ha i veći.

Stambene građevine poljoprivrednog gospodarstva ne mogu se graditi na parceli ako na njoj već nisu izgrađene poljoprivredne gospodarske građevine s kojima čine jedinstvenu gospodarsku i arhitektonsku cjelinu.

Oblikovanje građevina poljoprivrednog gospodarstva, odabir građevinskog materijala te koncepcija prostorne organizacije građevina na parceli moraju biti u skladu s uobičajenim načinom građenja na određenom prostoru i s okolnim krajobrazom.

Udaljenost poljoprivrednih gospodarskih građevina za stoku od građevinskog područja naselja ovisi o njihovoj veličini odnosno kapacitetu izraženom u jedinici "uvjetnog grla" prema sljedećoj tablici:

VRSTA STOKE	max. KAPACITET GRAĐEVINE (BROJ GRILA PREMA UDALJENOSTI GRAĐEVINE OD NASELJA)				
	100	200	300	400	500
udaljenost od naselja (m)					
UVJETNA GRILA					
mliječne krave	50	100	200	400	800 i više
junad 6-12 mj.	100	200	400	800	1.600
junad 1-2 god.	71	143	286	57	1.142
telad	167	303	606	1.212	
krmača + prase	200	400	800	1.600	
tovne svinje	200	400	800	1.600	
perad	5.000	20.000	30.000	40.000	50.000

Za poljoprivredne gospodarske građevine koje nemaju negativan utjecaj na kvalitetu života u naselju ne propisuje se udaljenost od građevinskog područja naselja.

(2) Klijeti do 40 m² građevinske (bruto) površine mogu se graditi na površini vinograda od 1 ha uz mogućnost povećanja izgrađene površine za 20 m² za svakih 0,5 ha vinograda izvan područja Parka prirode Medvednica. U Parku prirode Medvednica na području koje je određeno kao pristupna zona užem području parka unutar zona tradicijskih naseobina mogu se graditi klijeti. Najveća dopuštena površina klijeti iznosi 40 m² građevinske (bruto) površine na površini postojećih vinograda od najmanje 1 ha, a u slučaju površine veće od 1 ha, bez obzira na veličinu površine vinograda, klijet ne može biti veća od 40 m².

Klijeti su tradicijske građevine u vinogradima, a moraju se graditi u skladu s tradicijskim obilježjima prostora i takvih građevina te smjestiti tako da ne narušavaju krajobrazne i prirodne vrijednosti prostora.

(3) Spremišta za alat u funkciji voćarstva, povrtlarstva i cvjećarstva mogu se graditi do 20 m² građevinske (bruto) površine na parcelama ne manjim od 0,2 ha, od lakog građevinskog materijala kao montažne građevine oblikovanja usklađenog s tradicijskim načinom gradnje.

(4) Pčelinjaci se smještaju u prostoru tako da su od prometne površine udaljeni najmanje 15 m.

(5) Uvjete uzgoja kućnih ljubimaca i malih životinja i za građenje potrebnih građevina smještajnog i gospodarskog prostora te udaljenosti od naselja propisuje nadležno tijelo za poljoprivredu i tijelo nadležno za poslove veterinarstva.

(6) Staklenici, plastenici za uzgoj povrća, voća i cvijeća, **uzgajališta puževa, glista, žaba i sl.** mogu se postavljati na poljoprivrednim površinama, ako to nije u suprotnosti s lokalnim uvjetima i zaštitom okoliša.

(7) Ribnjaci se grade namjenski za uzgoj riba na potocima izvan aluvijalnih naslaga rijeke Save tako da se osigura povrat vode potoka iz ribnjaka u korito potoka. Okolni prostor uređuje se u skladu s krajobraznim karakteristikama.

(8) Objekti i postrojenja (građevine) za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe grade se u svrhu zagrijavanja staklenika, plastenika i ribnjaka.

Posebne uvjete za gradnju i uređenje ribnjaka izdaju državna tijela nadležna za vode i poljoprivredu.

2.4.2.2. Građevine u funkciji gospodarenja i korištenja šuma i lova

Građevine u funkciji gospodarenja šumama, što se grade u šumi ili na šumskom zemljištu, kao što su lugarnice i druge građevine u funkciji šumarstva, moraju biti u skladu s posebnim uvjetima

koje utvrđuje nadležno tijelo za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem, uz prethodnu suglasnost nadležnog ministarstva, a u zaštićenim prirodnim vrijednostima i tijela nadležnih za zaštitu prirode.

Građevine u funkciji lova što se grade u šumi i na šumskom zemljištu ili poljoprivrednom zemljištu moraju biti u skladu s posebnim uvjetima koje utvrđuje tijelo nadležno za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem te tijelo nadležno za poljoprivredu uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo.

Građevine posebne namjene u funkciji dodane vrijednosti gospodarenja šumama (škole u prirodi, izložbe u šumi, edukacijske staze i sl.) iznimno mogu se graditi u šumi i na šumskom zemljištu privatnih šumovlasnika, ako su utvrđeni programom gospodarenja odobrenim od strane nadležnog tijela za gospodarenje šumama.

2.4.2.3. Građevine za boravak i sklanjanje planinara

Na prostoru Grada Zagreba nije predviđena gradnja **planinarskih domova, skloništa i sličnih građevina za sklanjanje i boravak planinara** osim unutar Parka prirode Medvednica.

Za rekonstrukciju i zamjenu građevina iz stavka 1. ove točke na prostoru Parka prirode Medvednica primjenjivat će se odredbe Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica.

Uvjeti za smještaj i građenje novih građevina iz stavka 1. ove točke na prostoru Parka prirode Medvednica određeni su Prostornim planom područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica.

2.4.2.4. Manje vjerske građevine

Na prostoru Grada Zagreba mogu se izvan građevinskog područja na prostorima primjerenim za tu namjenu graditi manje vjerske građevine, i to križevi, poklonci, kapelice i sl., najveće građevinske (bruto) površine do 30 m².

2.4.2.5. Objekti infrastrukture

Na prostoru Grada Zagreba mogu se na površinama izvan građevinskih područja smjestiti objekti infrastrukture (prometne, energetske, komunalne itd.). Za navedene objekte uvjeti smještaja određeni su točkom 5. i ostalim sveukupnim odredbama ove odluke.

2.4.2.6. Građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme

Na prostoru Grada Zagreba mogu se na površinama izvan građevinskih područja smjestiti građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup) unutar zona moguće gradnje određenih za ove građevine. Za navedene građevine su uvjeti smještaja određeni točkom 5. i ostalim sveukupnim odredbama ove odluke.

2.4.2.7. Groblja za kućne ljubimce

Na prostoru Grada Zagreba mogu se izvan građevinskog područja na prostorima primjerenim za tu namjenu smjestiti groblja za kućne ljubimce u skladu s posebnim propisima uz obavezu hortikulturnog uređenja visokim zelenilom.

2.4.2.8. Komunalne građevine i komunalna infrastruktura; komunalne građevine u funkciji gospodarenja otpadom prema kartografskim prikazima

Na prostoru Grada Zagreba mogu se na površinama izvan građevinskih područja smjestiti komunalne građevine i komunalna infrastruktura. Za navedene građevine su uvjeti smještaja određeni točkom 5. i ostalim sveukupnim odredbama ove odluke.

Osim građevina iz prvog stavka ove točke, na prostoru Grada Zagreba mogu se na površinama izvan građevinskih područja smjestiti i komunalne građevine u funkciji gospodarenja otpadom. Unutar površine infrastrukturnih sustava IS na lokaciji Resnik predviđen je centar za gospodarenje otpadom i reciklažno dvorište građevinskog otpada na lokaciji Resnik-Ostrovci.

Lokacija Obrešćica određuje se za potrebe smještaja kompostane.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom predviđen je kao sustav podložan promjenama i unapređivanjima te se prostorne mogućnosti utvrđuju sukladno posebnim zakonima i propisima. Mogućnosti Centra za gospodarenje otpadom u Resniku preispitat će se u posebnom postupku sukladno posebnim propisima, te će se tehnološki procesi, lokacije građevina i opreme provjeriti i utvrditi u posebnim postupcima temeljem stručnih podloga.

Cjeloviti sustav gospodarenja otpadom te način postupanja s otpadom u Gradu Zagrebu određeni su točkom 8. Postupanje s otpadom ove odluke.

2.4.2.9. Poljoprivredni gospodarski kompleksi

Prostornim planom su određene površine poljoprivrednih gospodarskih kompleksa na poljoprivrednom zemljištu, u područjima poljoprivredno gospodarskih regija (zonama):

- **južni dio Grada Zagreba:** Hrvatski Leskovac i prostor sjeverno od Kupinečkog Kraljevca;
- **istočni dio Grada Zagreba:** Dumovečki Lug i Šašinovečki Lug.
- Poljoprivredni gospodarski kompleks s pripadajućim poljoprivrednim zemljištem može se formirati za potrebe ratarske, stočarske, voćarske, povrtlarske te druge poljoprivredne proizvodnje.
- Parcelaciju i vrstu proizvodnje poljoprivrednih gospodarskih kompleksa određuje nadležno tijelo za poljoprivredu u skladu s regionalizacijom poljoprivredne proizvodnje - poljoprivredne gospodarske regije (zone) Grada Zagreba.
- Na poljoprivrednim gospodarskim kompleksima omogućava se gradnja građevina isključivo u funkciji poljoprivredne proizvodnje u skladu s uvjetima iz točke 2.4.2.1.
- **Objekte u funkciji poljoprivredne proizvodnje planirati na način da se izbjegne zauzeće, fragmentacija ili degradacija ciljnih stanišnih tipova te staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.**
- **Na postojećim odnosno već formiranim poljoprivredno gospodarskim kompleksima unutar područja poljoprivredno gospodarskih regija (zona) formiranih i izgrađenih na temelju ranije važećih propisa omogućava se zadržavanje postojeće izgrađene strukture te se omogućava rekonstrukcija i gradnja novih objekata u funkciji poljoprivredne proizvodnje u ukupnoj tlocrtnoj zauzetosti poljoprivredno gospodarskim građevinama većoj od 1000 m², ukupna izgrađenost građevne čestice može biti najviše 40%.**
- Iznimno, unutar poljoprivrednog gospodarskog kompleksa Dumovečki Lug omogućuje se građenje građevina i uređivanje prostora za uzgoj i zaštitu kućnih ljubimaca i malih životinja, te smještaj groblja za kućne ljubimce.

2.4.2.10. Sportsko-rekreacijske građevine

Prostornim planom je određeno da se izvan građevinskih područja mogu graditi i uređivati zone odmora i rekreacije, a na kojima je dopušteno graditi sportsko-rekreacijske građevine, i to:

(1.) Unutar Parka prirode Medvednica ovim su planom izdvojene **postojeće zone odmora i rekreacije**, tj. prostori znatnijeg okupljanja posjetitelja koji su po svom karakteru prostori bez opreme, prostori s opremom, prostori s građevinama.

Za navedene prostore primjenjivat će se odredbe Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica.

(2.) Za zone odmora i rekreacije na vodozaštitnim područjima uvjeti uređivanja odredit će se na temelju Odluke o zaštiti izvorišta Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka i drugih posebnih propisa.

(3.) Za zone odmora i rekreacije u posebnim rezervatima uvjeti uređivanja odredit će se sukladno kriterijima zaštite prirodnih resursa kao i mogućnosti njihova korištenja, krajobrazne valorizacije prostora temeljene na biološkoj raznolikosti.

(4.) Za ostale zone odmora i rekreacije uvjeti uređivanja odredit će se u skladu s uvjetima iz ovog članka i prema posebnim propisima.

Za zone iz podtočaka (3.) i (4.) ove točke dopušta se gradnja novih građevina te rekonstrukcija postojećih sportsko-rekreacijskih građevina prema sljedećim kriterijima:

- veličina građevne čestice ne može biti manja od 300 m²,
- ukupna izgrađenost građevne čestice može biti najviše 20%,
- najmanje 40% građevne čestice mora biti prirodni teren i nije ga moguće planirati unutar rezervacije proširenja postojeće ulice;
- visina sportsko-rekreacijske građevine je specificirana zahtjevima određene vrste sporta;
- uz sportsko-rekreacijsku građevinu ne dopušta se gradnja pomoćnih građevina;
- udaljenost građevnog pravca glavne građevine od bližeg ruba cestovnog zemljišta ostalih cesta i prometnih površina, u pravilu, ne smije biti manja od 5 m;
- najmanja udaljenost sportsko-rekreacijske građevine iznosi h/2 od međe susjednih građevnih čestica, ali ne manje od 5 m.

Postojeće sportsko-rekreacijske građevine se mogu rekonstruirati do uvjeta određenih za nove sportsko-rekreacijske građevine, a ako su postojeći parametri veći od propisanih, mogu se zadržati ali bez povećanja.

Izvan zona odmora i rekreacije iz ove točke određenih ovim planom moguće je uređivati i graditi biciklističke staze, trim staze, jahaće staze, sukladno obilježjima prostora.

2.5. Zahvati koje je moguće planirati u svim namjenama

Postava reklamnih panoa omogućuje se na površinama svih namjena, u skladu sa posebnom gradskom odlukom i lokalnim uvjetima.

Za potrebe Javne ustanove Park prirode Medvednica mogu se na prostorima ulaza u Park postavljati montažno-demontažne građevine do 12 m² građevinske (bruto) površine u funkciji informiranja, edukacije i prodaje suvenira, uređivati odmorišta, te postavljati informativno-edukativne table, oblikovno usklađeno s krajobrazom.

Članak 8.

3. UVJETI SMJEŠTAJA GOSPODARSKIH SADRŽAJA U PROSTORU

Gospodarski sadržaji i njihove građevine i uređaji grade se prema posebnim propisima, pravilima struke i odredbama ove odluke.

U Prostornom planu osigurani su prostorni i drugi uvjeti za smještaj gospodarskih sadržaja, i to:

- u građevinskim područjima naselja;
- u izdvojenim građevinskim područjima;
- izvan građevinskog područja.

Gospodarske djelatnosti smještaju se u prostore iz stavka 2. ove točke uz uvjet da:

- racionalno koriste prostor;
- nisu energetske zahtjevnije, koriste ekološki prihvatljive energente i prometno su primjerene;
- nisu u suprotnosti sa zaštitom okoliša;
- zasnovane su na modernim sektorima, temeljenim na novim tehnologijama i sektoru usluga;
- imaju obilježje tradicionalne zagrebačke proizvodnje i usluga;
- najbolje valoriziraju ljudski rad;
- materijalno mogu doprinijeti funkcioniranje Grada i šire.

Točne granice obuhvata, detaljna namjena, tipologija i način gradnje gospodarskih građevina **unutar granica područja za koja se izrađuju GUP grada Zagreba i GUP Sesveta**, shematski prikazanih ovim prostornim planom kao gospodarski sadržaji na većim površinama ili pojedinačni gospodarski sadržaji, odredit će se GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta.

Uvjeti smještaja gospodarskih sadržaja u **građevinskim područjima 68 66 naselja** određuju se ovom odlukom.

Izvan građevinskih područja naselja i izdvojenih građevinskih područja za gospodarske namjene u pravilu su smješteni sadržaji u funkciji:

- obavljanja poljoprivredne djelatnosti;
- eksploatacije mineralnih sirovina i **geotermalnih voda u energetske svrhe**;
- korištenja i zaštite šuma.

Djelatnostima iz stavka 6. ove točke gospodari se na temelju posebnih propisa i odredaba ove odluke uz uvažavanje mjera zaštite okoliša iz članka 14. točke 9. i drugih odredaba ove odluke.

3.1. Proizvodna i poslovna namjena

3.1.1.

Gospodarske zone veće od 2 ha, u pravilu se smještaju na rubnom dijelu građevinskog područja grada Zagreba i Sesveta, uz građevinska područja drugih naselja ili odvojeno od građevinskih područja naselja. Namijenjene su pretežito gospodarskim sadržajima industrijske i zanatske proizvodnje, komunalno-servisnim i prometnim građevinama, velikim poslovnim sadržajima i trgovačkim centrima.

Za gospodarske zone veće od 10 ha izradit će se, u pravilu, prostorni plan užeg područja.

3.1.2.

Gospodarske zone do najviše 2 ha, predviđene su pretežito za sadržaje zanatstva, trgovine, usluge, komunalne servise, građevinske i manje industrijske građevine, te ugostiteljsko-turističke djelatnosti s nužnim pratećim sadržajima.

Korištenjem prostora i građevina koje nisu u funkciji (napušteni prostori) i aktiviranjem neiskorištenih prostora podupiru se inovacije, razvoj, primjena novih tehnologija, te racionalno korištenje prostora i infrastrukture.

3.1.3.

Tehnološki parkovi, poduzetnički i drugi pretežito poslovni i turističko-ugostiteljski centri mogu se osnovati i na manjim prostorima od navedenih u točki 3.1.2., a najmanje na parcelama površine 0,5 ha, koje se odlikuju dobrom prometnom povezanošću, osobito javnim prijevozom uz obvezu zadovoljenja prometa u mirovanju na vlastitoj parceli.

3.2. Pretežno ugostiteljsko-turistička namjena

Radi uključivanja Grada Zagreba u krug atraktivnih srednjoeuropskih turističkih gradova, potrebno je:

- povećanje kvalitete postojećih i gradnja novih smještajnih kapaciteta;
- stvaranje prepoznatljivog "imagea" Grada, na temeljima kulturno-povijesne i prirodne baštine gdje se u tijeku cijele godine mogu održavati skupovi i događanja u svim područjima ljudskog djelovanja.

Određene su tri razvojne turističke zone Grada Zagreba za smještaj ugostiteljsko-turističkih sadržaja:

- primarna turistička zona koja obuhvaća uže gradsko središte, koje zahtijeva investicije u rješenje prometa i restauraciju najvrijednijih građevina, a prvenstvo u razvoju te zone treba imati njegov najatraktivniji dio, Gornji grad i Kaptol;
- sekundarna turistička zona koja obuhvaća preostali dio grada Zagreba i uži dio Sesveta, sa brojnim različitim, u prostoru raspršenim posebnostima (park Maksimir, SRC Jarun, prostor uz Savu, Park prirode Medvednica, brojni objekti i prostori kulturnih dobara, itd.), u kojoj prvenstveno treba urediti i opremiti prostore i građevine te primjereno označavati i urediti pješačke zone i biciklističke staze;
- tercijarna turistička zona koja obuhvaća južni i istočni dio Grada Zagreba. To je prostrana, ali turistički relativno zanemarena zona, kojoj nedostaje primjereno označavanje i povezanost sa središnjim dijelom Grada. U ovoj zoni treba razvijati turističko-ugostiteljsku djelatnost na seoskim obiteljskim gospodarstvima s mogućom rekreacijom (jahanje, trčanje, hodanje).

3.3. Poljoprivreda

3.3.1.

Razvoj poljoprivrede kao gospodarske djelatnosti na prostoru Grada Zagreba temelji se na poljoprivrednom gospodarstvu.

Sve poljoprivredne površine, (određene u Prostornom planu kao osobito vrijedno obradivo tlo P1, vrijedno obradivo tlo P2, ostalo obradivo tlo P3 te ostalo poljoprivredno tlo) koriste se kao resursi za proizvodnju kvalitetnih poljoprivrednih proizvoda (zdrave hrane) radi poboljšanja opskrbe lokalnoga stanovništva. Pri tom se ima u vidu njihova važnost za održavanje ekološke ravnoteže, krajobrazne te biološke raznolikosti i održivog razvitka prostora.

Poljoprivredno gospodarske regije (zone) su prikazane na kartogramu br. 6: Poljoprivredno gospodarske regije (zone) - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., a podijeljene su na četiri poljoprivredne gospodarske zone kako slijedi:

1. Poljoprivredno gospodarska zona - stočarstvo - uzgoj mliječnih grla goveda:

- Južni dio Grada Zagreba: Horvati - istočni dio, Kupinečki Kraljevec - južni dio, Starjak - središnji dio, Brebernica - sjeverni dio, Gornji i Donji Trpuci, Lipnica, Haviđić Selo, Gornji Dragonožec, Odranski Obrež - sjeverni dio, Odra, Hrašće Turopoljsko - južni dio i Veliko Polje
- Istočni dio Grada Zagreba: Šašincevec, Drenčec, Glavničica, Lužan, Budenec, Belovar, Adamovec, Moravče, Planina Gornja i Donja, Paruževina - južni dio, Gajec i Soblinec - zapadni dio

2. Poljoprivredno gospodarska zona - vinogradarstvo:

- Južni dio Grada Zagreba: Gornji Trpuci, Lipnica - sjeverni dio, Haviđić Selo - sjeverni dio i Gornji Dragonožec
- Istočni dio Grada Zagreba: Planina Gornja i Donja, Kašina, Blaguša Glavnica Gornja i Donja, Moravče - sve južni dio, Jasenovec, Paruževina - sjeverni dio, Đurđekovec - sjeverni dio, Dobrodol - sjeverni dio, Šimunčec - središnji zapadni dio, ~~Vuger Selo~~

Vugrovec - središnji dio, Vugrovec ~~Donji~~ Gornji, Goranec - središnji istočni dio, Prekrvršje, Kašinska Sopnica i Kučilovina

3. Poljoprivredno gospodarska zona - površarstvo

- Južni dio grada Zagreba: Hrvatski Leskovac, Goli Breg, Brezovica, Odranski Obrež-središnji i sjeverni dio, Gornji i Donji Čehi, Mala Mlaka, Buzin, Odra -sjeverno od oteretnog kanala, Hrašće Turopoljsko i Veliko Polje
- Istočni dio Grada Zagreba: Ivanja Reka, Šašinovec - istočni dio, Soblinec - sjeverozapadni dio, Paruževina - južni dio, Adamovec - središnji dio i Belovar - zapadni dio

4. Poljoprivredno gospodarska zona - voćarstvo:

- Južni dio Zagreba: Horvati, Kupinečki Kraljevec - središnji i južni dio, Starjak - sjeverni i središnji dio, Gornji Trpuci - središnji dio, Donji Trpuci - istočni i srednji sjeverni dio, Lipnica - sjeverni dio, dio uz granicu naselja Strmec, Zadvorsko i Hudi Bitek, Goli Breg, Brezovica, Gornji i Donji Čehi, Mala Mlaka, Odra - sjeverni dio, Hrašće Turopoljsko - južni dio, Buzin i Veliko Polje
- Istočni dio Grada Zagreba: Ivanja Reka, Budenec - središnji dio, Cerje, Glavničica - sjeverni dio, Lužan - sjeverni dio, Soblinec, Žerjavinec, Belovar, Adamovec, Gajec, Vurnovec, Paruževina - manji središnji dio, Jesenovec - južni i istočni dio, Dobrodol, Glavnica Gornja i Donja, Blaguša, Kašina i Planina Gornja i Donja.

3.3.2.

U Prostornom su planu osigurani prostorni i drugi uvjeti za smještaj građevina u funkciji poljoprivrede, i to:

(1.) u građevinskim područjima naselja: kao poljoprivredne gospodarske građevine na pretežito stambenim građevnim česticama.

Uvjeti za građenje građevina iz ove podtočke određeni su u članku 7., točki 2.3.1.4., podtočkama (2.) i (3.) ove odluke.

(2.) izgrađene strukture izvan građevinskih područja naselja kao:

- poljoprivredni gospodarski kompleksi;
- poljoprivredne gospodarske građevine.

Uvjeti građenja građevina iz ove podtočke određeni su u članku 7., točki 2.4.2.1. i u točki 2.4.2.9. ove odluke.

3.4. Eksploatacija mineralnih sirovina

Na području Grada Zagreba ne predviđa se otvaranje novih rudarskih objekata nemetalnih mineralnih sirovina (kamenolomi, šljunčare).

Uvjeti sanacije postojećih rudarskih objekata određeni su u članku 12., točki 7.2.2.4. ove odluke.

Mineralne sirovine potrebne Gradu Zagrebu osigurat će se iz postojećih eksploatacijskih polja, a u konačnom cilju sanacije istih eksploatacijskih polja u razdoblju važenja ovoga plana.

Iznimno, od stavaka 1. i 2. ove točke, omogućuje se:

- vađenje gline na području između zona Sesvete - Soblinec i Sesvete - Kraljevečki Novaki (površine navedenih eksploatacijskih polja ucrtane su na kartogramu 7.2.: Mineralne sirovine - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. i označene bročanom oznakom 2 i 3);
- vađenje ograničenih količina građevnog kamena na području Parka prirode Medvednica samo u sklopu odobrene eksploatacije za sanaciju eksploatacijskih polja, odnosno za potrebe usklađivanja s namjenom koja je određena Prostornim planom Parka prirode Medvednica te nakon provedene ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu i procjene utjecaja na okoliš planirane prenamjene prostora.

Na području Grada utvrđena su srednje temperaturna ležišta vode ograničenog kapaciteta, koja se mogu koristiti za zagrijavanje građevina, te će se nastaviti istraživati i koristiti geotermalne resurse u energetske svrhe na području Grada Zagreba (što može pridonijeti boljoj opskrbljenosti Grada toplinskom energijom).

3.5. Šumarstvo

Šumama na području Grada gospodari se u skladu s posebnim propisima.

Šume kao najrasprostranjeniji prirodni ekosustavi velikog ekološkog značenja dijele se prema namijeni na gospodarske, zaštitne i šume posebne namjene.

3.5.1.

Gospodarenje šumama i šumskim zemljištem na području Grada podrazumijeva uz gospodarske učinke i održavanje biološke raznolikosti, sposobnosti obnavljanja, vitalnosti i potencijala šume kako bi se ispunile ekološke, društvene i gospodarske funkcije šuma.

Razvoj šumarstva kao gospodarske djelatnosti mora se temeljiti na načelu potrajnog gospodarenja.

Gospodarenje šumama s gledišta korištenja i zaštite prostora treba unaprijediti prema stručnim kriterijima i principima šumarske struke u cilju naglašavanja općekorisnih funkcija šuma i ekološke ravnoteže u prostoru.

3.5.2.

Šume Medvednice izuzetno su vrijedne šume Grada Zagreba i šireg prostora. Gospodarenje tim šumama mora biti u skladu sa smjernicama i mjerama za gospodarenje šumama posebne namjene.

3.5.3.

Šumama neposredno uz rijeku Savu gospodari se uvažavajući osjetljivost prostora i raznolikost zahtjeva koji se uz rijeku pojavljuju. Šume uz rijeku Savu izuzetno su važne radi svoje zaštitne funkcije i radi očuvanja ekološke stabilnosti i biološke raznolikosti pa je njihove površine poželjno povećavati u sklopu uređenja prostora uz rijeku Savu kao gradskog eko parka novog tisućljeća.

3.5.4.

Uvjeti smještaja građevina u šumi i na šumskom zemljištu, koje su u funkciji gospodarenja šumom, određeni su u članku 7., točki 2.4.2.2. ove odluke.

3.5.5.

Gospodarenje šumama unutar zaštićenih i posebno vrijednih područja uskladit će se s mjerama zaštite i drugim smjernicama koje su načelno propisane u članku 12. točkama 7.1.1.1. do 7.1.1.4. i 7.1.2. ove odluke.

Šumama na području Parka prirode Medvednica i šumama neposredno uz rijeku Savu te ostalim zaštićenim i posebno vrijednim šumama gospodari se u skladu s posebnim propisima i šumskogospodarskim osnovama.

Članak 9.

4. UVJETI SMJEŠTAJA DRUŠTVENIH DJELATNOSTI U PROSTORU

4.1.

U Prostornom planu osigurani su prostorni uvjeti smještaja i razvitka sustava društvenih djelatnosti: predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, visokih učilišta, znanstvenih institucija, građevina kulture i sporta, zdravstvenih i socijalnih ustanova, vjerskih građevina te ostalih građevina javnog interesa (uprava, pravosuđe, diplomatska predstavništva, udruge građana, političke stranke i dr.).

Vrsta i broj građevina društvenih djelatnosti iz stavka 1. ove točke određuju se mrežom građevina za svaku djelatnost na osnovi posebnih zakona i standarda.

Mreža građevina društvenih djelatnosti unutar područja GUP-a grada Zagreba i GUP-a Sesveta utvrđuje se tim planovima.

Na ostalom prostoru Grada, koji nije obuhvaćen GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta, za građevine društvenih djelatnosti propisuju se uvjeti za njihovu gradnju, a samo iznimno su određene i lokacije te su prikazane na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., u mjerilu 1:5000.

4.2. Predškolske ustanove i osnovne škole

Predškolske ustanove (dječje jaslice i vrtići) i **osnovne škole** (središnje škole i građevine područnih razrednih odjela) smjestit će se na način da se pokriju potrebe određenog područja i da se stvore najprimjerenija gravitacijska područja za svaku građevinu.

Potrebe za predškolskim ustanovama i osnovnim školama određuju se na temelju pretpostavljenog udjela djece u ukupnom stanovništvu, i to:

- za predškolske ustanove 8%, s tim da je obuhvat u predškolskim ustanovama 76%;
- za osnovne škole 10%.

Pri određivanju lokacija mora se osigurati dostupnost prilaza i prijevoza i njihova sigurnost. Pješački put djeteta/đaka od stanovanja do predškolske ustanove/škole ne smije biti prekidan jakim

prometnicama. Lokacija građevine treba biti planirana na kvalitetnom terenu s primjerenom mikroklimom.

4.3. Srednje škole

Lokacije koje čine mrežu **srednjih škola** na području Grada Zagreba prikazane su, u pravilu, u GUP-u grada Zagreba i GUP-u Sesveta.

4.4. Sveučilište

Razvoj i širenje **Sveučilišta** u Zagrebu, kao "gradskog sveučilišta s kampusima" koji su dobro povezani javnim prijevozom, temeljit će se na postojećoj situaciji i dugoročno utvrđenim potrebama pojedinih struka i ustanova u skladu s njihovim razvojem i potrebama stanovništva.

Lokacije za razvoj i širenje Sveučilišta prikazane su, u pravilu, u GUP-u grada Zagreba i GUP-u Sesveta.

4.5. Znanstvene institucije

Lokacije za razvoj i širenje **znanstvenih institucija** prikazane su, u pravilu, u GUP-u grada Zagreba i GUP-u Sesveta. U ostalim naseljima Grada Zagreba, građevine namijenjene znanstvenoj djelatnosti, gradit će se, prema potrebi, unutar građevinskih područja naselja.

4.6. Kulturni sadržaji

Prostorni raspored, vrsta i površine **kulturnih sadržaja** prikazani su u GUP-u grada Zagreba i GUP-u Sesveta. U ostalim naseljima Grada Zagreba, građevine namijenjene kulturnim sadržajima gradit će se, prema potrebi, unutar građevinskih područja naselja.

4.7. Sport i rekreacija

Građevine i zone **sporta i rekreacije** smještaju se unutar građevinskih područja naselja, unutar građevinskih područja za izdvojene namjene izvan naselja te na površinama izvan građevinskih područja namijenjenih za sadržaje sporta i rekreacije (zone sporta i rekreacije) određenih u Prostornom planu.

Detaljniji uvjeti gradnje građevina i zona sporta i rekreacije određeni su u članku 7., točki 2.3.1.9., podtočki (3.), točki 2.3.1.12., točki 2.4.1.2. i točki 2.4.2.10. ove odluke.

4.8. Zdravstvo i socijalna skrb

Postojeće građevine za **zdravstvo i socijalnu skrb** proširivat će se i adaptirati u skladu s prostornim mogućnostima (ograničenjima). Gradnja novih građevina za zdravstvo i socijalnu skrb moguća je unutar građevinskih područja u dijelovima Grada gdje je izražena potreba za takovim građevinama.

4.9. Vjerske građevine

Na područjima gdje se zbog izgradnje novih naselja ili stambenih interpolacija nastanjuje više od 5000 stanovnika predviđa se mogućnost gradnje **župne crkve**.

Vjerske građevine (kapele, samostani, škole, instituti i dr.) u pravilu, grade se u građevinskim područjima naselja. Manje kapelice, križevi i sl. mogu se smjestiti i izvan građevinskih područja naselja.

4.10. Ostali sadržaji javnog interesa

Lokacije za smještaj ostalih sadržaja javnog interesa određuju se GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta.

U ostalim naseljima Grada Zagreba građevine namijenjene sadržajima javnog interesa gradit će se unutar građevinskih područja naselja.

Članak 10.

5. UVJETI (FUNKCIONALNI, PROSTORNI, EKOLOŠKI) UTVRĐIVANJA KORIDORA ILI TRASA I POVRŠINA PROMETNIH I DRUGIH INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA U PROSTORU

Prostornim su planom osigurane površine infrastrukturnih sustava kao linijske i površinske infrastrukturne građevine državnog i županijskog značenja, i to za:

- promet (cestovni, željeznički i zračni);
- vodnogospodarski sustav (vodoopskrba i odvodnja);

- energetski sustav (opskrba toplinskom, električnom energijom, **plinom i infrastrukture za alternativna goriva**); ~~i plinom~~);
- pošte i elektroničke komunikacije;
- komunalne infrastrukturne građevine u funkciji gospodarenja otpadom.

Koridori magistralnih elektroenergetskih vodova 110 kV, 220 kV i 400 kV i vodova komunalne infrastrukture prikazani su načelno na kartografskom prikazu 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.A. Energetski sustav - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 i prikazu 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B. Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. Njihov detaljni položaj odredit će se urbanističkim planovima uređenja i/ili aktom kojim se odobrava građenje.

Iznimno, postojeće i planirane nadzemne elektroenergetske vodove 110 kV s pripadajućim koridorom posebnog režima, ovisno o lokalnim i tehničkim uvjetima, može se voditi kabelskim ili nadzemnim vodom, u pravilu, istom trasom.

Infrastrukturni sustavi iz stavka 1. ove točke grade se prema posebnim propisima i pravilima struke, te odredbama ove odluke.

Manje infrastrukturne građevine s pripadajućom mrežom, ulice, trgovi, dječja igrališta, biciklističke staze, pješačke staze mogu se rekonstruirati i graditi na površinama svih namjena što su utvrđene ovim planom.

Manjim infrastrukturnim građevinama iz prethodnog stavka ne smatraju se građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (samostojeći antenski stup).

5.1. Prometni infrastrukturni sustavi

U Prostornom planu određeni su prostori za gradnju i rekonstrukciju prometne infrastrukture željezničkog, cestovnog i zračnog prometa državnog i županijskog, odnosno gradskog značenja u obliku koridora, površina i planskih znakova za prometne građevine: križanja, kolodvori, prometne terminale, stajališta, helidrom i ~~letjelište~~ aerodrom Lučko, te uvjeti za gradnju parkirališta i garaža.

Raskrižja cesta većeg prometnog intenziteta i važnosti moguće je planirati kao kružna raskrižja (kružni tok) ili klasična trokraka i četverokraka raskrižja s prometnom trakom za skretanje.

Rekonstrukcija i gradnja cesta, biciklističkih staza, pješačkih staza, te manje komunalne infrastrukture omogućuje se u svim namjenama ovisno o lokalnim uvjetima. Ceste se mogu graditi etapno i po dužini i širini.

Sve planirane ceste se moraju graditi sukladno važećim propisima.

Uz sve prometnice gdje lokalni uvjeti dopuštaju planira se izvedba nogostupa minimalne širine 1,50 m, a uz glavne prometnice gdje to tehnički uvjeti dopuštaju dopušta se i izvedba biciklističkih staza minimalne širine 1,0 m za jednosmjerni odnosno 2,0 m za dvosmjerni biciklistički promet. U zoni raskrižja prijelazi se izvode s upuštenim rubnjacima.

Stajališta u funkciji javnoga gradskog prijevoza putnika mogu se, prema potrebi, graditi i na lokacijama koje nisu označene u kartografskom prikazu, ako to pridonosi poboljšanju javnog prijevoza. Autobusna stajališta se planiraju sukladno važećim propisima.

Uz stajališta i terminale javnoga gradskog prijevoza omogućuje se gradnja parkirališta za "park and ride".

Okretište javnog prijevoza i javna parkirališta uz stajališta i terminale javnog prijevoza mogu se graditi u svim namjenama ovisno o lokalnim uvjetima.

Omogućuje se premještanje objekata naplate cestarine na autocestama kao i izgradnja novih čvorišta, centara za održavanje i kontrolu prometa na lokacijama koje nisu posebno ucrtane u Planu.

Uz autoceste se omogućuje planiranje pratećih uslužnih sadržaja (PUO), izgradnja parkirališta, kamp odmorišta, servisnih usluga i sl. u pojasu 100 m od autoceste, iznimno 200 m ako se PUO gradi samo s jedne strane autoceste, uz uvjet isključivog prometnog pristupa s autoceste. Prateći uslužni sadržaji ne ucrtavaju se u grafičkom dijelu plana, a njihova gradnja moguća je prema uvjetima nadležne tvrtke koja upravlja autocestama.

U željezničkom prometu planira se:

- modernizacija zagrebačkog željezničkog čvora dogradnjom dijelova željezničke mreže što je potrebna za uključenje u međunarodne prometne koridore te razdvajanje teretnog od putničkog prometa;
- nova obilazna željeznička pruga za teretni promet Zaprešić - Horvati - Rugvica – Brckovljani;
- osposobljavanje željeznice za daljnje uključivanje u sustav javnog gradskog i prigradskog prijevoza putnika i denivelacija u kritičnim dijelovima;
- modernizacija žičare Sljeme uključujući i gradnju novih terminala i stajališta.

U cestovnom prometu planira se:

- izgradnja nove južne autocestovne obilaznice grada Zagreba (Luka (A2) - Gradna (A3) - Horvati (A1, A6) - Mraclin (A11) - Ivanić Grad (A3) - Sveta Helena (A4)) iz razloga razdvajanja tranzitnog od gradskog prometa. Trasa navedene autoceste je ucrtana kao mogući ili alternativni koridor na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune 2017- 2025. u mjerilu 1:25000; 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.B. Promet, Pošta i elektroničke komunikacije - izmjene i dopune 2017- 2025. u mjerilu 1:25000 i Građevinska područja naselja - izmjene i dopune 2017- 2025. u mjerilu 1:5000;
- dovršenje sustava tranzitnih i prilaznih cesta Zagreba međunarodnog, odnosno državnog značenja;
- poboljšanje prometne povezanosti između pojedinih gradskih četvrti izgradnjom novih poteza osnovne ulične mreže;
- poboljšanje sustava prigradskog prometa podizanjem prometnog standarda na postojećim državnim i županijskim cestama, a povezuju gradove i druga naselja u zagrebačkoj okolici;
- ~~dovršenje cestovnog pristupa novom putničkom terminalu Zračne luke Zagreb;~~
- zaštita okoliša od štetnih djelovanja prijevoza;
- povećanje sigurnosti u svezi s prometom putnika, pješaka, invalida, djece i starijih;
- poboljšanje dostupnosti sredstvima javnoga gradskog prijevoza i razvijanje novih sustava javnoga gradskoga prijevoza (mali sustavi za prostore manjih gustoća i osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti).

Na području Grada Zagreba gradit će se **biciklističke staze i trake**:

- odvojeno od prometnica;
- kao zasebna površina unutar profila prometnica;
- signalizacijom obilježeni dio kolnika ili pješačke staze.

Na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - 2025. i 1.B. Promet, Pošta i elektroničke komunikacije - 2025. prikazane su biciklističke staze državnog značaja. Sva planirana biciklistička infrastruktura mora se graditi i rekonstruirati sukladno posebnim propisima.

Kod izrade projektne dokumentacije potrebno je pridržavati se posebnih propisa te uvjeta nadležnih javnopravnih tijela, a s ciljem provedbe tehničkih rješenja kojima se sprječavaju i ublažavaju negativni utjecaji provedbe Plana na okoliš i ekološku mrežu.

5.1.1. Koridori javnih, nerazvrstanih cesta i željezničkih pruga

(1.) Širine koridora i položaj trasa javnih cesta i željezničkih pruga te površine zračne luke i terminali određene su različito s obzirom na mjerilo kartografskog prikaza i grafičku točnost koja iz toga proizlazi te veličinu i znak, i to:

- unutar područja za koja se izrađuje GUP grada Zagreba i GUP Sesveta položajem, veličinom i oblikovanjem prema tim planovima;
- u građevinskom području 68 66 naselja (1:5000) koridorom, odnosno prostorom rezervacije unutar kojeg se osniva građevna čestica za gradnju prometne i druge infrastrukture sa svim elementima profila i površine ovisno o vrsti i planiranom razvrstaju; regulacijske linije, odnosno međe, u pravilu, poklapaju se s linijama koridora;
- u preostalom prostoru (1:25000) načelnim položajem prometnog koridora širina kojeg ovisi o vrsti i planiranom razvrstaju prometnice, a obuhvaća osim načelnog prometnog profila i obostrane zaštitne pojaseve.

(2.) Za javne ceste širina koridora unutar kojih se može razvijati trasa prometnica izvan građevinskog područja, u pravilu, iznosi:

- autocesta	130 m;
- brza cesta u smislu zakona kojim se uređuje	100 m;
sigurnost prometa na cestama	
- ostale državne ceste	70 m;
- županijske ceste:	50 m;
- lokalne ceste:	30 m.

Širina i položaj koridora planirane javne ceste prikazani su u kartografskim prikazima Građevinska područja naselja - izmjene i dopune 2017- 2025. u mjerilu 1:5000. Ovisno o značenju,

lokalnim uvjetima izgrađenosti i topografiji terena, prikazane širine koridora planirane javne ceste iznose za:

- autoceste: 40 m;
- brze ceste u smislu zakona kojim se uređuje sigurnost prometa na cestama 40 m;
- državne ceste: 25 m;
- županijske ceste: 15 m;
- lokalne ceste: 10 m.

Unutar koridora iz stavka 2. ove podtočke omogućuje se gradnja novih i rekonstrukcija postojećih javnih cesta.

Omogućava se rješenje priključka građevne čestice na prometnu površinu prema postojećem stanju izvedenosti.

Sva priključenja na državne ceste ili rekonstrukcija postojećih priključaka vršiti će se u skladu s važećom zakonskom regulativom.

Zaštitni pojasevi su zemljišta uz cestu, koji su određeni zakonom, i prostori za gradnju i korištenje kojih posebne uvjete propisuju nadležne uprave za ceste.

Sukladno zakonskoj regulativi zaštitni pojas autoceste iznosi minimalno 40 m sa svake strane autoceste mjereno od zemljišnog pojasa. Planom se ne dopušta postavljanje svih vizualnih efekata koji mogu ometati pažnju vozača na autocesti unutar zaštitnog pojasa 100 m.

U zaštitnom pojasu autoceste mogu se planirati građevine u funkciji autoceste te komunalna infrastrukturna mreža, a njihova minimalna udaljenost od vanjskog ruba zemljišnog pojasa definira se ovisno o vrsti i namjeni građevine niskogradnje. Građevine niskogradnje unutar zaštitnog pojasa moraju se projektirati na način da ne odvrćaju pozornost i ne ugrožavaju sigurnost prometa na autocesti te da se odmaknu od zaštitnog pojasa autoceste minimalno 20 m.

Planirane lokacije čvorova na javnim cestama određene su načelno.

(3.) Ostale/nerazvrstane ceste

Kod ostalih cesta i prometnih površina potrebno je osigurati prostor rezervacije proširenja postojeće ceste koji iznosi najmanje 4,5 m od osi postojeće prometne površine, osim u već izgrađenim dijelovima naselja s formiranim cestama gdje ne može biti manji od 2,75 m od osi postojeće prometne površine.

Omogućuje se rješenje priključka građevne čestice na prometnu površinu prema postojećem stanju izvedenosti, uz rezervaciju proširenja postojeće ceste prema prethodnom stavku, uz uvjet da njena širina u naravi nije manja od:

- 3,5 m za individualne građevine;
- 5,5 m za niske stambene građevine i gospodarske građevine na pojedinačnim građevnim česticama;
- 9 m za gospodarske građevine u gospodarskim zonama.

Novoplanirane ceste ne mogu biti uže od 9,0 metara, osim, iznimno, 7,5 m, ako to zahtijeva konfiguracija terena i ako se uz ulicu grade individualne građevine.

Slijepa ulica može biti najveće dužine do 180 m, uz uvjet da na kraju ima obvezno okretište za komunalna i druga vozila.

Pristupna cesta do građevne čestice je najmanje širine 5,5 m ako se koristi za kolni i pješački promet, s tim da je najduža 75 m.

Iznimno, pristupna cesta do građevne čestice je najmanje širine 3,5 m ako se koristi za kolni i pješački promet i najmanje širine 1,5 m ako se koristi za pješački promet, s time da je najduža 50 m.

(4.) Za željezničke pruge širina koridora unutar kojih se može razvijati trasa izvan građevinskog područja, u pravilu, iznosi:

- planirana željeznička pruga za međunarodni promet ili veća 200 m;
- rekonstrukcija postojeće:
 - postojeća željeznička pruga za međunarodni promet 60 m;
 - željeznička pruga za regionalni promet 20 m.

Na području Zagreb Ranžirnog kolodvora planom se dopušta izgradnja kontejnerskog terminala za tehničko-putnički kolodvor.

Svi zahvati u zaštitnom pružnom pojasu moraju biti u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

5.1.2. Udaljenost građevina i ograda od koridora prometnih površina

(1.) Građevine, što će se graditi uz državnu, županijsku i lokalnu cestu, ne smiju biti od nje udaljene manje od udaljenosti određene propisima o javnim cestama.

Udaljenost građevine od bližeg ruba cestovnog zemljišta ostalih cesta i koridora prometnih površina ne smije biti manja od:

- 5 m za stambenu građevinu,
- 20 m za poljoprivredne građevine i druge građevine s izvorima zagađenja,
- 15 m za pčelinjak.

Iznimno od stavka 2. ove podtočke, udaljenost građevine može biti i manja, gdje je to neophodno zbog lokalnih uvjeta, osim za pčelinjake.

(2.) Ograda građevne čestice mora biti od prometne površine udaljena najmanje 4,5 m računajući od osi kolnika.

Iznimno od stavka 1. ove podtočke, u već izgrađenom dijelu naselja može biti udaljenost ograde postojećih građevina od osi kolnika prometne površine i manja od 4,5 m, ali ne manja od 2,75 m kad se to zbog lokalnih uvjeta ne može postići.

Odredbе stavaka 1. i 2. ove podtočke ne odnose se na udaljenosti od državnih, županijskih i lokalnih cesta.

(3.) Udaljenost građevina i ograda **od ruba uređenog inundacijskog pojasa** određuje se sukladno posebnom propisu.

5.1.3. Parkirališna i garažna mjesta

(1.) Potreban broj parkirališta i garažnih mjesta uređuje se na građevnoj čestici građevine.

Iznimno, parkirališta i garaže mogu se uređivati i graditi i kao zasebna građevina na vlastitoj građevnoj čestici kao skupni javni ili privatni parkirališno-garažni prostor za više građevina u susjedstvu, a moraju biti izgrađeni prije građevina kojima služe. Susjedstvom se smatra prostor koji nije udaljen manje od 100 m od osnovne građevine i garaže ili parkirališta.

Parkirališta i garaže ne mogu se graditi unutar rezervacije proširenja postojeće ulice.

Gradnja i uređivanje prostora za smještaj automobila na parkiralištima i u garažama ovisi o vrstama i namjeni prostora u građevinama za potrebe kojih se grade, odnosno uređuju parkirališta i garaže.

Na 1.000 m² građevinske (bruto) površine, ovisno o vrsti i namjeni prostora u građevinama, mora se osigurati broj **parkirališno-garažnih mjesta** prema sljedećoj tablici:

NAMJENA PROSTORA U GRAĐEVINI	PROSJEČNA VRIJEDNOST	LOKALNI UVJETI
Stanovanje	11	8-14
Proizvodnja, skladišta i sl.	6	4-8
Trgovine	30	20-40
Drugi poslovni sadržaji	15	10-20
Restorani i kavanе	45	30-60
Fakulteti i znanstvene ustanove	10	5-15

U građevinsku (bruto) površinu za izračun PGM-a ne uračunavaju se garaže i jednonamjenska skloništa.

(2.) Kada se potreban broj parkirališno-garažnih mjesta, s obzirom na posebnosti djelatnosti ne može odrediti prema stavku 4. podtočke (1.) ove točke, odredit će se po jedno parkirališno-garažno mjesto za:

- pretežito industrijsku gospodarsku namjenu, skladišta i sl. na 3 - 8 zaposlenih u većoj radnoj smjeni;
- hotele, pansione, motele i sl. na 3 - 6 osoba, u skladu s propisima o vrsti i kategoriji građevine;
- kazališta, koncertne dvorane, kina i sl. - na 20 sjedala;
- sportske dvorane i igrališta s gledalištima - na 20 sjedala i za 1 autobus na 500 mjesta;
- ugostiteljske građevine - na 4-12 sjedećih mjesta;
- škole, predškolske ustanove - na jednu učionicu, odnosno za predškolske ustanove za jednu grupu djece;
- bolnice - na 5 kreveta ili 4 zaposlena u smjeni;
- ambulante, poliklinike, domove zdravlja, socijalne ustanove i sl. - na 4 zaposlena u smjeni;
- vjerske građevine - na 5 do 20 sjedala ovisno o lokalnim uvjetima;
- prateće sadržaje u naseljima - na 3 zaposlena u smjeni.

Pri određivanju parkirališnih potreba za građevine ili grupe građevina s različitim sadržajima može se predvidjeti isto parkiralište za različite vrste i namjene građevina ako se koriste u različito vrijeme.

Za parkiranje osobnih vozila može se koristiti prostor uz kolnik prvenstveno kao javno parkiralište namijenjeno pretežito posjetiteljima i drugim povremenim korisnicima te vozilima javnih službi kad njegova širina to omogućava i kad to ne ometa pristup vozilima hitne pomoći, vatrogasaca i prolazima za pješake i invalide.

Postojeće garaže i garažno-parkirališna mjesta ne mogu se prenamijeniti u druge sadržaje ako se ne osigura drugo parkirališno - garažno mjesto na istoj građevnoj čestici, odnosno na drugoj u skladu s ovom odlukom.

(3.) Parkirališne potrebe rješavat će se korištenjem tablice i normativa iz podtočke (1.) i (2.) ove točke tako da će se:

- unutar GUP-a grada Zagreba i GUP-a Sesveta a mogu se odrediti i stroži standardi za određivanje parkirališno-garažnih potreba od navedenih u podtočki (1.) i (2.) ove točke;
- u ostalim naseljima prema prosječnim vrijednostima u podtočki (1.) i (2.) ove točke, odnosno prema odredbama prostornih planova užih područja unutar raspona propisanih ovom točkom;
- za proizvodne, trgovačke, poslovne te višesadržajne građevine čije parcele zauzimaju površinu veću od 0,5 ha potrebno je u sklopu postupka za ishođenje lokacijske dozvole utvrditi i eventualne dodatne parkirališne potrebe vodeći računa o broju i strukturi zaposlenih, očekivanom broju posjetitelja i intenzitetu opskrbnog prometa, blizini i kvaliteti javnog prometa, kao i načinu priključka tih parkirališta na dovoljno propusnu cestovnu prometnicu;
- na javnim parkiralištima za automobile invalida treba osigurati najmanje 5% parkirališnih mjesta od ukupnog broja, a najmanje jedno parkirališno mjesto na parkiralištima s manje od 20 mjesta.

5.1.4. Zračna luka i aerodrom

Pri gradnji novih i rekonstrukciji postojećih građevina ne smiju se probijati prilazne, prijelazne i odletne površine uzletno-slijetnih staza zračne luke kako se ne bi ugrozila sigurnost zračnog prometa, sve u skladu s prihvaćenom Konvencijom o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu i Dodatkom 14 te Konvencije i njezinim standardima obveznim za države članice.

Za zračnu luku Franjo Tuđman i aerodrom Lučko utvrđene su površine ograničenja prepreka kojima se osigurava da se zračni prostor oko aerodroma održava slobodnim od prepreka u svrhu osiguranja sigurnosti i zrakoplovnih operacija i sprečavanja ograničenja pri uporabi aerodroma. Površine ograničenja prepreka utvrđuju se u skladu s posebnim propisima. Zahvati unutar površina ograničenja prepreka kao i na ostalim lokacijama utvrđenima posebnim propisima moraju biti u skladu s posebnim propisima i uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

5.1.5. Helidrom

Omogućuje se gradnja helidroma na površinama svih namjena utvrđenih ovim planom, na lokacijama na kojima to dopušta konfiguracija terena, pravci vjetrova, mogućnost prilaza i odleta, sukladno posebnim propisima.

Helidromi se mogu izgraditi i na ravnim krovovima građevina koje zadovoljavaju spomenute propise.

Odredbe o površinama ograničenja prepreka i izgradnji objekata u području aerodroma propisane u članku 5.1.4. na odgovarajući način primjenjuju se i na helidrome.

5.2. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrbna mreža i uređaji, te mreža odvodnje otpadnih voda i uređaji prikazani su načelno na kartografskom prikazu 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B. Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune 2017. 2025. Njihov detaljni položaj odredit će se urbanističkim planovima uređenja, detaljnim planovima uređenja i/ili lokacijskom dozvolom, u skladu s posebnim propisima i prema posebnim uvjetima nadležnih javnopravnih tijela.

U Prostornom planu osigurani su prostori za:

- **sustav korištenja voda:** za uređenje i zaštitu izvorišta ili drugog ležišta vode koja se koristi ili je rezervirana za javnu vodoopskrbu; glavne i sekundarne vodoopskrbne cjevovode kojima će se voda usmjeravati prema centrima potrošnje; vodospreme, crpne stanice;

- **sustav odvodnje:** uređaje za pročišćavanje voda, ispuste, crpne stanice, glavne i sekundarne kolektore;
- **sustav uređenja vodotoka i voda:** retencije za obranu od poplava, nasipe (obaloutvrde), kanale (oteretne, lateralne).

5.2.1. Vodoopskrba

(1.) Izvorišta

Izvorišta sa zonama sanitarne zaštite izvorišta prikazana su na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune 2017. 2025. i 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B. Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune 2017. 2025., u mjerilu 1:25000, te na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune 2017. 2025., u mjerilu 1:5000.

Grad Zagreb će za opskrbu vodom za ljudsku potrošnju koristiti izvorišta:

- postojeća izvorišta:

a) unutar Grada Zagreba: ~~Mala Mlaka, Sašnjak, Petruševac, Zapruđe, Stara Loza, Ivanja Reka, Prečko, pronamjena, Horvati~~ koristi se samo bunar B1, ~~Velesajam, Žitnjak, Zagorska Stara Loza, Sašnjak, Žitnjak, Petruševac, Zapruđe i Mala Mlaka;~~

b) izvan Grada Zagreba: Bregana, Strmec, Velika Gorica, Slapnica, ~~i~~ Lipovec, Šibice i Kosnica I. faza;

- planirana izvorišta:

a) unutar Grada Zagreba: Ježdovec;

b) izvan Grada Zagreba: Črnkovec ~~Kosnica~~, Strmec proširenje.

Postojeća izvorišta, što se privremeno ne koriste, ili se koriste samo povremeno (kao rezervna izvorišta), odnosno služe kao pomoćna izvorišta za vodu za ljudsku potrošnju, planiraju se zadržati radi budućih potreba Grada u opskrbi vodom za ljudsku potrošnju.

Izvorišta ~~Prečko, Horvati, Velesajam i Zagorska~~ moguće je koristiti kao tehnološki izvor vode.

(2.) Zone sanitarne zaštite izvorišta

Zone sanitarne zaštite izvorišta se utvrđuju i reguliraju Odlukom o zaštiti izvorišta, Programom mjera sanacije unutar zona sanitarne zaštite izvorišta za postojeće građevine i postojeće djelatnosti te i drugim posebnim propisima i smjernicama iz ove odluke.

Zone sanitarne zaštite izvorišta su:

- I. ZONA - zona strogog režima zaštite i nadzora,
- II. ZONA - zona strogog ograničenja i nadzora,
- III. ZONA - zona ograničenja i nadzora.

Zona strogog režima zaštite i nadzora - I. zona:

- zona strogog režima zaštite i nadzora - I. zona utvrđuje se radi zaštite izvorišta, vodozahvatnih građevina i njihove neposredne okolice od bilo kakvog oštećenja, onečišćenja, zagađenja vode te drugih slučajnih ili namjernih utjecaja;
~~— obuhvaća područje u granicama najmanje 10 m od izvora;~~
- mora se ograditi ~~ogradom visine najmanje 2 metra~~ i zaštititi od neovlaštenih ulazaka, a namijenjeno je isključivo crpljenju vode, odnosno drugim sadržajima u funkciji vodoopskrbe, i obilježiti odgovarajućim natpisima.

U I. zoni zabranjuju se sve aktivnosti koje nisu vezane uz eksploataciju, kondicioniranje i transport vode u javni vodoopskrbni sustav.

~~U okviru aktivnosti iz prethodnog stavka zabranjuje se postojanje i izgradnja bilo kakvih građevina osim onih koje su potrebne za pogon, održavanje i očuvanje zahvata vode, a osobito:~~

- ~~— izgradnja taložnica, garaža i radionica,~~
- ~~— skladištenje i korištenje nafte i naftnih derivata,~~
- ~~— skladištenje i korištenje opasnih i radioaktivnih tvari,~~
- ~~— skladištenje i korištenje kemijskih sredstava osim onih koja se koriste za kondicioniranje vode za ljudsku potrošnju,~~
- ~~— skladištenje i korištenje sredstava za bonifikaciju tla i zaštitu bilja,~~
- ~~— izgradnja i korištenje stanova za čuvare i njihove obitelji,~~
- ~~— izgradnja drenaže i upojnih zdenaca,~~
- ~~— izgradnja i korištenje prometnica za prolaz vozila i pješaka preko izvorišta.~~

Zemljište i građevine se uređuju i održavaju na sljedeći način:

- prostor uz vodozahvat mora biti osvijetljen,
- površina zemljišta mora biti uređena bez udubina,

- prometne površine moraju imati i vodonepropusni sustav za prihvaćanje i odvodnju oborinskih voda izvan granica I. zone. Na isti se sustav moraju priključiti i vode od ispiranja zdenaca,
- sanitarne vode potrebno je odvoditi u vodonepropusnu sabirnu jamu bez ispusta i preljeva, ako ne postoji mogućnost priključenja na javni sustav odvodnje,
- prostorije u kojima se nalaze električni uređaji moraju imati vodonepropusne tankvane odgovarajućeg volumena radi prihvata ulja u slučaju istjecanja. Električni uređaji koji se koriste na izvoristu ne smiju sadržavati ulja na bazi polikloriranih bifenila,
- hortikulturno uređenje provodi se sijanjem trave plitkog korijenja i sadnjom niskog raslinja bez upotrebe pesticida, herbicida i fertilizatora,
- oboljelo raslinje uklanja se sječom i odvozom.

Zona strogog ograničenja i nadzora - II. zona

Na području II. zone primjenjuju se sve zabrane propisane za III. zonu, a dodatno se zabranjuje:

- poljoprivredna proizvodnja, osim ekološke proizvodnje uz primjenu dozvoljenih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja prema posebnom propisu,
- stočarska proizvodnja, osim poljoprivrednog gospodarstva, odnosno farme do 20 uvjetnih grla, uz provedbu mjera zaštite voda propisanih odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i načela dobre poljoprivredne prakse,
- ispuštanje pročišćenih i nepročišćenih otpadnih voda s prometnica,
- formiranje novih i proširenje postojećih groblja, osim za ukop urni,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećih u cilju njihova zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada, regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom, reciklažnih dvorišta i pretovarnih stanica za otpad ako nije planirana provedba mjera zaštite voda te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- izvođenje istražnih i eksploatacijskih bušotina, osim onih vezanih uz vodoistražne radove za javnu vodoopskrbu i obnovljive izvore energije.

Na području II. zone provode se sljedeće mjere zaštite:

- izgradnja javnog sustava odvodnje s odvođenjem izvan zone, uz trajnu obavezu kontrole vodonepropusnosti u skladu s propisima, i obaveza priključenja svih građevina na njega,
- izgradnja javnoga vodoopskrbnog sustava i obaveza priključenja svih građevina na njega,
- izgradnja oborinske odvodnje u sklopu lokalnih prometnica s odvođenjem izvan II. zone,
- izgradnja plinskog sustava ili Centralnog toplinskog sustava (CTS) i obaveza priključenja građevina na njega,
- praćenje utjecaja magistralnih cesta i željezničkih pruga na stanje podzemnih voda,
- sustavno praćenje stanja podzemnih voda na području zone,
- praćenje utjecaja tehnoloških procesa na podzemne vode.

Zona ograničenja i nadzora - III. Zona

Na području III. zone zabranjuje se:

- ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
- skladištenje i odlaganje otpada, gradnja odlagališta otpada osim sanacija postojećeg u cilju njegova zatvaranja, građevina za zbrinjavanje otpada uključujući spalionice otpada te postrojenja za obradu, oporabu i zbrinjavanje opasnog otpada,
- građenje kemijskih industrijskih postrojenja opasnih i onečišćujućih tvari za vode i vodni okoliš,
- izgradnja benzinskih postaja bez spremnika s dvostrukom stjenkom, uređajem za automatsko detektiranje i dojavu propuštanja te zaštitnom građevinom (tankvanom),
- podzemna i površinska eksploatacija mineralnih sirovina osim geotermalnih i mineralnih voda,
- građenje prometnica, aerodroma, parkirališta i drugih prometnih i manipulativnih površina bez kontrolirane odvodnje i odgovarajućeg pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda prije ispuštanja u prirodni prijamnik.

Iznimno u III. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznošću dopušta se izgradnja centra za gospodarenje otpadom i njegovih sastavnica kao što su pretovarne stanice i reciklažna dvorišta (u daljnjem tekstu: centar), sukladno posebnim propisima o otpadu, pod sljedećim uvjetima:

- da je zahvat centra planiran odgovarajućim planskim dokumentima gospodarenja otpadom usklađenim s planskim dokumentima upravljanja vodama,
- da su za lokaciju centra, odnosno uži prostor zone sanitarne zaštite u kojem se on namjerava izgraditi, provedeni detaljni vodoistražni radovi kojima je ispitan mogući utjecaj zahvata centra na stanje vodnog tijela iz kojeg se zahvaća ili je rezervirano za zahvaćanje vode namijenjene ljudskoj potrošnji, uključujući i vodna tijela mineralne i termomineralne vode, te da je na temelju njih moguće utvrditi i provesti odgovarajuće mjere zaštite voda koje će osigurati najmanje dobro stanje toga vodnog tijela u skladu sa standardima propisanim posebnim propisom o standardu kakvoće voda,
- da je lokacija centra izvan poplavnog područja ili zaštićena od štetnog djelovanja voda,
- da je osigurana privremena i trajna zaštita od prodora oborinskih voda u građevinu za trajno odlaganje nakon obrade i/ili oporabe otpada u sklopu centra te spriječeno istjecanje iz nje u okolni prostor (vodonepropusnost), a posebno u vode,
- da se tijekom rada centra provodi stalni pojačani monitoring emisija otpadnih voda kao i stanja voda u priljevnom području vodocrpilišta (izvorišta) za koje postoji rizik od onečišćenja koje potječe iz centra u skladu s odgovarajućim vodopravnim aktom na teret pravne osobe koja upravlja centrom,
- da se provodi pojačani monitoring vodonepropusnosti svih građevina u sustavu centra prema odgovarajućem vodopravnom aktu.

U poljoprivrednoj proizvodnji poljoprivredna gospodarstva dužna su provoditi mjere propisane odgovarajućim programom zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla i pridržavati se načela dobre poljoprivredne prakse.

Na području III. zone provode se sljedeće mjere zaštite:

- izgradnja sustava javne odvodnje uz obvezno priključenje svih građevina na taj sustav uz trajnu kontrolu njegove vodonepropusnosti u skladu s propisima,
- izgradnja javnoga vodoopskrbnog sustava uz obvezno priključenje svih građevina na njega,
- izgradnja oborinske odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda s prometnica prije ispuštanja u najbliži vodotok ako nije izgrađen javni sustav odvodnje,
- izgradnja oborinske kanalizacije u sklopu prometnica i priključenje na javni sustav odvodnje ako postoji,
- stimuliranje ekološke poljoprivredne proizvodnje,
- izgradnja skladišta nafte i naftnih derivata u skladu s posebnim mjerama zaštite – dvostruki spremnik s dojavom o procurivanju ili jednostruki spremnik u vodonepropusnoj tankvani uz trajnu obavezu kontrole vodonepropusnosti,
- sustavno praćenje stanja podzemnih voda na području zone.

Na području svih zona sanitarne zaštite voda primjenjuju se odgovarajuće mjere zaštite, sanacije i zabrane propisane posebnim propisima, odlukom o zaštiti izvorišta te programom mjera sanacije unutar zona sanitarne zaštite izvorišta.

U slučaju izmjene ili donošenja nove odluke o zaštiti izvorišta primjenjuju se direktno uvjeti zaštite propisani tom odlukom.

5.2.2. Odvodnja otpadnih voda

Na području Grada Zagreba rezerviran je prostor za ~~uz postojeći~~ centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba - na prostoru Žitnjak istok (južno od Resnika) ~~rezervirani su i drugi prostori za gradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, i to za:~~

- ~~— uređaj za pročišćavanje otpadnih voda Glavničica (područje Sesvete sjeveroistok) — između naselja Drenčec i Glavničica;~~
- ~~— zasebne uređaje za naselja na južnom dijelu Grada Zagreba (Horvati, Gornji i Donji Dragonožec, Trpuci i dr.).~~

Na lijevoj i desnoj obali rijeke Save planira se dogradnja i potpuna izgrađenost kanalskih sustava kojom će se omogućiti priključivanje svih korisnika tih prostora na kanalsku mrežu kad se za to ostvare uvjeti.

Postojeći zasebni sustavi odvodnje koji se zbog lokalnih uvjeta ne mogu povezati na javni sustav odvodnje sanirat će se i dograđivati prema posebnim razvojnim planovima.

Na području Grada Zagreba gdje nije planirana ili moguća izgradnja sustava javne odvodnje zbog lokalnih uvjeta, otpadne vode zbrinjavaju se u skladu s posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela poštujući posebne propise o odvodnji otpadnih voda i druge vodnogospodarske propise. Za određeni zahvat u prostoru način odvodnje i ispuštanja otpadnih i/ili oborinskih voda definira se vodopravnim aktima.

Građevine oborinske odvodnje grade se sukladno posebnom propisu.

Za zbrinjavanje oborinskih voda pri formiranju novih urbanih područja moraju se ugraditi rješenja temeljena na prirodi (umjetne lagune, kišni vrtovi, retencije, primjeren udio prirodnog terena i zelenih površina i dr.).

5.2.3. Uređenje vodotoka i voda

Vodotoci na području Grada u pravilu su otvoreni. Njihovo se zatvaranje, zbog prostornih razloga, određuje prostornim planovima užih područja, odnosno lokacijskim dozvolama. Prilikom rezervacije prostora za gradnju moraju se urediti postojeći vodotoci, posebno bujičnih voda.

Na rijeci Savi je osiguran prostor (vodno dobro) za realizaciju višenamjenskih vodnih pregrada i to za HE Prečko i uspor za HE Drenje (HE izvan obuhvata Plana), te za gradnju infiltracijskih objekata.

Radi zaštite od štetnog djelovanja voda rijeke Save Grad Zagreb se štiti zaštitnim nasipom te koritom odušnog kanala "Sava - Odra - Sava".

Radi zaštite od štetnog djelovanja voda potoka određeni su prostori za retencije i akumulacije i prikazani su na kartografskom prikazu 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B. Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000.

Prostornim planom se dopušta izvedba vodnih stepenica odnosno regulacijskih pragova na području rijeke Save na dionici Ivanja Reka-Jarun sukladno Rješenju o prihvatljivosti zahvata na okoliš iz 2016.g. Regulacijski pragovi odnosno vodne stepenice se mogu izvoditi u svrhu zaustavljanja erozijskih procesa u koritu rijeke Save i radi stabilizacije razine podzemnih voda.

Zemljište pod zaštitnim vodnim građevinama u katastru zemljišta vodi se kao javno vodno dobro.

Svi zahvati na vodi i vodnom dobru moraju biti u skladu s posebnim propisima i posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

5.2.4. Melioracijska odvodnja

Sustavi melioracijske odvodnje koji služe odvodnjavanju suvišnih voda na poljoprivrednom i drugom zemljištu planiraju se, grade i održavaju primjereno načinu korištenja i obavljanju gospodarskih djelatnosti na poljoprivrednom i drugom zemljištu. U slučaju prenamjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko, pripadni sustav melioracijske odvodnje mora se prenamijeniti u oborinsku odvodnju ~~kao dio sustava javne odvodnje, bez mogućnosti spajanja na sustav javne odvodnje.~~

5.3. Energetski sustav

5.3.1. Toplinska energija

Uspostava cjelovitog sustava toplifikacije moguća je uz:

- okrupnjavanje lokalnih toplifikacijskih mreža, pojedinih posebnih toplana i individualnih kotlovnica;
- zamjenu tekućih goriva prirodnim plinom;
- povezivanjem lokalnih toplifikacijskih mreža na CTS;
- pregradnjom postojećih posebnih toplana u male kogeneracijske energane za proizvodnju električne energije i topline;
- upotrebu energije od budućeg.

Kao dodatni izvori toplinske energije koristit će se obnovljivi izvori energije:

- sunca;
- vjetra;
- bioplina;
- geotermalnih voda.

Širina koridora za polaganje distribucijske mreže centralnog toplinskog sustava (toplovod), ovisno o profilu cjevovoda, iznosi od 2 m do 4 m, kako bi se osigurao pristup prilikom preventivnog ili korektivnog održavanja. Minimalna sigurnosna udaljenost susjednih građevina od distribucijske mreže centralnog toplinskog sustava (vrelvod i parovod) za:

- energetske i komunalne instalacije pri paralelnom vođenju minimalni razmak od vanjskog ruba cijevi vrelvoda/parovoda iznosi 1 m;
- na mjestima križanja energetskih (do 10 kV) i komunalnih instalacija s vrelvodom i parovodom minimalni vertikalni razmak iznosi 0,50 m;
- na mjestima križanja energetskih kablova napona 10kV i višeg s vrelvodom/parovodom, vertikalni razmak se određuje prema posebnom pravilniku.

Minimalni razmak sadnje visokog zelenila u zoni distribucijske mreže centralnog toplinskog sustava iznosi 2 m od vanjskog ruba cijevi.

Minimalne sigurnosne udaljenosti od susjednih građevina mogu se u iznimnim i opravdanim slučajevima smanjiti uz primjenu posebnih mjera zaštite i suglasnost nadležnog tijela.

5.3.2. Električna energija

Pouzdanost pogona mreže i sigurnost opskrbe potrošača električnom energijom na području Grada osiguravaju se gradnjom novih TS, povećavanjem instalirane snage i proizvodnjom električne energije u TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, hidroelektrani na Savi i TE Jertovec (izvan područja Grada Zagreba), kao i revitalizacijom pojedinih starijih građevina 400 kV i 110 kV mreže na užem i širem zagrebačkom području, te njihovom dogradnjom TS 400/220/110 kV Žerjavinec i TS 400/110 kV Tumbri s pripadajućim raspletom dalekovoda.

Prostornim planom je definirana trasa planiranih 110 kV kabelskih vodova između 4 TS19 110/30 Jarun, buduće 4 TS15 110/10(20) Cvjetno naselje rekonstrukcija postojeće TS 30/10kV u TS 110/10(20) i 4 TS13 Savica po rubnim površinama postojećih prometnica uz Savski nasip sa sjeverne strane Save.

Prostornim planom su definirani dalekovodi DV 2x400 kV TS Zlodi - TS Tumbri, TS Žerjavinec - RP Veleševac, TS Tumbri - RP Veleševac, dok je trasa planiranog dalekovoda DV 2x400kV TS Žerjavinec - TS Zlodi relocirana.

Prostornim planom je definirana trasa dalekovoda DV 2x110 kV TS Tumbri - TS Pisarovina - TS Glina, te trasa priključnog kabela 2(3)x110 kV TS Botinec na postojeći dalekovod DV 110 kV TS Rakitje - TS Botinec - TE-TO, dok je trasa planiranog dalekovoda DV 2x110 kV TS Tumbri - planirana TS Zadvorsko - TS Botinec relocirana.

Prostornim planom je definirana korekcija trase planiranog dalekovoda DV 110 kV TS Tumbri - TS Zdenčina, te elektrovučna podstanica EVP 110/25 kV Horvati.

Moguća su i dopuštena odstupanja trasa planiranih dalekovoda i rezerviranih lokacija transformatorskih stanica od onih utvrđenih ovim planom, i to onda kada ih je potrebno uskladiti s planovima niže razine, s trasama planiranih autocesta, cesta, željezničkih pruga, plinovodnih i naftovodnih instalacija, kada ih je potrebno uskladiti s planovima radno poslovnih zona i objektima u njima ili uskladiti s planovima izgradnje građevina velikog gospodarskog ili strateškog značaja. Točan smještaj u prostoru odrediti će se aktom o gradnji, bit će ugrađena najmodernija tehnologija u trenutku započinjanja građenja, te se u tom smislu neće smatrati izmjenama ili prekoračenjem odredbi ovog plana.

Ako postoje tehničke, ekonomske i imovinskopravne pretpostavke izvedivosti postojeći dalekovodi napona 110 kV i 220 kV mogu se rekonstrukcijom, po njihovim postojećim trasama i pripadnim koridorima, preoblikovati u dalekovode ili kabele više naponske razine i povećane prijenosne moći, a da se pri tome njihove trase, na pojedinim dijelovima ovisno o zatečenoj razvijenosti i stanju prostora mogu postupkom pribavljanja prethodnog mišljenja/rješenja o potrebi ili izostanku potrebe ishođenja lokacijske dozvole prilagoditi novom stanju prostora i rekonstruirati/izgraditi sukladno tehničkim propisima koji reguliraju način i uvjete izgradnje elektroenergetskih građevina.

Pouzdanost i kvaliteta opskrbe električnom energijom krajnjih potrošača osigurava se sustavnim osiguravanjem razvoja i izgradnje sredjonaponske (20 kV) i niskonaponske (0,4 kV) elektrodistribucijske mreže.

Prostornim planom su predviđeni zaštitni koridori za visokonaponske objekte i postrojenja (OV i TS), i to:

Postojeći dalekovodi:

- dalekovod 2x400 kV- zaštitni koridor 80 m (40+40 od osi OV-a);
- dalekovod 400 kV - zaštitni koridor 70 m (35+35 od osi OV-a);
- dalekovod 2x220 kV - zaštitni koridor 60 m (30+30 od osi OV-a);
- dalekovod 220 kV- zaštitni koridor 50 m (25+25 od osi OV-a);
- dalekovod 2x110 kV - zaštitni koridor 50 m (25+25 od osi OV-a);
- dalekovod 110 kV - zaštitni koridor 40 m (20+20 od osi OV-a);
- kabel 2x110 kV- zaštitni koridor 6 m
- kabel 110 kV- zaštitni koridor 5 m.

Planirani dalekovodi

- dalekovod 2x400 kV- zaštitni koridor 100 m (50+ 50 od osi OV-a);
- dalekovod 400 kV- zaštitni koridor 80 m (40+40 od osi OV-a);
- dalekovod 2x220 kV - zaštitni koridor 70 m (35+35 od osi OV-a);
- dalekovod 220 kV- zaštitni koridor 60 m (30+30 od osi OV-a);
- dalekovod 2x110 kV- zaštitni koridor 60 m (30+30 od osi OV-a);

- dalekovod 110 kV - zaštitni koridor 50 m (25+25 od osi OV-a);
- kabel 2x110 kV- zaštitni koridor 12 m;
- kabel 110 kV - zaštitni koridor 10 m.

Prostornim planom se dopuštaju i manje vrijednosti zaštitnih koridora (unutar područja obuhvaćenih GUP-ovima i unutar građevinskih područja određenih ovim Planom), ali ne manje od koridora definiranih točkom 2.3.2.5. i uz posebne uvjete nadležnog tijela.

5.3.3. Prirodni plin

Čitavo područje Grada Zagreba planirano je za opskrbu prirodnim plinom osim udaljenih, izdvojenih pojedinih građevina za koje postoje gospodarski i tehnički bolja rješenja za opskrbu drugim energentima.

Planira se potpuna izgradnja plinskog distribucijskog sustava do svih postojećih te planiranih građevina čime će se omogućiti korištenje plina za grijanje, pripremu potrošne tople vode, kuhanje te eventualno za hlađenje i tehnološke potrebe. U sklopu zaštite okoliša, racionalizacije potrošnje energije te sigurnosti opskrbe energijom prirodni plin se koristi i za proizvodnju električne energije i pogon vozila.

Prostornim planom je određena trasa visokotlačnog magistralnog plinovoda Zabok -Lučko DN700/75 i Karlovac - Lučko DN 500/75, a točan položaj odredit će se u daljnjem postupku izrade projektne dokumentacije. Unutar zaštitnog koridora **aktivnih** magistralnih plinovoda koji iznosi 30 m lijevo i desno od osi plinovoda, nije dopušteno graditi građevine namijenjene za stanovanje odnosno boravak ljudi.

Zbog racionalnog trošenja prirodnog plina preporuča se plin za grijanje i potrošnu toplu vodu u manjim građevinama, u stanovima i višestambenim građevinama te u izdvojenim dijelovima većih građevina koristiti plin putem plinskih aparata, a u većim jednonamjenskim poslovnim i proizvodnim građevinama kotlovnica.

Opskrba prirodnim plinom individualnih i industrijskih potrošača provodi se **plinoopskrbnim** (plinski distribucijski) sustavom koji se sastoji od:

- visokotlačnih plinovoda (VTP) radnog tlaka plina 4-~~69~~ bara **predtlaka pretlaka (u budućnosti maks. 10 bar predtlaka)** koji služe za razvod plina do PRS-a za široku potrošnju i PRS-a za velike industrijske potrošače;
- plinskih regulacijskih stanica (PRS) koje služe za snižavanje tlaka plina iz VTP-a na tlak plina za distribuciju u širokoj potrošnji ili za potrebe industrijskih potrošača;
- srednjotlačnih plinovoda (STP) radnog tlaka plina 1-4 bar **predtlaka** koji služe za distribuciju plina od PRS-a do potrošača, te kao napojni plinovodi za PRS niskog tlaka u užem centru grada Zagreba;
- niskotlačnih plinovoda (NTP) radnog tlaka plina 35-100 mbar **predtlaka** koji služe za distribuciju plina od PRS-a do potrošača;
- kućnih priključaka koji služe za dovod plina iz distribucijskih plinovoda do građevina.

U načelu veliki, u pravilu industrijski potrošači, priključuju se na VTP i STP, a manji industrijski i individualni potrošači na STP i NTP. **Razvoj distribucijskog sustava, pored izgradnje novih plinoopskrbnih sustava, podrazumijeva i rekonstrukcije plinovoda i PRS-a na istim ili drugim lokacijama, odnosno trasama.**

Razvoj distribucijskog sustava, pored izgradnje novih, podrazumijeva i rekonstrukcije postojećih plinovoda i PRS-a na istim ili drugim lokacijama, odnosno trasama.

Plinovodi i kućni priključci se grade podzemno, a PRS nadzemno ili podzemno kao samostojeće građevine. U pravilu, plinovodi se grade unutar koridora prometnica, s izuzetkom gdje je to omogućeno iz sigurnosno-tehničkih ili gospodarskih razloga.

Pored navedenih plinovoda u nadležnosti javnopravnog tijela je i magistralni plinovod Ivanja Reka - TE-TO Zagreb projektiranog tlaka 50 bar. Minimalna sigurnosna udaljenost građevina od ovog plinovoda je 30 m.

Radi zaštite od požara i eksplozija na plinovodima će biti ugrađeni sekcijski zapori kojima se obustavlja dotok plina za jednu ili nekoliko ulica odnosno za šire područje Grada u slučaju razornih nepogoda.

Sve radove na izgradnji plinske mreže potrebno je vršiti sukladno posebnom propisu.

Svi zahvati u zaštitnom pojasu plinovoda određenim posebnim propisom moraju biti u skladu s posebnim propisima, tehničkim uvjetima i normativima te posebnim uvjetima nadležnog javnopravnog tijela.

5.3.4. Obnovljivi izvori energije

Prostornim planom se predviđa racionalno korištenje energije korištenjem obnovljivih izvora.

Povezivanje, odnosno priključak planiranih obnovljivih izvora energije i kogeneracije na elektroenergetsku mrežu, sastoji se od: pripadajuće trafostanice smještene u granicama obuhvata planiranog objekta proizvodnje iz obnovljivog izvora i priključnog dalekovoda/kabela na postojeći ili planirani dalekovod ili na postojeću ili planiranu trafostanicu u okolnoj elektroenergetskoj mreži. Ako Planom nije drugačije uređeno, priključak se može smatrati sastavnim dijelom zahvata izgradnje elektrane iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije.

Točno definiranje trase i tehničkih obilježja priključnog dalekovoda/kabela i rasklopišta-trafostanice u sklopu proizvođača iz obnovljivog izvora energije i kogeneracije bit će ostvarivo samo u pokrenutom upravnom postupku ishoda lokacijske dozvole, po dobivenim pozitivnim uvjetima od strane ovlaštenog elektroprivrednog poduzeća/tvrtke (operator prijenosnog sustava ili operator distribucijskog sustava), a na osnovi nadležnosti mjesta priključenja (DV i TS visokog ili srednjeg napona).

5.3.4.1. Fotonaponski sustavi

Planom se omogućuje izgradnja ~~solarnih elektrana~~ ~~sunčanih elektrana~~ ~~snage do 10 MW~~ sa spojem na razdjelnu niskonaponsku ili srednjonaponsku mrežu Republike Hrvatske sukladno važećim propisima, normama kao i tehničkim uvjetima operatora distribucije električne energije.

~~Solarne elektrane moguće je instalirati kao samostojeće građevine unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja planirane gospodarske namjene (I, K1, K2, K3, PG).~~ Sunčane elektrane moguće je instalirati kao samostojeće građevine unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja planirane gospodarske namjene (I, K1, K2, K3) te na drugim površinama i uz uvjete koje propisuje Zakon.

~~Omogućuje se izgradnja solarnih elektrana snage do 10 MW u II. zoni sanitarne zaštite izvorišta Mala Mlaka, Petruševac i Sašnjak.~~ Na površinama određenim prostornim planom kao poljoprivredne površine, a na kojima se uspostavom poljoprivrednih trajnih nasada upisanih u evidenciju uporabe poljoprivrednog zemljišta (ARKOD) ili na kojima se uz postojeći prostor obuhvata farme, staklenika ili plastenika postavljanjem agrosunčanih elektrana postižu ciljevi razvoja poljoprivredne djelatnosti, uz zadržavanje namjene poljoprivrednog zemljišta, osim u parku prirode i na poljoprivrednom zemljištu P1 i P2 boniteta, moguća je gradnja agrosunčanih elektrana.

Prilikom gradnje sunčanih elektrana maksimalno izbjegavati zaposjedanje cjelovitih površina šuma visokog uzgojnog oblika (sjemenjače).

~~Solarne elektrane~~ Sunčane elektrane nije moguće planirati u Parku prirode Medvednica, na području šljunčara unutar POP HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje kao i na drugim područjima zaštićenim i predloženim za zaštitu temeljem posebnih propisa, te krajobraznih vrijednosti prepoznatih Planom. ~~Solarne elektrane~~ Sunčane elektrane, također, ne treba planirati na područjima ugroženih i rijetkih stanišnih tipova te područjima ekološke mreže ako su ciljevi očuvanja ugroženi i rijetki tipovi staništa, odnosno staništa neophodna za opstanak ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Planom se omogućuje sukladno važećoj zakonskoj regulativi postava ~~solarnih kolektora~~ ~~sunčanih kolektora~~ i/ili fotonaponskih ćelija na postojećim uređenim građevnim česticama koji se izvode tako da ne narušavaju izgled, ne mijenjaju namjenu i utjecaj na okoliš postojeće građevine te ne sužavaju postojeće javno prometne površine i ne ometaju sigurnost odvijanja prometa.

Postava ~~solarnih kolektora~~ ~~sunčanih kolektora~~ i/ili fotonaponskih ćelija na krovove i pročelja zgrada dopušta se unutar građevinskog područja naselja, osim u zaštićenim dijelovima, te na krovove i pročelja zgrada u izdvojenim građevinskim područjima svih namjena, pod uvjetom da se radi o proizvodnji električne i/ili toplinske energije koja se prvenstveno koristi za vlastite potrebe.

Iznimno moguća je postava ~~solarnih kolektora~~ ~~sunčanih kolektora~~ i/ili fotonaponskih ćelija na krovove i pročelja zgrada koje se nalaze u zaštićenim dijelovima unutar i izvan građevinskog područja naselja uz prethodno odobrenje nadležnog tijela Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode.

Na području Parka prirode Medvednica dopušta se postavljanje samo pojedinačnih ~~solarnih panela~~ ~~sunčanih panela~~ na krovovima građevina, pročeljima ili samostojećih samo za proizvodnju električne i/ili toplinske energije za vlastite potrebe kao i opreme za punjenje električnih osobnih automobila, bicikala i slično.

Uvjeti gradnje ~~solarnih kolektora~~ ~~sunčanih kolektora~~ i/ili fotonaponskih ćelija na terenu okućnice građevne čestice kada se grade kao pomoćne građevine na građevnoj čestici postojeće građevine za potrebe te građevine, definirani su u točki 2.3.1. ove odluke.

Postavljanje sunčanih kolektora i/ili fotonaponskih ćelija nije moguće na vodnim građevinama koje uključuju građevine obrane od poplava (nasipi, inundacije), osim iznimno na akumulacijama, sukladno propisima iz područja prostornog uređenja i zaštite okoliša.

5.3.4.2. Geotermalne vode

Prostornim planom se omogućuje korištenje geotermalnih voda u energetske svrhe i balneološke iz eksploatacijskog polja "Geotermalne vode Zagreb" (Mladost, Klinička bolnica Novi Zagreb - KBNZ, odnosno lokalitet Blato i Lučko), a temeljem izrađene Studije o utjecaju na okoliš zahvata u prostoru (analize meteoroloških, geoloških, hidrogeoloških, seizmoloških, pedoloških, hidroloških, bioekoloških i socioloških parametara radi utvrđivanja utjecaja na bioraznolikost, georaznolikost, utjecaj na vode, utjecaj na tlo, utjecaj na kakvoću zraka, utjecaj na krajobraz, utjecaj na kulturnu baštinu, buku, otpad, utjecaj na gospodarske značajke, utjecaj na stanovništvo, te utvrđivanja rizika od ekoloških nesreća).

Na području Grada nalaze se preliminarni istražni prostori geotermalne vode "Zaprešić" i Velika Gorica" unutar kojih je moguće istraživati i eksploatirati geotermalnu vodu u energetske svrhe.

Unutar istražnog prostora formiraju se eksploatacijska polja geotermalnih voda (EPG). Istražni prostor (IPG) ili dijelovi istoga, mogu se prenamijeniti u eksploatacijsko polje bez izmjene ovoga Plana.

Eksploatacijska polja mogu svojom površinom biti ista ili manja od površine istražnog prostora, te unutar istog istražnog prostora može biti formirano više eksploatacijskih polja.

Nakon dovršetka radova investitor je dužan provesti sanaciju istražnog prostora ili eksploatacijskog polja geotermalnih voda u energetske svrhe na kojem su smješteni pripadajući objekti i postrojenja sukladno posebnim propisima.

Detaljni uvjeti smještaja pojedinih rudarskih objekata i postrojenja te trasa cjevovoda utvrđuju se u postupcima procjene utjecaja zahvata na okoliš ili u postupcima ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš. Sve građevine i zahvati unutar i izvan eksploatacijskih polja u funkciji istraživanja i eksploatacije geotermalnih voda mogu se povezivati međusobno kao i na ostalu magistralnu infrastrukturu. Pojedini zahvati u prostoru mogu biti u funkciji više eksploatacijskih polja.

Provedbeni akti za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe, uključujući sve potrebne objekte (građevine), postrojenja i radove, izdaju se temeljem neposredne provedbe ovog Plana uz poštivanje posebnih propisa.

Nije dozvoljeno planiranje i izvedba novih lokacija za izvedbu bušotina, objekata i postrojenja za istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda u energetske svrhe na sljedećim prostorima: unutar I. i II. zone zaštite izvorišta, na vodi i vodnom dobru, unutar područja ekološke mreže Natura 2000 i drugih područja prirodnih vrijednosti zaštićenih zakonom, u zonama namijenjenih pretežito stanovanju, zonama sportsko - rekreacijske namjene, zonama posebne namjene, grobljima, zonama ugostiteljsko turističke namjene, na šumi i šumskom zemljištu (osim uz dozvolu i uvjete nadležnih tijela), na osobito vrijednom (P1) i vrijednom (P2) obradivom tlu (osim uz dozvolu i uvjete nadležnih tijela), unutar zona i na pojedinačnim evidentiranim i zaštićenim kulturnim dobrima te na svim drugim prostorima na kojima eksploatacija nije dozvoljena prema posebnim propisima.

Maksimalno izbjegavati zaposjedanje cjelovitih površina šuma visokog uzgojnog oblika (sjemenjače).

5.3.4.3. Biomasa

Prostornim planom se omogućuje izgradnja kogeneracijskih postrojenja na drvenu masu za proizvodnju električne i toplinske energije do 20 kW unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja planirane gospodarske namjene (I, KI, K2, K3).

Obveza je izrade Studije utjecaja na okoliš.

5.3.5. Infrastruktura za alternativna goriva

Prostornim planom omogućuje se korištenje alternativnih goriva i razvoj sustava korištenja alternativnih goriva u cilju prilagodbe i ublažavanja klimatskih promjena. Gradnja punionica vozila na električnu energiju moguća je na javnim parkiralištima, u javnim garažama kao i na parkiralištima (i garažama) zgrada svih namjena. Gradnja punionica goriva (javno dostupna građevina s mjestima za punjenje motornih vozila alternativnim gorivima) moguća je u zonama gospodarske namjene, infrastrukturne namjene te na zasebnim česticama prema uvjetima za gradnju gospodarskih građevina.

5.4. Pošta i elektroničke komunikacije

5.4.1.

Prostornim planom se osiguravaju koridori za izgradnju kabelaške kanalizacije do svih građevina u urbanom području. U prostornom smislu kabelaška kanalizacija ne narušava postojeće stanje osim u trenutku izgradnje. Gradnja kabelaške kanalizacije može se izvesti i tehnologijom minirovova i mikrorovova.

Prostornim planom se omogućuje ubrzanje tehnološkog razvoja nepokretne širokopojasne mreže na području Grada Zagreba izgradnjom svjetlovodnih distribucijskih mreža.

Omogućuje se smještaj distribucijskih čvorova - samostojećih vanjskih kabineta u skladu sa zakonskom regulativom i pravilima struke.

Novu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu za pružanje javnih komunikacijskih usluga preko elektroničkih komunikacijskih vodova planirat će se u pravilu:

- za gradove i naselja gradskog obilježja, podzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina;
- za ostala naselja, podzemno i/ili nadzemno u zoni pješačkih staza ili zelenih površina;
- za međunarodno, magistralno i međumjesno povezivanje, podzemno slijedeći koridore prometnica ili željezničkih pruga i iznimno izvan tih koridora, odnosno u skladu s posebnim propisima kojima se uređuje razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme.

Rekonstrukcija postojeće komunikacijske infrastrukture omogućava se sukladno posebnim propisima.

Za građevine visina kojih prelazi 25 m, **sukladno posebnim propisima**, a koje se nalaze na trasi RR koridora (unutar propisanog koridora širine 50 m) potrebno je utvrditi elemente ograničenja u prostornim planovima nižih razina ili kod izdavanja akata kojima se odobrava građenje.

Za građevine koje se nalaze u neposrednoj blizini koridora (na udaljenosti manjoj od 20 m prema rubu koridora), a visina kojih prelazi 35 m moraju se ishoditi suglasnosti za njihovo lociranje u odnosu na RR koridore (radijski i radio relejni vojni koridor).

5.4.2.

Lokacije za izgradnju prostora za pružanje poštanskih usluga određuju se prostornim planovima užih područja kroz definiranje odgovarajuće namjene sukladno razvojnim planovima pružatelja poštanskih usluga.

5.4.3.

Prostornim planom se omogućuje poboljšanje pokrivanja, povećanje kapaciteta mreža i uvođenje novih usluga i tehnologija, u cilju razvoja sustava pokretnih komunikacija.

Prostornim planom su određene zone moguće gradnje građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezne opreme (samostojeći antenski stup) ~~radijusa od 500 m do 1.500 polumjera od 1000-3000 m~~, te označene aktivne lokacije samostojećeg antenskog stupa, a prikazane su na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.B. Promet, Pošta i elektroničke komunikacije - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000.

Gradnja, **rekonstrukcija i zamjenska gradnja** građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezne opreme (samostojeći antenski stup) moguća je unutar zona određenih ovim planom ili zona koje su određene posebnim propisima kojima se uređuje razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme, i to:

- unutar građevinskog područja naselja grad Zagreb i Sesvete;
- izvan građevinskih područja ~~68~~ 66 naselja i izvan izdvojenih građevinskih područja, osim unutar planom (Objedinjeni plan operatora pokretnih komunikacija) određenih zona.

Unutar zone može se graditi samo jedna građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezne

opreme (samostojeći antenski stup) za prihvata više operatora prema posebnim propisima.

Iznimno, ako se unutar zone nalazi aktivni samostojeći antenski stup jednog operatora, moguća je gradnja još samo jednoga za ostale operatore **sukladno posebnim propisima**.

Detaljni položaj građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezne opreme (samostojeći antenski stup) unutar zone moguće gradnje odredit će se glavnim projektom prema posebnim propisima, pravilima struke i odredbama ove odluke.

Pri određivanju detaljnog položaja samostojećeg antenskog stupa izvan građevinskih područja ~~68~~ 66 naselja i izdvojenih građevinskih područja primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- poštivanje zatečenih prirodnih vrijednosti i ograničenja;
- poštivanje karakterističnih i vrijednih vizura, slika mjesta i ambijentalnih vrijednosti;
- izbjegavanje mjesta okupljanja;
- gradnja na udaljenosti ne manjoj od visine stupa u odnosu na najbližu postojeću građevinu, osim unutar planom (Objedinjeni plan operatora pokretnih komunikacija) određenih zona;

- gradnja na udaljenosti ne manjoj od visine stupa u odnosu na granicu građevinskog područja namijenjenoga pretežito stanovanju, osim unutar planom (Objedinjeni plan operatora pokretnih komunikacija) određenih zona.

Pri određivanju detaljnijeg položaja samostojećega antenskog stupa na građevinskim područjima naselja grad Zagreb i Sesvete primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- poštivanje zatečenih prirodnih vrijednosti i ograničenja;
- poštivanje karakterističnih i vrijednih vizura, slika mjesta i ambijentalnih vrijednosti;
- izbjegavanje mjesta okupljanja;
- gradnja izvan područja namijenjenog pretežito stanovanju, javnoj i društvenoj namjeni, te javnom parku;
- gradnja na udaljenosti ne manjoj od visine stupa u odnosu na najbližu postojeću građevinu, površinu pretežitog stanovanja, javnu i društvenu namjenu te javni park;
- gradnjom, zamjenom ili rekonstrukcijom građevina komunalne infrastrukture i opreme (rasvjetni i reklamni stupovi, reflektori na sportskim terenima i sl.) gdje je elektronička komunikacija dopunska namjena, visine najviše 35 m, ali na način da se svojim izgledom uklope u okolni prostor.

Uz navedene uvjete na građevinskim područjima naselja grad Zagreb i Sesvete primjenjuju se i odredbe definirane posebnim propisima kojima se uređuje razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme.

Pri određivanju detaljnog položaja samostojećega antenskog stupa primjenjuju se sljedeće mjere zaštite nepokretnih kulturnih dobara i prirode koji se štite temeljem zakona i odredbi ovoga plana:

- unutar povijesne graditeljske cjeline grad Zagreb i Sesvete, prostornih međa zaštite seoskih naselja te prostora između Savske ceste, Avenije Marina Držića, Ulice grada Vukovara i rijeke Save nije moguća gradnja samostojećih antenskih stupova; pokrivanje signalom omogućava se gradnjom, zamjenom ili rekonstrukcijom građevina komunalne infrastrukture i opreme (rasvjetni i reklamni stupovi, reflektori na sportskim terenima i sl.) gdje je elektronička komunikacija dopunska namjena, visine do 35 m tako da se svojim izgledom uklopi u prostor;
- izbjegavati smještaj na područjima zaštićenim temeljem posebnog propisa; iznimno, radi postizanja osnovne pokrivenosti, samostojeći antenski stup locirati rubno u odnosu na zaštićeno područje;
- samostojeći antenski stup ne graditi na krajobrazno vrijednim lokacijama i vrhovima uzvisina;
- na prostoru zaštićenih prirodnih vrijednosti područja, u skladu s posebnim propisom, ocijeniti prihvatljivost postavljanja samostojećega antenskog stupa u odnosu na ciljeve očuvanja zaštićenog područja;
- na području ekološke mreže, u skladu s posebnim propisom, ocijeniti prihvatljivost postavljanja samostojećega antenskog stupa s obzirom na očuvanje tog područja ekološke mreže;
- građevine za smještaj povezne opreme oblikovati u skladu s obilježjima tradicijske arhitekture okolnog prostora, a pristupne putove antenskom stupu ne asfaltirati;
- ako je unutar zone moguće gradnje aktivni samostojeći antenski stup bez mogućnosti prihvata drugih operatora, ~~novi se ne može graditi na udaljenosti manjoj 1.000-3.000 m;~~ potrebna je rekonstrukcija postojećeg ili gradnja zamjenskog stupa, a iznimno gradnja novog sukladno posebnim propisima uz prethodno pribavljenu suglasnost nadležnog regulatornog tijela.
- u postupku izrade glavnog projekta utvrditi posebne uvjete tijela nadležnih za zaštitu kulturnih dobara i zaštitu prirode.

Prilikom izrade projektne dokumentacije za samostojeći antenski stup, unutar zone moguće gradnje samostojećega antenskog stupa, stup treba zadovoljiti uvjete u odnosu na sigurnost, zaštitu zdravlja stanovništva, zaštitu okoliša, zaštitu prirodnih vrijednosti, kulturnih dobara, krajobraza i očuvanja biološke raznolikosti.

Antenski prihvat koji se postavljaju na postojeće građevine, ne planiraju se prostornim planovima te se odredbe ne primjenjuju na njih.

5.5. Komunalne infrastrukturne građevine u funkciji gospodarenja otpadom

Komunalne infrastrukturne građevine u funkciji gospodarenja otpadom prikazane su na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B.

Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., u mjerilu 1:25000. i Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000, te na kartogramu br. 5. Postupanje s otpadom - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025.

Komunalne infrastrukturne građevine u funkciji gospodarenja otpadom detaljnije su obrađene u točki 8. Postupanje s otpadom ove odluke.

Članak 11.

6. MJERE OČUVANJA KRAJOBRAZNIH VRIJEDNOSTI

Mjere zaštite prirodnog krajobraza, gradskih i seoskih cjelina te kultiviranog krajobraza, propisane su zakonom, posebnim propisima i odredbama ove odluke.

Prirodni krajobrazi, gradske i seoske cjeline te kultivirani krajobrazi prikazani su na kartografskom prikazu 3. B UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, Uvjeti korištenja - izmjene i dopune 2014. u mjerilu 1:25000.

Prirodni krajobraz, gradske i seoske cjeline te kultivirani krajobraz štitiće se i unaprijediti tako da se:

- sačuvaju različitosti prostornih cjelina - krajobraznih mikroprostora i karakterističnih slika prostora uvjetovanih prirodnim obilježjima, tipovima naseljenosti i kulturno-povijesnim nasljeđem te gospodarski orijentiranih;
- očuvaju i obnove kulturne i estetske vrijednosti krajobraza;
- građevinska područja naselja i sela definiraju na način da se očuvaju graditeljska baština i tradicija gradnje, oblik parcela i građevina i tradicijski način uređivanja okućnice;
- formiraju i unapređuju središnji sadržaji naselja i potakne afirmiranje njihove vrijednosti;
- osigura učinkovita komunikacija sa gradskim središtem, te da se višim standardom stanovanja revitaliziraju ambijentalno širi gradski prostori;
- očuvaju postojeći i tradicionalni javni prostori te afirmiraju novi prostori okupljanja kao dio prostornog identiteta naselja;
- osigura zaštita i primjereno uređivanje krajobraznih prostora, s naglašenim kulturno-krajobraznim značenjem (tradicionalni oblici poljoprivrede, voćnjaci, vinogradi i sl.);
- sačuvaju područja prirodnih biotopa te područja podvrgnuta spontanim prirodnim procesima;
- sačuva kontrast između grada Zagreba kao visokourbanizirane sredine i njegova prirodnog okruženja karakterističnog po šumovitosti i poljodjelskom krajobrazu, te mrežom naselja još uvijek relativno očuvanog identiteta;
- sprečava spajanje naselja međusobno i spajanje s gradom Zagrebom i Sesvetama, tj. sačuvaju krajobrazni pojasevi kao posebno obilježje identiteta;
- gospodarske i infrastrukturne građevine planiraju i projektiraju tako da se obuhvati odnos prema krajobrazu, uspostavljajući zajedničke koridore;
- saniraju štetne posljedice velikih graditeljskih i rudarskih radova, a osobito površinskih kopova koji korjenito mijenjaju krajolik, biljni i životinjski svijet;
- sačuvaju reljefno razvedeni prostori, a osobito krajobrazno izložene lokacije od gradnje.

Prirodna **krajobrazna makrocjelina** na području Grada Zagreba osigurava se čuvanjem prostornih cjelina:

(1.) Medvednica:

- oblikovanjem namjene i korištenja prostora i građevina sukladno zatečenim vrijednostima te karakteru zaštite;
- zaštitom osobito vrijednih područja prirode;
- zaštitom osobito vrijednih građevina kulturnog nasljeđa;
- zaštitom i sanacijom ugroženih dijelova okoliša, prioritetno kamenoloma, prostora izletničke i rekreativne (skijaške) erozije;
- razvitkom komunalne i prometne infrastrukture u skladu s karakterom zaštićenog prirodnog dobra.

(2.) Prigorje:

- očuvanjem reljefnih karakteristika prostora, a posebno dolina potoka i istaknutih reljefnih točaka s vizurama;

- očuvanjem neizgrađenih površina i njihove strukture kao obilježja neizgrađenog krajobraza, te strukture i odgovarajućeg mjerila izgrađenog krajobraza (ruralno, rezidencijalno, povijesno. javno).

(3.) Savska ravnica:

- očuvanjem temeljnih krajobraznih obilježja, a posebno svih pojava oblika vode, očuvanje i renaturiranje starih meandara i rukavaca (Savica, Bundek i dr.), kao mikoreliefnih oblika i prostora što podržavaju biološku raznolikost i odraz su karaktera prostora;
- očuvanjem širokih neizgrađenih prostora između izgrađenih struktura naselja, a osobito tamo gdje se njima čuva kvaliteta podzemnih voda;
- racionalnim vođenjem velikih prometnih i komunalnih infrastrukturnih sustava.

(4.) Vukomeričke gorice:

- očuvanjem krajobraznih vrijednosti prostora koje karakterizira slikovitost formirana strukturom korištenja zemljišta gdje se, u pejzažu brežuljaka, smjenjuju šumarci, oranice, vinogradi, voćnjaci;
- očuvanjem karaktera i mjere naselja što se ogleda u manjim izgrađenim, pretežito ruralnim strukturama i malom mjerilu gradnje;
- razvitkom prometne i komunalne infrastrukture i standarda naselja.

6.1. Prirodni krajobraz

6.1.1. Prirodni krajobraz - pretežito šume

Prostornim planom je određeno da se prostorna rasprostranjenost i biljni sastav **šuma na području Grada Zagreba** ne može mijenjati kako bi se zadržala ekološka stabilnost prirodnih, kultiviranih te izgrađenih oblika krajobraza.

Na razvedenom reljefu **Medvednice i prigorja** sačuvati će se prirodna smjena vegetacijskih pojasa koja u vizuri grada stvara posebno vrijednu estetsku sliku unutar prostranog masiva šuma u pozadini karakteristične krajobrazne slike Grada.

Šume neposredno uz rijeku Savu zadržati će se u postojećim granicama. Poticati će se razvoj ritske vegetacije šuma vrba i topola kao posebnih vrijednosti krajobraznih obilježja prostora uz rijeku.

U nizinskom pojasu, udubinama i nizama posebno vrijedne šume hrasta lužnjaka, jasena i joha ne mogu se smanjivati i zadržavaju se, te se ne mogu prenamjenjivati.

Zadržava se vegetacijska struktura i rasprostranjenost površina **šuma sjevernih brežuljaka Vukomeričkih gorica** kao karakteristična prirodna smjena šumskih krajobraznih struktura.

Pošumljavanja na prostoru Grada vršiti će se vegetacijom primjerenom prirodnim obilježjima prostora. Oblikovanje kultura omogućava se samo kao etapa u privođenju površine uvjetima koji omogućavaju pošumljavanje autohtonim vrstama.

6.1.2. Vodotoci

Vodotoci s pripadajućim vegetacijskim pojasom smatraju se prirodnom i strukturnom cjelinom u krajobrazu te će se namjeravani zahvati na njima usklađivati i provoditi poštivanjem krajobraznih vrijednosti i obilježja.

Sve prirodne i vodne krajobraze i ekosustave sačuvati će se u najvećoj mogućoj mjeri kao izuzetno vrijedne nositelje prepoznatljivosti i identiteta Grada.

Kod tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka, vodnog dobra i vodnih građevina potrebno je uzeti u obzir moguće narušavanje i umanjivanje krajobraznih vrijednosti. Radovi se moraju izvoditi uz najveće moguće očuvanje izvornih obilježja prostora.

6.1.3. Vidikovci

Na istaknutim prirodnim točkama - vidikovcima te potezima značajnim za panoramske vrijednosti krajobraza ne može se graditi.

Iznimno se na točkama i potezima iz stavka 1. ove točke mogu kao javni prostori graditi pristupni putovi i urediti prostori za parkiranje, te sjenice i klupe.

6.2. Gradske i seoske cjeline

6.2.1. Povijesna urbana cjelina grada Zagreba i povijesna jezgra Sesveta

Očuvanje povijesnih gradskih cjelina grada Zagreba, povijesne jezgre Sesveta, te povijesnih središta seoskih župa, sela i zaseoka provodi se u skladu s Konzervatorskom podlogom - Knjiga 1. Nepokretna kulturna dobra, Knjiga 2. Zaštićeni i evidentirani dijelovi prirode s mjerama zaštite i uređenja (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, prosinac 2000./revizija ožujak 2003.); Konzervatorska podloga - Nepokretna kulturna dobra, revizija (Gradski zavod za zaštitu spomenika

kulture i prirode, Zagreb, rujan 2004.) i Konzervatorska podloga: Nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, svibanj 2012.) koja je prilog ovog prostornog plana.

U povijesnim gradskim cjelinama zadržavaju se postojeće zelene površine i oblikuju nove kako bi se sačuvala kvaliteta življenja i osobitost povijesnih gradskih cjelina.

Čuvaju se prepoznatljivi elementi u panorami i vizurama prema vrijednim graditeljskim ostvarenjima te značajnim graditeljskim sadržajima u Zagrebu i Sesvetama.

6.2.2. Povijesna središta seoskih župa, povijesna sela i zaseoci

Zone povijesnih središta seoskih župa, sela i zaseoka obuhvaćaju i "zone zaštićenog okoliša kulturnog dobra" koje, kao neizgrađeni prostori, bitno utječu na doživljaj slike naselja i kontakt s krajobrazom.

U selima središtima župa te selima i zaseocima čuvaju se atraktivne panoramske vizure prema središtu naselja i karakterističnim sadržajima za identitet i sliku kao što su župne crkve, škole i groblja s grobnim kapelama.

6.3. Kultivirani krajobraz

6.3.1.

Karakteristični i sačuvani krajobrazi **vinograda, voćnjaka i livada prigorja Medvednice i Vukomeričkih gorica** te nizinskih struktura kultiviranih krajobraznih površina **oranica**, ne mogu se prenamijeniti.

6.3.2.

Iznimno, moguća je gradnja građevina izvan građevinskog područja u funkciji korištenja kultiviranih krajobraza koji su svojim oblikovnim karakteristikama i veličinom primjereni krajobrazu i njegovim tradicionalnim funkcionalnim obilježjima, što je određeno u članku 7., točki **2.4.1.** ove odluke.

6.3.3.

Zahvati u krajobrazu ne smiju ugrožavati unutrašnju raščlanjenost, raznolikost, komplementarnost i tradicijske čimbenike, a primjenjivat će se oni oblici korištenja krajobraza kojima će se naglasiti temeljne vrijednosti i osobitosti područja.

Članak 12.

7. MJERE ZAŠTITE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI I POSEBNOSTI I KULTURNO-POVIJESNIH CJELINA

Mjere zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti, područja posebnih ograničenja u korištenju, te kulturno-povijesnih cjelina propisane su zakonom, drugim propisima i ovom odlukom.

Prirodne vrijednosti i posebnosti, područja posebnih ograničenja u korištenju, te kulturno-povijesne cjeline prikazane su na kartografskim prikazima 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune **2017. 2025.** i 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune **2017. 2025.** u mjerilu 1:25000, na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune **2017. 2025.** u mjerilu 1:5000 za **68 66** naselja, te u elaboratu "Konzervatorska podloga - Knjiga 1. Nepokretna kulturna dobra, Knjiga 2. Zaštićeni i evidentirani dijelovi prirode s mjerama zaštite i uređenja" (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, prosinac 2000./revizija ožujak 2003.); Konzervatorska podloga - Nepokretna kulturna dobra, revizija (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, rujan 2004.) i Konzervatorska podloga: Nepokretna kulturna dobra i zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, svibanj 2012.) što je prilog Prostornome planu.

Nadležno tijelo je u skladu s posebnim propisom izradilo stručnu podlogu - studiju "Obilježja područja sa stanovišta zaštite prirode s prijedlogom mjera zaštite za potrebe Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Zagreba" (Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb, svibanj 2015. g.).

Popis i granice prirodnih vrijednosti kulturno-povijesnih objekata i cjelina što se nalaze unutar obuhvata generalnih urbanističkih planova Zagreba i Sesveta u Prostornom su planu navedeni sukladno razini detaljnosti plana, te se u provedbi postupka prema mjerama zaštite propisanim odredbama odluka o donošenju generalnih urbanističkih planova.

7.1. Prirodne vrijednosti

U Prostornom planu, radi zaštite i unapređivanja okoliša, utvrđena su osobito vrijedna područja pod posebnom zaštitom: dijelovi prirode, vode i njihove obale, podzemne vode, poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište, spomenički kompleksi, povijesna područja, gradske i seoske cjeline, te su određene mjere njihove zaštite, uređivanja i korištenja.

Način zaštite, očuvanja, korištenja i promicanja zaštićenih prirodnih vrijednosti unutar obuhvata ovoga plana, i to parka prirode, posebnih rezervata, park-šuma, značajnih krajobraza, spomenika prirode, spomenika parkovne arhitekture te pojedinih biljnih i životinjskih vrsta određen je posebnim propisima.

Sukladno posebnom propisu utvrđuju se sljedeće mjere zaštite prirode:

- u cilju očuvanja prirodne bioraznolikosti treba očuvati postojeće šumske površine, šumske rubove i živice, osobito treba štiti područja prirodnih vodotoka, vlažnih livada, travnjaka, speleološke objekte i podzemna staništa i sl.,
- treba očuvati raznolikosti staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje rukavaca i sl.).

Važećim Prostornim planom područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica određena je za dijelove prirode na prostoru Grada Zagreba, a unutar Parka prirode Medvednica, njihova valorizacija, način očuvanja, korištenja i promicanja.

Način zaštite, očuvanja, korištenja i promicanja područja ekološke mreže, odnosno područja važnih za divlje svojte i stanišne tipove unutar obuhvata ovoga plana, određen je posebnim propisom.

7.1.1. Prirodne vrijednosti zaštićene temeljem zakona

7.1.1.1. Zaštićena područja

Na području Grada Zagreba nalaze se područja zaštićena temeljem posebnog zakona koja su prikazana na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000, te su za njih propisane mjere zaštite.

U kategoriji posebnog rezervata nalaze se sljedeći posebni rezervati - šumske vegetacije:

- Babji zub - Ponikve (1963., 1983.)
- Mikulić potok - Vrabečka gora (1963.)
- Gračec - Lukovica - Rebar (1963.)
- Bliznec - Šumarev grob (1963.)
- Tusti vrh - Kremenjak (1963.)
- Rauchova lugarnica - Desna trnava (1963.)
- Pušinjak - Gorščica (1963.)

Na području i u neposrednoj okolici posebnih rezervata - šumske vegetacije nisu dopušteni zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti šumske fitocenozе, a to su ponajprije bilo kakvi zahvati sječe u rezervatu i intenzivnija sječa u okolnom prostoru, izgradnja prometnica, eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i dr.

U kategoriji parka prirode nalazi se:

- Medvednica (1981., 2009.)

U kategoriji spomenika prirode nalaze se:

- Veternica - geomorfološki (1979.)
- rijetki primjerak drveća javor u Cerju (1964.)

Značajke spomenika prirode (geomorfološki) treba očuvati izuzimanjem nepovoljnih aktivnosti (eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati, izgradnja i dr.) iz zone u kojoj bi mogli negativno utjecati na zaštićenu geobaštinu.

Zaštićeni rijetki primjerak drveća treba uzgojno-sanitarnim zahvatima održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Preporučljivo je izraditi studiju vitaliteta kojom će se utvrditi detaljnije smjernice očuvanja.

U kategoriji značajnog krajobraza nalaze se sljedeća područja:

- Goranec (1977.)
- Savica (1991.)
- Lipa na Medvednici (1975.)

Na području i u neposrednoj okolini područja značajnih krajobrazu nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija, a to su: intenzivniji zahvati sječe; izgradnja elektrana (uključujući i one na obnovljive izvore energije); eksploatacija mineralnih sirovina, hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta; prenamjena zemljišta; izgradnja golf igrališta, postavljanje antenskih stupova, onečišćenje nadzemlja i podzemlja; unošenje stranih (alohtonih) vrsta.

U kategoriji spomenika parkovne arhitekture nalaze se:

- park Zagreb - park Maksimir (1964.)
- park kralja Petra Svačića (2000.)
- park kralja Tomislava (1970.)
- park Josipa Jurja Strossmayera (1970.)
- park Zagreb - park Zrinjevac (1970.)
- park Zagreb - park uz dvorac Junković (1971.)
- park Zagreb - park Ribnjak (1970.)
- park Zagreb - park Opatovina (2000.)
- park Zagreb - Mallinov park (1960.)
- park Zagreb - Leustekov park (1963.)
- park Zagreb - park u Jurjevskoj 30 (1970.)
- park Zagreb - park u Jurjevskoj 27 (1948., 1961.)
- park Zagreb - Perivoj srpanjskih žrtava (2000.)
- park Zagreb - park kralja Petra Krešimira IV. (2000.)
- park Zagreb - vrt u Prilazu Gjura Deželića (1998.)
- botanički vrt - Botanički vrt Prirodoslovno-matematičkog fakulteta (1971.)
- botanički vrt - Botanički vrt Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta (1969.)
- pojedinačno stablo Zagreb - Mamutovac II (1998.).

Zaštićene parkove i botaničke vrtove treba redovito održavati i po potrebi obnavljati sukladno povijesnoj matrici odnosno smjernicama usklađenosti očuvanja bioloških komponenti i prostornog rasporeda elemenata parkovne arhitekture. Uzgojno-sanitarnim zahvatima dendrofloru treba održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Za pojedina stabla ovisno o njihovom stanju preporučljivo je izraditi studije vitaliteta kojima će se utvrditi detaljnije smjernice njihova očuvanja.

Zaštićeno pojedinačno stablo treba uzgojno-sanitarnim zahvatima održavati u povoljnom stanju vitaliteta. Preporučljivo je izraditi studiju vitaliteta kojom će se utvrditi detaljnije smjernice očuvanja.

7.1.1.2. Ekološki značajna područja - ugrožena i rijetka staništa

Zastupljenost stanišnih tipova na području Grada Zagreba, mjere zaštite te karta staništa prikazane su u obrazloženju ovog plana.

7.1.1.3. Strogo zaštićene i ugrožene vrste

Prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području Grada Zagreba stalno ili povremeno živi niz ugroženih i strogo zaštićenih vrsta.

Popis ugroženih i strogo zaštićenih vrsta s mjerama zaštite prikazan je u Obrazloženju ovog plana.

7.1.1.4. Područja ekološke mreže Republike Hrvatske - Natura 2000

Na području Grada Zagreba, prema važećim zakonskim propisima, nalaze se sljedeća područja ekološke mreže RH (prikazana na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune 2017. 2025. u mjerilu 1:25000):

- HR1000002	Naziv područja:	Sava kod Hrušćice Hrušćice* sa šljunčarom Rakitje **
- HR ² 001228	Naziv područja:	Potok Dolje
- HR ² 000583	Naziv područja:	Medvednica
- HR ² 001298	Naziv područja:	Vejalnica i Krč
- HR ² 000589	Naziv područja:	Stupnički lug*
- HR ² 001311	Naziv područja:	Sava nizvodno od Hrušćice*
- HR ² 001506	Naziv područja:	Sava uzvodno od Zagreba

* granično (izvan obuhvata Prostornog plana) i ** granično (djelomično izvan obuhvata Prostornog Plana)

Područja očuvanja značajna za vrste i stanične tipove - POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI) te Područja očuvanja značajna za ptice - POP (Područja posebne zaštite - SPA) detaljno su prikazana u Obrazloženju ovog plana. Osnovne mjere za očuvanje ciljnih vrsta ptica (i način provedbe mjera) u Područjima očuvanja značajnim za ptice (POP) propisane su važećim zakonskim propisima.

Svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanične tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno važećim zakonskim propisima. Od zahvata koji mogu imati negativan utjecaj na području ekološke mreže posebice treba izdvojiti eventualno planirane radove regulacije vodotoka, hidroelektrane, solarne elektrane, biopliniska postrojenja, centre za gospodarenje otpadom, intenzivno širenje i/ili formiranje novih građevinskih područja, obuhvatne infrastrukturne projekte/koridore, hidrotehničke i melioracijske zahvate, golf igrališta i razvoj turističkih zona.

Na području ekološke mreže Vejalnica i Krč (HR 2001298) nije dopuštena gradnja građevina koje se mogu graditi izvan građevinskih područja iz točke 2.4.2.

Unutar zaštićenog područja ekološke mreže PPOVS HR2001298 Vejalnica i Krč nije dozvoljeno planiranje agrosunčanih elektrana na poljoprivrednim površinama koje predstavljaju prioritetni ciljni stanišni tip.

Posebnu pažnju kod detaljnog određivanja trasa Nove zagrebačke obilaznice i Obilazne teretne željezničke pruge treba posvetiti dijelovima trasa koji prolaze područjima ili su u neposrednoj blizini zaštićenih i evidentiranih prirodnih vrijednosti, zaštićenih kulturnih dobara, rijetkih i ugroženih močvarnih i vlažnih staništa, šumskih površina, osobito vrijednih predjela i Ekološke mreže. Trase treba položiti rubno, na način da se u najvećoj mjeri spriječi negativan utjecaj na navedena područja, a sve prema uvjetima i uz suglasnost nadležnih javnopravnih tijela.

Na području HR2000589 Stupnički Lug trasu južne obilaznice autoceste Pojatno-Horvati-Ivanić Grad-Sveti Ivan Zelina planirati na način da se osigura dovoljan prostor za smještaj trase Obilazne teretne željezničke pruge te da ne postoje značajno negativni utjecaji na ciljeve ekološke mreže. Na dijelu gdje Obilazna teretna željeznička pruga prolazi rubnim dijelom HR2000589 Stupnički Lug koridor planirati u širini do najviše 50 m. Trasu južne obilaznice autoceste Pojatno-Horvati-Ivanić Grad-Sveti Ivan Zelina i Obilazne teretne željezničke pruge planirati na način da se izbjegne područje Posebnog rezervata šumske vegetacije Stupnički Lug.

Pri projektiranju trase Obilazne teretne željezničke pruge na području ekološke mreže HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje uključiti slijedeće mjere za područje šljunčare Rakitje:

- izmjestiti trasu pruge što je više moguće na rubno područje ekološke mreže radi ublažavanja utjecaja fragmentacije staništa,
- formirati nove sprudove na području šljunčare Rakitje koji će biti pogodni za gniježđenje ciljnih vrsta ptica,
- lokacije stupova vijadukta planirati na način da se minimizira broj stupova,
- vrijeme provedbe zahvata planirati u razdoblju izvan sezone razmnožavanja, podizanja mladih i gniježđenja ciljnih vrsta ptica,
- razmotriti izgradnju pruge u fazama,
- mogućnost kolizije ptica svesti na minimum podizanjem vijadukta iznad prostora koje koriste ciljne vrste očuvanjem te planiranjem zaštitnih ograda (zidova) ili izgradnjom tog dijela trase kao podzemna željeznica,
- pri planiranju električnih vodova slijediti smjernice za zaštitu od elektrokcije,
- primijeniti zatvoreni sustav odvodnje kako bi se izbjeglo ispuštanje štetnih tvari u okoliš.

Nije moguće planirati sunčane elektrane unutar zaštićenog područja ekološke mreže POP HR1000002 Sava kod Hrušćice sa šljunčarom Rakitje.

Ukoliko se građevine elektroničke komunikacijske infrastrukture planiraju unutar područja ekološke mreže treba izbjegavati područja na kojima su prisutni ciljni stanišni tipovi te pogodna staništa ciljnih vrsta ekološke mreže.

7.1.2. Drugi vrijedni dijelovi prirode - krajobrazne vrijednosti (dijelovi prirode koji se preporučuju za zaštitu)

Prostornim su planom izdvojeni i drugi vrijedni dijelovi prirode - krajobrazne vrijednosti što se na osnovi stručne podloge preporučuju zaštititi temeljem posebnog propisa ili će se, ako ne zadovoljavaju kriterije za zaštitu od državnog značaja, uređivati kao vrijedni na lokalnoj razini mjerama propisanim ovom odlukom, odnosno odlukama o donošenju generalnih urbanističkih planova i drugih prostornih planova uži područja.

Detaljni popis i granice vrijednih dijelova prirode - krajobraznih vrijednosti što se nalaze unutar građevinskih područja grada Zagreba i Sesveta, odredit će se generalnim urbanističkim planovima.

Zaštićena prirodna područja, mjere zaštite i očuvanja te prijedlozi za zaštitu posebno vrijednih područja koja se nalaze unutar granica Generalnog urbanističkog plana razrađeni su odredbama Odluke toga plana.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unapređivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale vodotoka,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima i uzvišenjima te vrhovima,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- štitići značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovozovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Dijelovi prirode koji su preporučeni za zaštitu su:

(1.) Vrijedni rezervati

Prostornim planom uređivat će se kao vrijedni rezervati sljedeći prostori u Parku prirode Medvednica:

- šumske vegetacije: Medvedgrad, Jelačićev trg, Sv. Jakov, Adolfovac - Bliznec, Tusti vrh - Kremenjak (proširenje), Mikulić potok - Vrabečka gora (proširenje), Gračec - Lukovica - Rebar (proširenje);
- botanički: Vitelnička stijena s okolicom.

U vrijednim rezervatima nisu dopuštene radnje koje bi mogle narušiti svojstva karakteristična za rezervat kao što su uništavanje biljaka, unošenje stranih (alohtonih) vrsta, melioracijski zahvati, neprikladni oblici gospodarskog i ostalog korištenja i sl.

Za vrijedne rezervate kao prostore posebnih vegetacijskih, geoloških, hidroloških i drugih obilježja, izradit će se uvjeti zaštite njihovih temeljnih obilježja i mogućnosti korištenja u edukativne i znanstvene svrhe.

(2.) Vrijedne gradske park-šume

Prostornim planom uređivat će se kao vrijedne gradske park-šume sljedeće šume:

- u građevinskom području naselja grad Zagreb:
Susedgrad, Jelenovac - Vrhovec, park-šume Centra: (Tuškanac - Dubravkin put - Cmrok - Zelengaj - Kraljevec - Pantovčak - Prekrižje), Granešina (Grad mladih), Grmoščica, Lisičina, Zamorski breg, Šestinski dol, Mirogoj - Črleni jarek, Remetski kamenjak - Remete, Dotrščina (proširenje na cijelu površinu vrijedne gradske park-šume), Miroševečina, Dankovečka šuma (Dankovečina), Čulinečina, Oporovec, Novoselčina - dio;
- u građevinskom području naselja Sesvete:
Novoselčina - dio, Selčina, Pod Magdalenom, Gajišće.

Održavanje i uređenje vrijednih gradskih park-šuma obavlja se na temelju programa za gospodarenje vrijednim gradskim park-šumama Grada Zagreba za sve vrijedne gradske park-šume koje su prostornim planom evidentirane.

U vrijednoj gradskoj park-šumi dopuštene su samo radnje i mjere potrebne u svrhu održavanja i uređenja, tj. radovi koji su u skladu s njezinom temeljnom namjenom, detaljnijim odrednicama generalnih urbanističkih planova te odredbom članka 15. točke 10.4.1. ove odluke, sukladno odredbama ovog plana.

Uređivanje vrijednih gradskih park-šuma prilagodit će se njihovoj prevladavajućoj rekreativnoj, estetskoj i ekološkoj funkciji, što se ponajprije odnosi na uređivanje staza i putova, livadnih površina, izgradnju vidikovaca, paviljona, natkrivenih mjesta za odmor i druge opreme.

U rubnim zonama vrijednih gradskih park-šuma na udaljenosti bližoj od 50 m do ruba šume građevine se mogu graditi uz posebne uvjete nadležnog tijela za gospodarenje šumama i šumskim zemljištem.

(3.) Vrijedni krajolici

Prostornim planom štite se kao vrijedan krajolik sljedeći prostori:

- Park prirode Medvednica: Ponikve - Glavica - Veternica, Lipa - proširenje, Laz - krajolik uz cestu Kašina - Marija Bistrica - dio;
- građevinsko područje naselja grad Zagreb:
- dolina potoka Kustošaka s livadama Gorenci, Krvarići (dio krajolika zaštićen unutar Parka prirode Medvednica) i Završje, dolina potoka Ribnjak i Okrugljak, dolina potoka Branovca s vinogradima sjeverno od Oporovca i Novoselca.
- park prirode Medvednica: podsljemensko područje, a posebno: Jagodišće, Goljački breg, Dolje - Bizek - dio, Dolina Velikog potoka (potok Čnomerec) s livadama Mikulići - dio, Kulmerove livade, Deščevec - dio;
- ostali dio: Dolje - Bizek - dio, dolina potoka Dubravica i krajolik uz "Zelenu magistralu", dolina potoka Medpotoki - Orešje, Perjavica, Jačkovina, dolina potoka Vrapčak, obronci zapadno od Poljačaka, Müllerov breg, dolina Velikog potoka (potok Čnomerec) s livadama Mikulići, dolina potoka Kuniščak, dolina Dugi dol - Rebri - Kozjak, dolina Zeleni dol, Gornji Bukovac - Brezinščak, dolina potoka Bliznec, dolina potoka Štefanovec, dolina potoka Trnave, dolina potoka Čučerska reka - dio, Deščevec - dio, Jalševac - Čučerje, priobalje Save (Savska Opatovina, Mladol, Jarun, SRC Mladost, Hipodrom, Bundek, Komersko - Žitnjačka šuma, Poloj);
- istočni dio Grada Zagreba: Čučerje (dolina Čučerske reke) - dio, Deščevec - dio, dolina potoka Vuger, Liševo - dolina i padine s vinogradima, okoliš kapele Krista Kralja u Gornjoj Glavnici, okoliš župne crkve sv. Ivana u Cerju, dolina potoka Glavničica sjeverno od zaseoka Zenki, livade s vrbama u dolini potoka Glavničica između Belovara i Adamovca, dolina potoka Blaguša sa šumom, Lužci - vlažne livade s vrbama uz potok Kašinu, Jesenovec - livade sa šumom u dolini potoka, Moravče - od crkve Sv. Trojstva prema jugu, Veliki vrh, Vugrovec Gornji, Laz - krajolik uz cestu Kašina - Marija Bistrica - dio, pojas uz Savu južno od naselja Ivanja Reka;
- južni dio Grada Zagreba: Vukomeričke gorice (sjeverozapadni dio), šume Stupnički lug, Kraljevačka šuma, Demerčica, Obreški lug.

U vrijednom krajoliku mogu se obavljati radnje koje ne narušavaju izgled i ljepotu takvog predjela, ne mijenjaju karakterističnu konfiguraciju terena i zadržavaju tradicionalni način korištenja kultiviranog krajobraza.

Posebno će se štititi krajobrazni elementi, izgled izgrađenih i neizgrađenih površina, šuma, livada, voćnjaka, oranica, autohtone šumske zajednice i druge zajednice te karakteristične i vrijedne vizure.

Uređivat će se i očuvati prirodni tokovi rijeka, potoka i pritoka, osobito oni svrstani u I. kategoriju, od degradacije i održavanjem vodotoka spriječiti zagađenje.

Građevine se u vrijednom krajoliku mogu dograđivati i izgrađivati samo unutar građevinskih područja naselja.

Nove građevine ne smiju prelaziti karakteristične gabarite naselja odnosno njegove povijesne strukture, te će se izbjegavati unošenje volumena, oblika i građevinskih materijala koji nisu primjereni ambijentu i tradiciji građenja.

Nova izgradnja i sadržaji svojom veličinom, oblikom, funkcijom te građevinskim materijalom moraju biti primjereni krajobrazu kako ne bi utjecali na promjenu njegovih obilježja zbog kojih je određen vrijednim.

(4.) Pojedinačni objekti prirode

Prostornim planom štite se sljedeći pojedinačni objekti prirode:

- geomorfološki u Parku prirode Medvednica unutar građevinskog područja naselja grad Zagreb: istaknute točke reljefa - vidikovci, vrtače na Bizeku, pećine, Vinovrh;
- hidrološki u Parku prirode Medvednica: Kraljičin zdenac, Šumarev grob, potok Bliznec;
- rijetki primjerak drveća ili skupina:
 - u Parku prirode Medvednica: pitomi kesten kod Pongračeve lugarnice i u predjelu Jelačićev trg, obični grab kod lugarnice Gorščica, stare bukve u rezervatima Pušinjak-Gorščica i Bliznec-Šumarev grob, stare jele u rezervatu šumske vegetacije Bliznec-Šumarev grob,

kitnjaci uz cestu za lugarnicu Gorščica, a posebno križni hrast, lipe kod crkve sv. Jurja u Planini Donjoj;

- u istočnom dijelu Grada Zagreba: Soblinec - soliter hrasta i jasena, Adamovec (Šošarići) - soliteri klena i divljeg kestena.

Vrijedni pojedinačni objekti prirode unutar građevinskog područja grada Zagreba i Sesveta određuju se generalnim urbanističkim planovima.

Na pojedinačnom objektu prirode ili u njegovoj neposrednoj blizini nisu dopuštene radnje koje ugrožavaju njegova obilježja i vrijednosti.

Sukladno obilježjima zbog kojih je ovim prostornim planom izdvojen kao vrijedan pojedinačni objekt prirode, sačuvati će se u izvornom obliku te će se na temelju stručne podloge odrediti odgovarajući način korištenja pojedinačnog dijela prirode i šireg prostora.

(5.) Vrijedni parkovi, vrtovi i drvoredi

Prostornim planom utvrđeni su vrijedni parkovi, vrtovi i drvoredi:

- u istočnom dijelu Grada Zagreba:

Kašina - župna crkva sv. Petra i Pavla, Kašina - park u centru, Šašinovac - kapela Presvetog Trojstva, ~~Vugrovec-Donji~~ Vugrovec - župna crkva sv. Franje Ksaverskog i kapela sv. Mihalja, Vugrovec Gornji - ljetnikovac Ružić, Moravče - Trg Sv. Trojstva (soliteri), Šijavrh - drvored kestena.

- u južnom dijelu Grada Zagreba:

perivoj dvorca Kušević u Maloj Mlaki, perivoj dvorca u Brezovici, vrijedni parkovi, vrtovi i drvoredi unutar građevinskog područja grada Zagreba i Sesveta određuju se generalnim urbanističkim planovima.

- u građevinskom području naselja grad Zagreb:

kompleks bolnice Vrapče s Vrapčanskom alejom u Bolničkoj ulici 3, park Zorkovačka - Brloška - Mihovljanska ulica, park na Trgu Francuske Republike, Trg T. D. Roosevelta, Trg Republike Hrvatske, Trg I., A. i V. Mažuranića, Trg Marka Marulića, Trg Ante Starčevića, Park Grič, Strossmayerovo šetalište, Rokov perivoj, perivoj crkve sv. Franje Ksaverskog u Jandrićevoj ul. 21, Groblje Mirogoj s krematorijem, Vrt Očić na Lašćinskoj cesti 77,

- u građevinskom području naselja Sesvete:

stablo hrasta (Sesvete, Zagrebačka ulica - Ul. V. Ruždjaka), tri stabla hrasta (središte Sesveta).

U parkovima, vrtovima i na drvoredima neće se obavljati zahvati kojima bi se narušile oblikovne, estetske, stilske, umjetničke, kulturno-povijesne ili znanstvene vrijednosti.

Pri obnovi i upravljanju postojećim te planiranju novih parkovnih površina potrebno je primjenjivati principe parkovne arhitekture bliske prirodi.

Štititi će se cijeli kompleks građevine i parkovne površine, odnosno cijela pripadajuća parcela.

Metode obnove temeljit će se na snimanju dendroflora uz povijesnu analizu.

Saniranje će se provoditi najsuvremenijim metodama kako vrijednih skupina tako i pojedinačnih vrsta drveća veće starosti.

Sadnice će se zamjenjivati istovjetnim vrstama, ne narušavajući prvotnu povijesnu kompoziciju prostora.

Ukloniti će se sadržaji interpolirani unutar parkovnih površina i vrtova koji narušavaju povijesnu kompoziciju prostora, što će se utvrditi posebnom studijom.

(6.) Druge vrijednosti

Za potrebe izrade ovog plana izrađena je karta staništa za područje Grada Zagreba koja je temeljena na karti staništa Republike Hrvatske. U sklopu stručne podloge - studije "Obilježja područja sa staništa zaštite prirode s prijedlogom mjera zaštite za potrebe Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Zagreba" izrađen je Popis strogo zaštićenih i ugroženih vrsta s pripadajućim mjerama zaštite. Navedeni prilozi detaljno su prikazani u Obrazloženju ovog plana.

7.2.

7.2.1. Krajobraz

(1.) Mjere zaštite vrijednih krajolika određene su u točki 7.1.2. podtočka (3.) ovoga članka.

Mjere očuvanja krajobraza kao područja posebnih ograničenja u korištenju određene su u članku 11., točki 6.1., točki 6.2. i točki 6.3. ove odluke.

Mjere sanacije oštećenog prirodnog i kultiviranog krajobraza određene su u članku 15., točki 10.2.4. ove odluke.

Radi cjelovite zaštite prirodnog i kultiviranog krajobraza izradit će se, u skladu sa Strategijom prostornog uređenja RH, Krajobrazna osnova Grada Zagreba.

(2.) Biološka raznolikost, kao podloga za izradu krajobrazne osnove, podrazumijeva raznolikost između vrsta, unutar pojedinih vrsta, te raznolikost između ekoloških sustava na određenom prostoru.

Biološka raznolikost, osim mjera određenih ovom odlukom, štiti se i drugim prostornim planovima što se izrađuju temeljem Prostornoga plana, te drugim mjerama i u skladu s posebnim propisima.

(3.) Elemente krajobraza u zaštićenim područjima, ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima, treba štiti u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranim u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata ovog plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

Potrebno je zadržati krajobraznu raznolikost i prirodnu kvalitetu prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije.

Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i poštivanje tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene. Potrebno je očuvati panoramski vrijedne točke te vrhove uzvisina.

7.2.2. Tlo

7.2.2.1. Područje najvećeg intenziteta potresa i seizmotektonski aktivno područje

Područje Grada Zagreba izloženo je djelovanju potresa. Za povratni period od 500 godina izračunani intenziteti potresa kreću se u intervalu od 7,0-7,50 (jugozapadni dio grada) do 8,5-9,00 MCS ljestvice (sjeveroistočni dio) iz čega proizlazi potreba nužnog preventivnog djelovanja u zaštiti od potresa.

Projektiranje, građenje i rekonstrukcija važnih građevina mora se provesti tako da građevine budu otporne na potres, te će se za njih obaviti detaljna seizmička, geomehanička i geofizička ispitivanja konkretnih lokacija s ciljem određivanja projektnih seizmičkih parametara (maksimalna ubrzanja gibanja tla za potresa i pridruženi reprezentativni akcelorogrami).

Pri ispitivanjima iz prethodnog stavka koristit će se vjerojatnosne metode u suglasju s koncepcijom seizmičkoga rizika uz puno poštivanje eventualnih novina koje bi bile sadržane u novim euronormama.

Važne građevine iz stavka 2. ove točke jesu sve veće stambene, industrijske i energetske građevine i postrojenja, veći mostovi, vijadukti i tuneli, visoki tornjevi, stupovi i dimnjaci, građevine u kojima trajno ili povremeno boravi veći broj ljudi te građevine koje se zbog svojih kulturno-povijesnih ili drugih vrijednosti izdvajaju od ostalih.

Važnije građevine iz stavka 2. ove točke potrebno je i instrumentirati odgovarajućom seizmičkom opremom (mrežom ili pojedinačnim akcelorografima).

Na temelju rezultata ispitivanja ovlaštene institucije u dokumentaciji prostora formirat će se baze podataka o seizmotektonskim aktivnostima na području Grada Zagreba.

[Za povijesnu urbanu cjelinu grada Zagreba izrađen je Program cjelovite obnove Povijesne urbane cjeline grada Zagreba.](#)

7.2.2.2. Pretežito nestabilna područja

(1.) Na područjima Grada Zagreba, s prirodno nagnutim terenom (padinom nagiba većeg od 5°), pri izradi prostornih planova nižih razina, idejnih, odnosno glavnih projekata, utvrđuje se stupanj stabilnosti terena prema sljedećim kategorijama:

- I. Stabilni tereni su područja stabilna u prirodnim uvjetima i uvjetima gradnje građevina. Posebni geotehnički uvjeti nisu potrebni. U fazi projektiranja utvrđuju se uvjeti temeljenja građevina na temelju geotehničkih istražnih radova;
- II. Uvjetno stabilne padine su područja stabilna u prirodnim uvjetima. Prilikom gradnje građevina ili djelovanjem ljudske aktivnosti te padine mogu postati nestabilne. Temeljem geološko-geotehničke prospekcije, koja mora sadržavati troškovnik istražnih radova, odredit će se posebni geotehnički uvjeti. Posebni su geotehnički uvjeti, u pravilu, uvjeti gradnje na padini i uvjeti temeljenja građevine;
- III. Uvjetno nestabilne padine su područja na kojima postoje prirodni uvjeti koji narušavaju stabilnost ili na neki drugi način otežavaju i privremeno onemogućuju privođenje zemljišta gradnji te su bez vidljivih znakova nestabilnosti. Na tim se

područjima može graditi kada se uklone uzroci koji otežavaju ili privremeno onemogućuju gradnju što se postiže preventivnim mjerama za sanaciju terena. Opseg i vrsta preventivnih mjera za sanaciju odredit će se nakon obavljene detaljne geološko-geotehničke prospekcije s predloženim geotehničkim istraživanjima. Na temelju provedene detaljne geološko-geotehničke prospekcije, koja mora sadržavati troškovnik istražnih radova, utvrdit će se posebni geotehnički uvjeti;

- IV. Nestabilne padine su područja zahvaćena klizanjem terena u kojima postoje zone ili plohe sloma duž kojih su parametri posmične čvrstoće pali na rezidualne vrijednosti (aktivna i stara klizanja, ili evidentirane zone sloma u padini tektonskog podrijetla). Na temelju detaljnih geotehničkih istraživanja propisat će se uvjeti za sanaciju terena koja može podrazumijevati i složene sanacijske mjere (dreniranje, nasipavanje, potporne konstrukcije i slično). Teren se može sanirati i na način da planirane građevine čine dio sanacijskih mjera tako da uvjeti za sanaciju terena sadržavaju posebne geotehničke uvjete za gradnju građevina.

(2.) U idejnom odnosno glavnom projektu do izrade karte geotehničke kategorizacije terena (KGKT) po kriteriju stabilnosti i karte seizmičke mikrozonacije terena (KSMT) u MJ 1:5000 (članak 15., točka 10.3.7. ove odluke), za provođenje kategorizacije terena prema stabilnosti potrebno je procijeniti sljedeće elemente:

- litološki sastav sedimenata u podlozi;
- debljinu pokrova i/ili trošne zone osnovne stijene;
- dubinu najveće očekivane (najpliće) razine podzemne vode;
- veličinu nagiba padine i veličinu prividnog kuta nagiba slojeva u osnovnoj stijeni i smisao njihova nagiba (u padini ili niz nju).

Konture postojećih nestabilnosti potrebno je prikazati na karti odgovarajućeg mjerila. Za registrirana klizišta potrebno je procijeniti geotehničke okolnosti njihova nastanka.

Kategorizacija terena prema stabilnosti može se napraviti prema elaboratu iz članka 3. stavka 1. točke C redni broj 5. ove odluke u kojem su sadržane i preporuke za izvedbu građevine na nagnutim terenima.

Za područja III. i IV. kategorije po stabilnosti terena geotehnička dokumentacija treba, uz ostalo, sadržavati:

- detaljnu inženjerskogeološku kartu relevantnoga utjecajnog područja minimalno u mjerilu 1:500,
- prognozni inženjerskogeološki i geotehnički model mjerodavnoga utjecajnog područja (situacijski i po dubini) s jasno prikazanim potencijalnim i postojećim kliznim ploham ili zonama klizanja. Ovaj prognozni model svih mjerodavnih geotehničkih uvjeta treba poslužiti za analize postojećeg stanja, ocjene mogućih posljedica planiranog zahvata na postojeće i buduće stanje u prostoru, kao i prijedloge prethodnih sanacijskih mjera.

Korisnici, odnosno vlasnici zemljišta i građevina koje se nalaze na nestabilnim područjima (klizišta i odroni), dužni su svaku pojavu klizanja tla i građevina na zemljištu što ga koriste, prijaviti nadležnom tijelu za geotehnički katastar, a prilikom izvođenja mjera osiguranja zemljišta od klizanja ili mjera saniranja terena pridržavati se uvjeta i uputa tvrtki registriranih za tu djelatnost.

Za gradnju ili rekonstrukciju građevina na područjima koja su, prema kriteriju stabilnosti tla svrstana u II., III. i IV. kategoriju, obavezno je provesti detaljna geomehanička istraživanja te izrađenu geotehničku dokumentaciju dostaviti nadležnom tijelu za geotehnički katastar.

(3.) Na područjima koja su, po kriteriju stabilnosti tla, svrstana u II., III. i IV. kategoriju ne smiju se obavljati radovi koji dodatno ugrožavaju stabilnost tla, i to:

- šumsko zemljište ne smije se prenamjenjivati u voćnjake, vinograde, povrtnjake, oranice, livade, ili u građevinska zemljišta, a sječa šuma dopuštena je samo u mjeri u kojoj se ne ugrožava opstanak šume i šumskog raslinstva,
- na područjima II., III. i IV. kategorije stabilnosti terena nije dopuštena izvedba rovova za kanalizaciju, vodu, plin, elektroinstalacije ili HPT instalacije i ostalih objekata, bez prethodno pribavljenih geotehničkih uvjeta, koje će izdavati Geotehnički katastar Grada,
- na područjima III. kategorije stabilnosti tla ne smiju se na poljoprivrednim zemljištima mijenjati karakteristične kulture, ali se smije oranica prenamijeniti u livadu, a livada i oranica u šumu,
- na područjima IV. kategorije stabilnosti tla ne smiju se kopati zdenci, jarci (osim plitkih jaraka za površinsku odvodnju), jame, putovi i sl. te obavljati građevinski radovi (osim radova na saniranju terena), ne smije se obrađivati zemljište u poljoprivredne svrhe i

remetiti humusni pokrov tla, osim ako je to na temelju verificiranih detaljnih geotehničkih istraživanja dopušteno.

Prilikom izgradnje novog javnog kanala i druge kanalizacijske infrastrukture ili rekonstrukcije postojeće kojom se trajno zadire u tlo, potrebno je ugraditi drenažu ako ona već ne postoji.

Na području III. i IV. kategorije stabilnosti tla mogu se graditi, odnosno rekonstruirati građevine ukoliko su u neposrednoj funkciji sanacije klizanja ili sprečavanja njegove moguće pojave.

(4.) Izdavanje akata za gradnju građevina na padinama uvjetuje se izgradnjom nepropusnoga kanalizacijskog sustava s drenažom do priključka na postojeći javni kanalizacijski sustav.

(5.) Na padinama nije dopušteno odlaganje zemlje i drugog materijala, osim iznimno ako je u funkciji sanacije klizanja ili eventualno sprečavanja pojave klizanja, za što se moraju prethodno obaviti geotehnički istražni radovi i izraditi odgovarajući projekt. Gospodarenje šumama na klizištima treba podrediti primarnoj funkciji takvih šuma, odnosno zaštititi tla.

(6.) Pri izradi projektne dokumentacije za infrastrukturu razmotriti mogućnost pojave procesa klizanja u ovisnosti o litološkom sastavu stijena u podlozi, nagibu padina te klimatskim projekcijama intenziteta i trajanja oborina.

(6. 7.) Pretežito nestabilna područja i površine aktivnih ili mogućih klizišta ili odrona prikazana su na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000. Površine aktivnih ili mogućih klizišta ili odrona preuzete su iz stručnog elaborata "Detaljna inženjersko geološka karta Podsljemenske urbanizirane zone MJ 1:5000" koju je izradio Hrvatski geološki institut.

7.2.2.3. Krška područja

Prostornim planom štite se posebitosti krških područja zapadnog dijela Medvednice.

7.2.2.4. Mineralne sirovine

Kamenolomi na prostoru Parka prirode Medvednica sanirat će se prema planovima sanacije u skladu s namjenom što je određena u prostornom planu područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica.

U kamenolomima iz prethodnog stavka dopuštena je eksploatacija isključivo do isteka koncesijskog odobrenja, a iznimno za neaktivne kamenolome u funkciji sanacije eksploatacijskog polja u granicama za koje je izdano prethodno koncesijsko odobrenje.

U postupku sanacije kamenoloma Bizek eksploatirane količine arhitektonsko-građevnog kamena moguće je koristiti isključivo za restauratorske potrebe kod obnove građevina evidentiranih kao zaštićena kulturna dobra Grada Zagreba, bez ikakvog dodatnog proširenja postojećeg aktivnog eksploatacijskog polja.

Granice površina eksploatacijskog polja ucrtane su na kartogramu 7.2.: Mineralne sirovine - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025.

Za šljunčare je dopuštena sanacija bez daljnje eksploatacije. Postojeće šljunčare sanirat će se prema programima sanacije, usklađeno s planiranom namjenom prostora.

Ležišta opekarske gline (Ciglane - Grmošćica, Novačica i Soblinec) sanirat će se prema programima sanacije, usklađeno s planiranom namjenom prostora. Sanacija bez eksploatacije Ciglane - Grmošćica moguća je isključivo u svrhu stabilizacije nestabilnih padina.

Za sva eksploatacijska polja predviđa se kombinacija tehničke i biološke sanacije.

Površine rudnog blaga Grada Zagreba određene Rudarsko-geološkom studijom Grada Zagreba ucrtane su na kartogramu br. 7.1: Površine rudnog blaga - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025.

Lokacije eksploatacijskih polja Grada Zagreba određene Rudarsko-geološkom studijom Grada Zagreba ucrtane su na kartogramu br. 7.2: Mineralne sirovine - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025.

7.2.2.5. Lovišta i uzgajališta divljači

Lovištima na području Grada gospodari se temeljem posebnog propisa i lovnogospodarskih osnova.

Lovišta se ne mogu utvrđivati na području Parka prirode Medvednica (i u području Prostornoga plana predloženog njegova proširenja nakon donošenja odluke o zaštiti), na području park-šuma Grada te na građevinskim područjima.

Na površinama izvan lovišta divljač se štiti i programom zaštite divljači.

Na području Parka prirode Medvednica i park-šuma Grada uz program zaštite divljači primjenjuju se i mjere zaštite prirode.

7.2.2.6. Ribolovna područja

Ribolovno područje Grada obuhvaća tekuće i stajaće vode na području Grada Zagreba te se njime gospodari u skladu sa zakonom, posebnim propisima i ribolovno-gospodarskim osnovama.

Na ribolovnom području Grada dopušten je samo sportsko-rekreacijski ribolov.

U zaštićenim prirodnim vrijednostima za sportsko-rekreacijski ribolov potrebna je suglasnost nadležnih tijela za zaštitu prirode.

7.2.3. Vode i vodno dobro

Vodne resurse Grada Zagreba kao opći i osobito vrijedan dio prirodnih sustava čine podzemne vode zagrebačkog vodonosnika, vodotoci i stajaće vode.

Osnovni planski dokumenti za upravljanje vodama su Strategija upravljanja vodama, planovi upravljanja vodnim područjem i planovi upravljanja vodama. [Višegodišnji program gradnje komunalnih vodnih građevina za područje grada Zagreba](#) i [Višegodišnji program gradnje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za melioraciju na području grada Zagreba](#).

Zaštita voda od onečišćenja provodi se radi osiguravanja dovoljnih količina vode za ljudsku potrošnju, za sanitarne i tehnološke potrebe, za sport i rekreaciju i za druge oblike korištenja (proizvodnja električne energije, uzgoj riba i drugo).

Prilikom zahvata na uređenju i regulaciji vodotoka s ciljem sprečavanja štetnog djelovanja voda (nastanak bujica, poplava i erozije) potrebno je sve zahvate planirati na način da se zadrži doprinosno stanje vodotoka, izbjegavati betoniranje korita vodotoka, a ako je takav zahvat neophodan, korito je dopušteno obložiti grubo obrađenim kamenom.

[Plan gradnje komunalnih vodnih građevina isporučitelja vodnih usluga usklađuje se s Višegodišnjim programom gradnje komunalnih vodnih građevina.](#)

7.2.3.1. Podzemne vode zagrebačkog vodonosnika i zaštićena područja zagrebačkog vodonosnika (zone sanitarne zaštite izvorišta)

Podzemne vode kao vrlo osjetljiva područja štite se radi osiguranja potrebnih količina vode za ljudsku potrošnju tako da se štite od namjernog ili slučajnog onečišćenja i od drugih utjecaja koji mogu nepovoljno djelovati na zdravstvenu ispravnost voda ili na njenu izdašnost, uređuju i održavaju postojeća i planirana izvorišta, postupa u zonama sanitarne zaštite izvorišta (zaštićena područja zagrebačkog vodonosnika) na način reguliran odlukom o zaštiti izvorišta i Programom mjera sanacije unutar zona sanitarne zaštite izvorišta za postojeće građevine i postojeće djelatnosti te drugim posebnim propisima i smjernicama.

Na području II. zone provode se sljedeće mjere zaštite:

- izgradnja javnog sustava odvodnje s odvođenjem izvan zone uz trajnu obavezu kontrole vodonepropusnosti u skladu s propisima i obaveza priključenja svih građevina na njega,
- izgradnja javnoga vodoopskrbnog sustava i obaveza priključenja svih građevina na njega,
- izgradnja oborinske odvodnje u sklopu lokalnih prometnica s odvođenjem izvan II. zone,
- izgradnja plinskog sustava ili CTS i obaveza priključenja građevina na njih,
- pri korištenju prometnica (magistralnih cesta i željezničkih pruga), osim provođenja posebnih mjera zaštite, obavezno je i praćenje utjecaja prometnice na stanje podzemnih voda,
- sustavno praćenje stanja podzemnih voda na području zone,
- praćenje utjecaja postojećih tehnoloških procesa na podzemne vode.

Na području III. zone provode se sljedeće mjere zaštite:

- izgradnja javnog sustava odvodnje uz obavezno priključenje svih građevina na taj sustav uz trajnu kontrolu njegove vodonepropusnosti u skladu s propisima,
- izgradnja javnoga vodoopskrbnog sustava uz obavezno priključenje svih građevina na njega,
- ~~— izgradnja plinskog sustava ili CTS uz obavezno priključenje svih građevina na njih,~~
- izgradnja oborinske odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda s prometnica prije ispuštanja u najbliži vodotok ako nije izgrađen javni sustav odvodnje,
- izgradnja oborinske kanalizacije u sklopu prometnica i priključenje na javni sustav odvodnje, ako postoji,
- stimuliranje ekološke poljoprivredne proizvodnje,
- izgradnja skladišta nafte i naftnih derivata u skladu s posebnim mjerama zaštite - dvostruki spremnik s dojavom o procurivanju ili jednostruki spremnik u vodonepropusnoj tankvani uz trajnu obavezu kontrole vodonepropusnosti,

- sustavno praćenje stanja podzemnih voda na području zone.

U svim zonama zaštite izvorišta na adekvatan se način primjenjuju zabrane propisane posebnim propisom o zaštiti izvorišta.

7.2.3.2. Stajaće vode

Prostornim planom određena je osnovna namjena i korištenje stajaćih voda kao: parkovnih jezera, rekreacijsko-sportskih jezera, posebnih rezervata i akumulacija.

Stajaće vode koje se, u odnosu na hidrogeološke karakteristike, nalaze u aluvijalnim naslagama pripadaju podzemnim vodama otvorenog toka te se prigodom zaštite kvalitete vode i uređivanja vodnih površina na njih primjenjuju mjere zaštite predviđene za podzemne vode.

U svrhu krajobraznog uređivanja, tamo gdje za to postoje uvjeti, a sukladno vodopravnim propisima, mogu se oblikovati manja jezera, ribnjaci i vlažni biotopi (močvare, bare i sl.) u cilju povećavanja atraktivnosti krajobraza te očuvanja i unapređivanja biološke raznolikosti. Oblikovanje takovih jezera, močvara i bara ne može se ostvariti šljunčarenjem nego uređenjem postojećih stajaćica.

7.2.3.3. Stanje vodnih tijela na području Grada Zagreba

Vodna tijela na području Grada Zagreba, dio su vodnog područja rijeke Dunava i pripadaju području podsliva rijeke Save. ~~Na temelju podataka iz Plana upravljanja vodnim područjima za razdoblje 2016.—2021. na području Grada Zagreba identificirano je 31 vodno tijelo površinske vode s površinom sliva većom od 10 km² te 5 grupiranih podzemnih vodnih tijela.~~ Ocjena stanja vodnih tijela vrši se prema važećem Planu upravljanja vodnim područjem za tekuće razdoblje i u skladu s njim se propisuju mjere kontrole u svrhu postizanja okolišnih ciljeva. U slučaju da provedbom mjera nije moguće postići okolišne ciljeve pokreće se postupak izuzeća od postizanja dobrog stanja vodnog tijela koje može biti privremeno ili trajno. Za vrlo mala vodna tijela na lokaciji zahvata koja se zbog veličine, a prema posebnom zakonu odnosno Okvirnoj direktivi o vodama ne proglašavaju zasebnim vodnim tijelom, primjenjuju se uvjeti zaštite kako slijedi:

- sve manje vode koje su povezane s vodnim tijelom koje je proglašeno Planom upravljanja vodnim područjima, smatraju se njegovim dijelom i za njih vrijede isti uvjeti kao za to veće vodno tijelo;
- za manja vodna tijela koja nisu proglašena Planom upravljanja vodnim područjima i nisu sastavni dio većeg vodnog tijela, vrijede uvjeti kao za vodno tijelo iste kategorije (tekućica, stajaćica, prijelazna voda ili priobalna voda) najosjetljivijeg ekotipa na tom vodnom području (Tekućice: Vodno područje rijeke Dunava ekotip 1A).

Tijela podzemnih voda (TPV) su određena na način koji omogućava odgovarajuće, dovoljno jednoznačno, opisivanje količinskoga i kemijskog stanja podzemnih voda i planiranje mjera koje treba poduzeti za ostvarenje postavljenih ciljeva u zaštiti podzemnih voda i o njima ovisnih površinskih i kopnenih ekosustava.

Prema posebnom zakonu odnosno Okvirnoj direktivi o vodama moraju se označiti sva tijela podzemnih voda koja se koriste ili bi se u budućnosti mogla koristiti za zahvaćanje vode namijenjene ljudskoj potrošnji, a koja osiguravaju u prosjeku više od 10 m³/dan.

Procjena kakvoće podzemnih voda unutar TPV s obzirom na povezanost površinskih i podzemnih voda provodi se kako bi se spriječilo značajno pogoršanje kemijskog stanja površinskih voda. Stanje se procjenjuje na temelju procjene stanja površinskih voda i procjene prijenosa onečišćujućih tvari iz podzemnih voda u površinske vode.

7.3. Kulturno-povijesni objekti i cjeline

Za potrebe Plana, obzirom na veličinu prostornog obuhvata, kulturno-povijesno značenje, te broj i vrstu nepokretnih kulturnih dobara, na njegovom području određene su dvije zone: zona A i zona B.

Zona A je područje Plana obuhvaćeno prostornom granicom koja je istovjetna prostornoj granici područja obuhvata Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba. **Zona B** je područje Plana izvan obuhvata zone A, obuhvaćeno prostornom granicom Plana.

Kulturna dobra s pripadajućim prostornim međama i utvrđenim detaljnim mjerama zaštite posebno vrijednih povijesnih graditeljskih cjelina, povijesnih sklopova i građevina, etnološke, arheološke i memorijalne baštine, a koja se nalaze unutar zone A još detaljnije su obrađena i konzervatorskom dokumentacijom Generalnog urbanističkog plana grada Zagreba (u daljnjem tekstu GUP grada Zagreba).

Za sva kulturna dobra u obuhvatu Plana utvrđene su pripadajuće mjere zaštite i očuvanja kulturnih dobara. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara u obuhvatu Plana temelji se na konzervatorskim mjerama zaštite prema utvrđenom sustavu zaštite.

Za sva kulturna dobra odnose se odredbe posebnog propisa.

7.3.1. Arheološka baština

Ovim planom obuhvaćena je arheološka baština - arheološka područja i arheološki pojedinačni lokaliteti na prostoru Grada Zagreba.

Arheološka baština su vrijedna arheološka područja i arheološki pojedinačni lokaliteti na čijem području se pretpostavlja, odnosno, očekuje ili je, kroz provedena arheološka istraživanja i/ili slučajne nalaze, pronađena vrijedna arheološka građa značajna za proučavanje kulturno-povijesnog kontinuiteta i duge naseljenosti prostora Plana od prapovijesti, antike do srednjeg i novog vijeka.

Zbog velikog značaja arheološke baštine, ali i nužnih daljnjih arheoloških istraživanja ubiciranih arheoloških područja i pojedinačnih arheoloških lokaliteta, ovom Konzervatorskom podlogom obuhvaćena je i evidentirana arheološka baština na području Plana.

7.3.1.1. Arheološko područje

Arheološko područje je prostor na kojem se, temeljem šireg povijesno-kulturološkog konteksta mogu očekivati arheološki nalazi.

Mjere zaštite:

- kod izvođenja građevinskih radova koji zadiru u slojeve pod zemljom, a izvode se na prostoru koji je na kartama označen kao evidentirano arheološko područje, obavezan je arheološki nadzor nadležnog tijela;
- u slučaju arheološkog nalaza kod izvođenja radova isti se moraju prekinuti i o nalazu izvijestiti tijelo nadležno za zaštitu kulturnih dobara;
- u slučaju arheološkog nalaza obavezno je provesti daljnja arheološka istraživanja uz posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara;
- po potrebi izraditi plan istraživanja i zaštite arheoloških područja osobito onih gdje se mogu očekivati arheološki nalazi;
- za sve zahvate unutar granica zaštićenog arheološkog područja potrebno je ishoditi prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

7.3.1.2. Arheološki pojedinačni lokalitet

Arheološki pojedinačni lokalitet je obilježen nalazom arheoloških struktura ili se na njemu s velikom vjerojatnošću pretpostavlja i/ili očekuje arheološki nalaz.

Mjere zaštite:

- prije izvođenja građevinskih radova na području evidentiranog pojedinačnog arheološkog lokaliteta obavezno je provesti arheološka istraživanja uz posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara;
- provedba istraživanja i zaštite arheoloških lokacija, gdje se s velikom vjerojatnošću pretpostavlja i/ili se očekuje arheološki nalaz, osobito na lokalitetima koji se spominju kao najstarije župe Zagrebačke biskupije;
- za sve zahvate unutar granica zaštićenog arheološkog pojedinačnog lokaliteta potrebno je ishoditi prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

7.3.2. Povijesne graditeljske cjeline

Ovim planom obuhvaćene su zaštićene povijesne graditeljske cjeline na prostoru Grada Zagreba: zaštićena Povijesna urbana cjelina Grad Zagreb; zaštićena gradska naselja: dio naselja Podsuseda, dio naselja Cvjetno naselje, dio naselja "Željeznička kolonija", dio naselja "Prva hrvatska štedionica" na Trešnjevci te arhitektonski ansambl gradskih vila u Novakovoj ulici i urbanističko-arhitektonska i parkovna cjelina trgova "Zelena potkova"; zaštićena seoska naselja: dio naselja Čučerje, dio naselja Gornje Vrapče, povijesna jezgra seoskog naselja Resnik, povijesna jezgra seoskog naselja Cerje, povijesna jezgra seoskog naselja Demerje, povijesna jezgra seoskog naselja Glavničica; povijesna jezgra naselja Kašina; povijesna jezgra seoskog naselja Moravče; povijesna jezgra seoskog naselja Šašinovec i kulturno-povijesna cjelina naselja Vugrovec.

U postupku zaštite povijesnih graditeljskih cjelina provedena je valorizacija po principu očuvanosti i vrijednosti prostorne i graditeljske strukture, te zoniranje područja kulturnog dobra na zone zaštite "A", "B" i/ili "C".

Mjere zaštite povijesnih graditeljskih cjelina unutar obuhvata Plana, kao sastavni dio ove Konzervatorske podloge, prate kartografski prikazi s ucrtanim prostornim međama kulturnog dobra i utvrđenim zonama zaštite "A", "B" i/ili "C".

Zona zaštite "A"

Potpuna konzervatorska zaštita odnosi se na povijesnu graditeljsku cjelinu ili njezine dijelove koja sadrži iznimno dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni utvrđuju se mjere cjelovite zaštite i očuvanja svih kulturno povijesnih vrijednosti uz najveće moguće poštivanje tradicije, namjene i sadržaja prostora. Na području ove zone strogo se kontrolira unošenje novih struktura i sadržaja neprikladnih sačuvanim kulturno-povijesnim vrijednostima. Prilagođavanje postojećih povijesnih funkcija i sadržaja suvremenim potrebama može se prihvatiti uz minimalne intervencije u povijesne strukture. Prihvatljive su metode konzervacije, sanacije, restauracije, konzervatorske rekonstrukcije i prezentacije.

Zona zaštite "B"

Djelomična konzervatorska zaštita odnosi se na dijelove povijesne graditeljske cjeline koja sadrži vrijedne elemente povijesnih struktura različitog stupnja očuvanosti. Sustavom mjera zaštite u ovoj zoni, utvrđuju se zaštita i očuvanje osnovnih elementa povijesno planske matrice i karakterističnih skupina građevina, pojedinih građevina i drugih, za ukupnost određene povijesne graditeljske cjeline važnih vrijednosti, a prije svega oblika građevine i sklopova, gabarita i povijesnih sadržaja. Na području ove zone dozvoljavaju se intervencije u smislu prilagođavanja funkcija i sadržaja suvremenim potrebama, ali bez bitnih izmjena sačuvanih elemenata povijesnih struktura. Prihvatljive su metode konzervacije, sanacije, rekonstrukcije, interpolacije, rekompozicije i integracije u cilju povezivanja povijesnih s novim strukturama i sadržajima, koji proizlaze iz suvremenih potreba.

Zona zaštite "C"

Ambijentalna zaštita uvjetuje se u dijelovima povijesne graditeljske cjeline s proriđenim povijesnim strukturama i/ili bez značajnijih primjera povijesne izgradnje. Na području ove zone prihvatljive su intervencije uz pridržavanje osnovnih načela zaštite povijesne graditeljske cjeline. Pri radovima na uređenju prostora prihvatljive su metode obnove postojećih graditeljskih struktura i izgradnja novih, uz očuvanje ambijentalnih karakteristika, napose tradicijskih oblika, krajobraznog karaktera i harmoničnog sklada cjeline.

Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb

Povijesno urbana cjelina Grad Zagreb je kulturno dobro, upisano pod registarskim brojem Z-1525 u Listu zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske. Uvažavajući njezinu veličinu, povijesnu važnost i slojevitost, različitost prostornih, oblikovnih, tipoloških i ambijentalnih obilježja različitog stupnja vrijednosti i očuvanosti, a obzirom na razinu Plana, ova konzervatorska dokumentacija sadrži samo kartografski prikaz s ucrtanim prostornim međama i utvrđenim zonama zaštite. Mjere zaštite Povijesno urbane cjeline Grad Zagreb, sukladno provedenoj valorizaciji i kategorizaciji, utvrđene su za zone zaštite "A" i "B" te detaljno određene konzervatorskom podlogom za GUP grada Zagreba.

7.3.2.1. Gradska naselja

Zaštita gradskih naselja: dio naselja Podsuseda, dio naselja Cvjetno naselje, dio naselja "Željeznička kolonija", dio naselja "Prva hrvatska štedionica" na Trešnjevci te arhitektonski ansambl gradskih vila u Novakovoj ulici i urbanističko-arhitektonska i parkovna cjelina trgova "Zelena potkova"; podrazumijeva očuvanje njihove autentičnosti i poštivanje izvornih urbanističko-arhitektonskih zamisli, te se moguće intervencije u njima ponajprije odnose na sanaciju i održavanje kako prostora u cjelini, tako i svake pojedine građevine, poštujući primijenjenu karakterističnu tehnologiju i građevinske materijale.

Zaštićena gradska naselja su očuvanja vrijedne prepoznatljive prostorne urbanističko-arhitektonske cjeline, za koje su sukladno provedenoj valorizaciji prostora utvrđene zone zaštite "A" i "B".

Zona zaštite "A" - područje iznimno dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture

Zona zaštite "A" valorizacijom je utvrđena za gradska naselja ili njihove dijelove izraženih urbanističko-arhitektonskih, kulturno-povijesnih, pejzažnih ili ambijentalnih vrijednosti, naglašenog značenja za užu i širu sliku grada, s očuvanom graditeljskom strukturom visoke spomeničke vrijednosti.

Na području zone zaštite "A" primjenjuje se potpuna konzervatorska zaštita povijesne urbane strukture, prostornih i pejzažnih obilježja te pojedinačnih građevina.

Zona zaštite "B" - područje različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture

Zona zaštite "B" valorizacijom je utvrđena za gradska naselja ili njihove dijelove s vrijednom prostornom i pretežno očuvanom kvalitetnom graditeljskom strukturom.

Na području zone zaštite "B" primjenjuje se konzervatorska zaštita očuvanih elemenata povijesne urbane strukture i pejzažnih vrijednosti te očuvanih pojedinih skupina i pojedinačnih povijesnih građevina.

Mjere zaštite, uvjeti za rekonstrukciju ili novu izgradnju unutar područja zaštićenih gradskih naselja razlikuju se i primjenjuju ovisno o utvrđenoj zoni zaštite, povijesnoj matrici naselja, urbanističko-arhitektonskim i graditeljskim specifičnostima, te karakterističnoj tipologiji izgradnje.

Mjere zaštite:

- sanacija i održavanje očuvane povijesne urbane matrice i parcelacije, mjerila i slike naselja, povijesne graditeljske strukture, posebno vrijednih poteza i građevina, u cilju kvalitetne spomeničke prezentacije;
- očuvanje izvornosti i autentičnosti prostora formiranjem cezura oko najvrjednijih dijelova naselja uz odvajanje novih zona za građenje i sprečavanje njihovog pretvaranje u amorfnu preizgrađenost gradskog prostora;
- sanacija i održavanje svake građevine očuvanih izvornih graditeljskih obilježja;
- održavanje i uređivanje neizgrađenih površina i urbane opreme naselja vodeći računa o zatečenim vrijednostima i obilježjima prostora, kao što su zelenilo i hortikultura rješenja, oblikovanje i opremanje parkovnih površina, urbana oprema;
- održavanje i uređivanje predvrtova s karakterističnim ogradama i slično;
- sprječavanje neprimjerenih dogradnji i/ili adaptacija građevina kojima se bitno mijenja njihova izvorna arhitektonska zamisao, gabariti, oblikovanje i stilske značajke;
- očuvanje izvorne i karakteristične tipologije krovova, koji značajno utječu na sliku naselja i vizure unutar i izvan njega;
- nije dopuštena ugradnja graditeljskih elemenata i opreme koja nije u skladu s autentičnim elementima gradnje;
- postojeću izgradnju unutar bloka ili parcele bez spomeničkih svojstava moguće je zadržati, uz uklanjanje neprimjerenih elemenata i sadržaja te njenim usklađivanjem sa spomeničkim i ambijentalnim vrijednostima mikrolokacije;
- za nove izgradnje, kao i za uređivanje gradskih trgova, preporuča se provedba arhitektonsko-urbanističkog natječaja;
- u zoni zaštite "A" iznimno je moguća interpolacija i gradnja zamjenskih građevina uz prethodnu detaljnu konzervatorsku i prostornu valorizaciju mikrolokacije i usklađivanje s postojećim spomeničkim i ambijentalnim vrijednostima;
- u zoni zaštite "B" u slučaju nove izgradnje, zamjenske izgradnje kao i rekonstrukcije pojedinačnih građevina, svi elementi relevantni za određivanje zahvata u prostoru moraju se podrediti ograničenjima i obavezama koje proizlaze iz izvornih urbanističkih i arhitektonskih specifičnosti svakog pojedinog naselja (oblik i veličina građevinske parcele, namjena, veličina i oblikovanje građevine, materijali, uređenje parcele i smještaj građevine na parceli, način priključenja parcele i građevine na javnoprometnu površinu i komunalnu infrastrukturu);
- za sve zahvate unutar granica zaštićenih gradskih naselja potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Za zaštićena gradska naselja potrebno je izraditi konzervatorsku podlogu s detaljnim mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

7.3.2.2. Seoska naselja

Zaštita seoskih naselja: dio naselja Čučerje, dio naselja Gornje Vrapče, povijesna jezgra seoskog naselja Resnik, povijesna jezgra seoskog naselja Cerje, povijesna jezgra seoskog naselja Demerje, povijesna jezgra seoskog naselja Glavničica; povijesna jezgra naselja Kašina; povijesna jezgra seoskog naselja Moravče; povijesna jezgra seoskog naselja Šašincev i kulturno - povijesna cjelina naselja Vugrovec; podrazumijeva očuvanje njihove autentičnosti i povijesne matrice naselja, prostorne organizacije, smještaja u prirodnom okolišu, tradicijske građevne strukture i karakteristične slike naselja. Moguće intervencije u njima ponajprije se odnose na sanaciju i održavanje kako prostora u cjelini, tako i svake pojedine građevine, poštujući tradicijski način gradnje i građevinske materijale.

Zaštićena seoska naselja su očuvanja vrijedne prepoznatljive prostorne i ambijentalno-graditeljske cjeline, za koje su sukladno provedenoj valorizaciji prostora utvrđene zone zaštite "A", "B" i "C".

Zona zaštite "A" - područje iznimno dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture

Zona zaštite "A" valorizacijom je utvrđena za seoska naselja ili njihove dijelove izraženih kulturno-povijesnih, graditeljskih, pejzažnih i ambijentalnih vrijednosti, s očuvanom graditeljskom strukturom visoke spomeničke vrijednosti, koji ukazuje na povijesni kontinuitet življenja na tom prostoru.

Na području zone zaštite "A" primjenjuje se potpuna konzervatorska zaštita povijesne matrice naselja, prostornih i pejzažnih obilježja te pojedinačnih građevina;

Zona zaštite "B" - područje različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture

Zona zaštite "B" valorizacijom je utvrđena za seoska naselja ili njihove dijelove s vrijednom prostornom i pretežno očuvanom kvalitetnom graditeljskom strukturom.

Na području zone zaštite "B" primjenjuje se konzervatorska zaštita očuvanih elemenata povijesne urbane strukture i pejzažnih vrijednosti te očuvanih pojedinih skupina i pojedinačnih povijesnih građevina.

Zona zaštite "C" - područje sačuvanih pojedinačnih elementa povijesne strukture

Zona zaštite "C" valorizacijom je utvrđena za seoska naselja ili njihove dijelove s pojedinim sačuvanim elementima osnovne povijesne i graditeljske strukture naselja, njegove matrice, mjerila, tipologije i/ili ambijentalnih karakteristika.

Na području zone zaštite "C" primjenjuje se konzervatorska zaštita pojedinih sačuvanih elemenata osnovne povijesne strukture seoskih naselja, prvenstveno radi zaštite prirodnih i kulturno povijesnih vrijednosti, očuvanje kompozicijskih vrijednosti naselja, zaštita vizura, panorama i obrisa te drugih vrijednosti krajolika uz očuvanje karaktera gradnje i pojedinačnih očuvanih građevina.

Mjere zaštite, uvjeti za rekonstrukciju ili novu izgradnju unutar područja zaštićenih seoskih naselja razlikuju se i primjenjuju ovisno o utvrđenoj zoni zaštite, ambijentalnim i pejzažnim specifičnostima, povijesnoj matrici naselja te karakterističnoj tipologiji izgradnje.

Mjere zaštite:

- zaštita slike naselja, njegove povijesne matrice i karakterističnog mjerila;
- zaštita reljefa i specifičnih osobina pripadajućeg krajobraza;
- očuvanje autohtonih elemenata pejzaža - šuma, livada, oranica, voćnjaka;
- afirmiranje sadnje i njegovanja autohtonih biljnih vrsta;
- zaštita i sanacija vodotoka i njihovih karakterističnih krajobraznih obilježja u sastavu seoskog naselja ili njegovoj blizini, kao i sprečavanje zagađivanja i degradacije njihovog prirodnog toka;
- održavanje karakteristične povijesne matrice i organizacije prostora naselja;
- očuvanje oblika, trase i dimenzije komunikacija i ostalih javnih površina naselja;
- očuvanje prostornih detalja, visokog i niskog zelenila, ograda, mostića, prilaza okućnicama odnosno parcelama, zdenaca, bunara, raspela i drugih elementa opreme vanjskih prostora;
- njegovanje tipične organizacije parcela sa stambenim i poljoprivrednim građevinama;
- čuvanje preostalih etnoloških građevina i gospodarskih sklopova, što podrazumijeva njihovu sanaciju, restituciju i eventualno rekonstrukciju prema propozicijama nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara;
- pojedinačne etnološke građevine koje su smještene unutar seoskih naselja potrebno je obnavljati i zadržati "in situ";
- zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva dijelova naselja, zemljišta, vodotoka, šuma, livadnih površina, od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja;
- sprečavanje unošenja stranih oblikovnih i građevinskih elemenata i njegovanje tradicijskog načina oblikovanja, građenja i materijala;
- zadržavanje visine izgradnje u granicama postojećeg mjerila naselja, s uporabom uglavnom kosog krova, oblikovno usklađenog s karakterističnim postojećim krovovima naselja;
- u zoni zaštite "A" iznimno je moguća interpolacija i gradnja zamjenskih građevina uz prethodnu detaljnu konzervatorsku i prostornu valorizaciju mikrolokacije i usklađivanje s postojećim spomeničkim i ambijentalnim vrijednostima;
- u zoni zaštite "B" u slučaju nove izgradnje, zamjenske izgradnje kao i rekonstrukcije pojedinačnih građevina svi elementi relevantni za određivanje zahvata u prostoru moraju se podrediti ograničenjima i obavezama koje proizlaze iz izvornih urbanističkih i arhitektonskih specifičnosti svakog pojedinog naselja (oblik i veličina građevinske parcele, namjena, veličina i oblikovanje građevine, materijali, uređenje parcele i smještaj građevine na parceli, način priključenja parcele i građevine na javno-prometnu površinu i komunalnu infrastrukturu);
- ograničavanje širenja naselja i zadržavanje zelenih prirodnih cezura među naseljima kako bi se zadržala njihova samosvojnost i povijesni identitet;
- za sve zahvate unutar granica zaštićenih seoskih naselja potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Za zaštićena seoska naselja potrebno je izraditi konzervatorsku podlogu s detaljnim mjerama zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

7.3.3. Povijesni sklop i građevina

Ovim planom obuhvaćeni su zaštićeni povijesni sklopovi i građevine - graditeljski sklopovi, civilne građevine i sakralne građevine na prostoru Grada Zagreba.

U postupku zaštite povijesnih sklopova i građevina provedena je valorizacija po principu očuvanosti i vrijednosti kulturno-povijesnih i arhitektonsko-graditeljskih značajki.

Mjere zaštite graditeljskih sklopova unutar obuhvata Plana, kao sastavni dio ove Konzervatorske podloge, prate kartografski prikazi s ucrtanim prostornim međama kulturnog dobra.

7.3.3.1. Graditeljski sklop

Zaštićeni graditeljski sklopovi su očuvanja vrijedni graditeljski i urbanističko-arhitektonski kompleksi različitih namjena (stambena, proizvodno/gospodarska, industrijska, javna, sakralna i sl.) koji svojom visokom očuvanošću i arhitektonskom, pejzažnom vrijednošću predstavljaju najvažnije prostorne akcente na području Grada Zagreba.

Zaštita graditeljskog sklopa podrazumijeva potpunu konzervatorsku zaštitu njegove povijesne i graditeljske strukture, prostornih i pejzažnih specifičnosti te pripadajućih pojedinačnih građevina.

Za zaštićene graditeljske sklopove, u postupku izrade rješenja o zaštiti, izrađena je konzervatorska dokumentacija s detaljnim mjerama njegove zaštite i očuvanja.

Mjere zaštite za zaštićene graditeljske sklopove razlikuju se i primjenjuju ovisno o njihovim urbanističko-arhitektonskim, graditeljskim i ambijentalnim specifičnostima.

Mjere zaštite:

- sanacija i održavanje cjelovite povijesne i graditeljske strukture u cilju očuvanja i kvalitetne spomeničke prezentacije graditeljskog sklopa;
- sanacija i održavanje pojedinačnih i formativnih građevina sklopa s očuvanim izvornim graditeljskim obilježjima;
- obavezna je valorizacija i izrada detaljnije konzervatorske dokumentacije s propozicijama zaštite i očuvanja te dopuštenim i mogućim intervencijama unutar definiranih prostornih međa sklopa;
- gradnja i uređenje unutar sklopa mogući su prema detaljnim konzervatorskim i urbanističkim propozicijama nadležnih tijela, osim za sklopove za koje je obavezna izrada detaljne urbanističke dokumentacije na temelju konzervatorske podloge s propozicijama zaštite i očuvanja građevina te mogućih intervencija;
- do donošenja detaljnijeg plana na područjima označenih graditeljskih sklopova mogući su samo zahvati s ciljem održavanja postojeće graditeljske strukture, uz mogućnost uklanjanja isključivo pojedinih građevina ili njihovih dijelova neprimjerenih elemenata i sadržaja, u cilju usklađivanja sa spomeničkim i ambijentalnim vrijednostima sklopa;
- nije dopušteno uklanjanje građevine u svrhu gradnje zamjenskih, osim iznimno pod uvjetima propisanim posebnim propisom;
- za gradnju unutar prostorne međe zaštićenog sklopa preporuča se provedba arhitektonsko-urbanističkog natječaja;
- za sve zahvate unutar granica zaštićenih graditeljskih sklopova potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

7.3.3.2. Civilna građevina

Zaštićene civilne građevine su očuvanja vrijedne pojedinačne građevine koje posjeduju određeni kulturno-povijesni značaj i/ili visoke arhitektonsko-graditeljske kvalitete, različitih graditeljskih i tipoloških značajki te stupnja očuvanosti izvornih obilježja. Uz stambene građevine to su i građevine javne namjene te građevine specifičnih funkcija i sadržaja: dvorci, ljetnikovci, kurije, stare škole, župni dvorovi, planinarski domovi i sl.

Zaštita civilne građevine podrazumijeva potpunu konzervatorsku zaštitu svih očuvanih izvornih obilježja u vanjštini i unutrašnjosti građevine, mjerila, oblikovanja, graditeljskih i konstruktivnih elemenata, posebno pročelja, krovništa, stubišta, te osnovnog konstruktivnog sustava, kao i očuvanih vrijednih izvornih elemenata oblikovanja i opreme u interijeru te izvorne namjene. Također, zaštita obuhvaća i pripadajuće parcele, odnosno posjed s kojima čini izvornu kvalitetnu cjelinu.

Mjere zaštite:

- očuvanje i sanacija civilne građevine u svim njenim dijelovima, arhitektonskim i tipološkim karakteristikama i izvornoj namjeni; zajedno s pripadajućom parcelom ili posjedom s kojima čini cjelinu, a sve u cilju očuvanja i kvalitetne spomeničke prezentacije;
- nužnost sustavnog praćenja i kontrole stanja civilne građevine,

- preuzimanje i provođenje zakonske obveze vlasnika, odnosno korisnika, da se brine o kulturnom dobru;
- svi zahvati trebaju omogućiti očuvanje, sanaciju i obnovu izvornih arhitektonskih i tipoloških karakteristika civilne građevine te pripadajuće parcele ili posjeda, u pravilu uz očuvanje izvorne namjene, a eventualna nova namjena mora se prilagoditi očuvanoj građevnoj strukturi;
- nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter, bilo da se radi o rekonstrukciji, nadogradnji, preoblikovanju, preparcelaciji ili prenamjeni u sadržaje koji nisu primjereni karakteru građevine, odnosno karakteru šireg okoliša;
- nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata, materijala i opreme koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru građevine;
- nije dopušteno uklanjanje građevine u svrhu gradnje zamjenskih, osim iznimno pod uvjetima propisanim posebnim propisom;
- za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

7.3.3.3. Sakralna građevina

Zaštićene sakralne građevine su očuvanja vrijedne pojedinačne sakralne građevine koje spadaju među najstarije i najvrjednije kulturno-povijesne i arhitektonsko-graditeljske spomenike na zagrebačkom prostoru. Župne crkve najstarijih zagrebačkih župa, očuvane crkve, kapele i poklonci na užem i širem području grada, nezaobilazni su dio povijesnog kontinuiteta naseljenih prostora, ujedno i prepoznatljivi orijentiri i akcenti u prostoru.

Zaštita sakralnih građevine podrazumijeva potpunu konzervatorsku zaštitu svih očuvanih izvornih obilježja u vanjštini i unutrašnjosti građevine, mjerila, oblikovanja, graditeljskih i konstruktivnih elemenata, kao i vrijednih izvornih elementa oblikovanja i opreme u interijeru te očuvanih sakralnih inventara. Također, zaštita obuhvaća i pripadajuće neposredno okruženje koje, svojom funkcijom, povijesno-kulturološkim značajkama i ambijentalnim vrijednostima, čini sa sakralnom građevinom nedjeljivu cjelinu.

Mjere zaštite:

- očuvanje i sanacija sakralne građevine u svim njenim dijelovima, arhitektonskim i tipološkim karakteristikama; zajedno s pripadajućom parcelom ili parcelama s kojima čini cjelinu, a sve u cilju očuvanja i kvalitetne spomeničke prezentacije;
- nužnost sustavnog praćenja i kontrole stanja sakralne građevine,
- preuzimanje i provođenje zakonske obveze vlasnika odnosno korisnika da se brine o kulturnom dobru;
- svi zahvati trebaju omogućiti očuvanje, sanaciju i obnovu izvornih arhitektonskih i tipoloških karakteristika sakralne građevine te pripadajuće parcele ili posjeda, uz očuvanje izvorne namjene;
- nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter, bilo da se radi o rekonstrukciji, dogradnji, preoblikovanju, preparcelaciji ili prenamjeni u sadržaje koji nisu primjereni karakteru građevine, odnosno karakteru šireg okoliša;
- nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata, materijala i opreme koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru građevine;
- nije dopušteno uklanjanje građevine u svrhu gradnje zamjenskih, osim iznimno pod uvjetima propisanim posebnim propisom;
- za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

7.3.4. Memorijalna baština

Ovim planom obuhvaćeno je memorijalno (povijesno) područje kao podvrsta zaštićene memorijalne baštine na prostoru Grada Zagreba.

U postupku zaštite provedena je valorizacija memorijalnih, kulturno-povijesnih i arhitektonsko-graditeljskih značajki memorijalne baštine.

Mjere zaštite memorijalne baštine unutar obuhvata Plana, kao sastavni dio ove Konzervatorske podloge, prate kartografski prikazi s ucrtanim prostornim međama kulturnog dobra.

7.3.4.1. Memorijalno (povijesno) područje

Groblja, kao memorijalna (povijesna) područja, višestoljetni su sastavni dio prostorne organizacije povijesnih seoskih i gradskih naselja i nalaze se unutar zaštićenih središta naselja.

Također, memorijalna (povijesna) područja su i autentična područja povijesnog događaja, visokih memorijalnih i povijesnih vrijednosti.

Na području Plana zaštićeno je mjesto povijesnih događaja - kompleks šume Dotrščina.

Zaštita memorijalnog (povijesno) područja podrazumijeva potpunu konzervatorsku zaštitu povijesnih i memorijalnih obilježja, pejzažnih i ambijentalnih vrijednosti, unutar koje je potrebno očuvati sva bitna obilježja te strukture.

Mjere zaštite:

- očuvanje povijesne matrice memorijalnog (povijesnog) područja i svih njegovih dijelova u cilju kvalitetne spomeničke prezentacije;
- očuvanje pejzažnih i ambijentalnih karakteristika memorijalnog (povijesnog) područja;
- očuvanje pojedinačnih izvornih elemenata koji su sastavni dio memorijalnog (povijesnog) područja;
- svi zahvati trebaju omogućiti očuvanje, sanaciju i obnovu izvornih obilježja memorijalnog (povijesnog) područja, uz očuvanje izvorne namjene;
- nisu dopuštene intervencije na prostoru memorijalnog (povijesnog) područja ili u njegovoj neposrednoj blizini koje mogu ugroziti njegov spomenički karakter;
- nije dopuštena primjena elemenata, materijala i opreme koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru memorijalnog (povijesnog) područja;
- za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

7.3.4.2. Spomen (memorijalni) objekt

Sukladno razini Plana ovom Konzervatorskom podlogom nisu obuhvaćeni spomen (memorijalni) objekti. Spomen (memorijalni) objekti obrađeni su konzervatorskom dokumentacijom Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode.

7.3.5. Etnološka baština

Ovim planom obuhvaćena je zaštićena etnološka baština - etnološko područje i etnološka građevina.

U postupku zaštite etnološke baštine provedena je valorizacija po principu očuvanosti i vrijednosti tradicijske prostorne i graditeljske strukture, te je za etnološka područja provedeno zoniranje kulturnih dobara na zone zaštite "A", "B" i/ili "C".

Mjere zaštite etnoloških područja unutar obuhvata Plana, kao sastavni dio ove Konzervatorske podloge, prate kartografski prikazi s ucrtanim prostornim međama kulturnog dobra i utvrđenim zonama zaštite "A", "B" i/ili "C".

7.3.5.1. Etnološko područje

Zaštita etnoloških područja podrazumijeva očuvanje njihove autentičnosti, očuvane povijesne matrice, prostorne organizacije, smještaja u prirodnom okolišu, tradicijske građevne strukture i karakteristične slike područja. Moguće intervencije u njima ponajprije se odnose na sanaciju i održavanje kako prostora u cjelini, tako i svake pojedine etnološke građevine, poštujući tradicijski način gradnje i građevinske materijale.

Zaštićena etnološka područja su očuvanja vrijedne prepoznatljive prostorne i ambijentalno-graditeljske cjeline za koje su sukladno provedenoj valorizaciji prostora utvrđene zone zaštite "A", "B" i "C".

Zona zaštite "A" - područje iznimno dobro očuvane i osobito vrijedne povijesne strukture

Zona zaštite "A" valorizacijom je utvrđena za etnološka područja iznimno izraženih kulturno-povijesnih, graditeljskih, pejzažnih i ambijentalnih vrijednosti, s očuvanom tradicijskom graditeljskom arhitekturom visoke spomeničke vrijednosti, koji ukazuje na povijesni kontinuitet življenja na tom prostoru i njegovanje tradicijskog načina života i gospodarenja.

Na području zone zaštite "A" primjenjuje se potpuna konzervatorska zaštita povijesne matrice područja, prostornih i pejzažnih obilježja te pojedinačnih etnoloških građevina.

Zona zaštite "B" - područje različitog stupnja očuvanosti povijesne strukture

Zona zaštite "B" valorizacijom je utvrđena za etnološka područja ili njihove dijelove s vrijednom prostornom i pretežno očuvanom kvalitetnom tradicijskom graditeljskom strukturom.

Na području zone zaštite "B" primjenjuje se konzervatorska zaštita očuvanih elemenata povijesne matrice područja i pejzažnih vrijednosti te očuvanih pojedinih skupina i pojedinačnih etnoloških građevina.

Zona zaštite "C" - područje sačuvanih pojedinačnih elementa povijesne strukture

Zona zaštite "C" valorizacijom je utvrđena za etnološka područja ili njihove dijelove s pojedinim sačuvanim elementima povijesne matrice, mjerila, tipologije i/ili ambijentalnih karakteristika, te se njome osigurava kvalitetna prezentacija vrijednosti zona zaštite "A" i "B".

Na području zone zaštite "C" primjenjuje se konzervatorska zaštita pojedinih sačuvanih elemenata osnovne povijesne strukture etnološkog područja, prvenstveno radi zaštite prirodnih i kulturno povijesnih vrijednosti, očuvanje kompozicijskih vrijednosti naselja, zaštita vizura, panorama i obrisa te drugih vrijednosti krajolika uz očuvanje karaktera gradnje i pojedinačnih očuvanih građevina, u svrhu osiguranja kvalitetne prezentacije vrijednosti zona zaštite "A" i "B".

Mjere zaštite, uvjeti za rekonstrukciju ili novu izgradnju unutar zaštićenih etnoloških područja razlikuju se i primjenjuju ovisno o ambijentalnim i pejzažnim specifičnostima, njegovoj povijesnoj matrici te karakterističnoj tradicijskoj tipologiji izgradnje.

Mjere zaštite:

- očuvanje povijesne slike, gabarita i obrisa etnološkog područja, naslijeđenih vrijednosti krajolika i slikovitih pogleda-vizura;
- zaštita povijesne matrice, parcelacije i karakterističnog mjerila gradnje;
- zaštita reljefa i specifičnih osobina pripadajućeg krajobraza;
- očuvanje autohtonih elemenata pejzaža - vinograda, voćnjaka, oranica, livada, šuma;
- afirmiranje sadnje i njegovanje autohtonih biljnih vrsta;
- zaštita i sanacija vodotoka i njihovih karakterističnih krajobraznih obilježja u sastavu etnološkog područja ili njegovoj blizini, kao i sprečavanje zagađivanja i degradacije njihovog prirodnog toka;
- očuvanje povijesnih oblika, trasa i dimenzija komunikacija (stare ceste, pješačke staze, putovi obilježeni raspelima i pokloncima);
- očuvanje prostornih detalja, visokog i niskog zelenila, ograda, mostića, prilaza okućnicama odnosno parcelama, zdenaca, bunara, raspela i drugih elementa opreme vanjskih prostora;
- zadržavanje i očuvanje prepoznatljivih toponima, naziva dijelova zemljišta, vodotoka, šuma, livadnih površina od kojih neki imaju simbolična i povijesna značenja;
- očuvanje tipične organizacije parcela sa stambenim i gospodarskim građevinama, odnosno očuvanje pojedinačnih okućnica etnološke, arhitektonske i ambijentalne vrijednosti;
- pojedinačne etnološke građevine koje su smještene unutar etnoloških područja potrebno je obnavljati i zadržati "in situ";
- očuvanje i obnova zatečene tradicijske drvene izgradnje što podrazumijeva njezino održavanje, sanaciju i eventualno rekonstrukciju pojedinačnih građevina prema propozicijama nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara;
- njegovanje tradicijskog načina oblikovanja, građenja i materijala te sprečavanje unošenja stranih oblikovnih i građevinskih elemenata;
- zadržavanje visine izgradnje u granicama postojećeg mjerila, s uporabom uglavnom kosog krova, oblikovno usklađenog s karakterističnim postojećim krovovima naselja;
- ograničavanje širenja etnološkog područja i zadržavanje zelenih prirodnih cezura prema okolnom prostoru kako bi se zadržala njegova samosvojnost i povijesni identitet;
- za sve zahvate unutar granica zaštićenih etnoloških područja potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Za zaštićena etnološka područja potrebno je izraditi konzervatorsku dokumentaciju s posebnim uvjetima zaštite i očuvanja kulturnih dobara.

7.3.5.2. Etnološka građevina

Zaštićene etnološke građevine su očuvanja vrijedne pojedinačne građevine koje posjeduju specifičnu tradicijsku graditeljsko-tipološku kvalitetu i određeni kulturno-povijesni značaj. Uz stambene građevine i komore to su i gospodarske građevine različitih namjena: kuharne s krušnim pećima, koševi za kukuruz, štale, sjenici, svinjci, klijeti i mlinovi-vodenice.

Zaštita etnološke građevine podrazumijeva potpunu konzervatorsku zaštitu svih očuvanih izvornih obilježja u vanjštini i unutrašnjosti građevine, mjerila, oblikovanja, graditeljskih i konstruktivnih elemenata kao i očuvanih vrijednih izvornih elementa oblikovanja i opreme u interijeru te izvorne namjene. Također, zaštita obuhvaća i pripadajuće parcele, odnosno okućnicu, s kojima čini izvornu kvalitetnu cjelinu.

Mjere zaštite:

- očuvanje i sanacija etnološke građevine u svim njenim dijelovima, arhitektonskim i tipološkim karakteristikama i izvornoj namjeni; zajedno s pripadajućom parcelom ili

- okućnicom s kojima čini kvalitetnu cjelinu, a sve u cilju očuvanja i kvalitetne spomeničke prezentacije;
- nužnost sustavnog praćenja i kontrole stanja etnološke građevine,
- preuzimanje i provođenje zakonske obveze vlasnika, odnosno korisnika, da se brine o kulturnom dobru;
- svi zahvati trebaju omogućiti očuvanje, sanaciju i obnovu izvornih arhitektonskih i tipoloških karakteristika etnološke građevine, te pripadajuće parcele ili okućnice, u pravilu uz očuvanje izvorne namjene, a eventualna nova namjena mora se prilagoditi očuvanoj građevnoj strukturi;
- njegovanje tradicijskog načina oblikovanja, građenja i materijala;
- nisu dopuštene intervencije koje mogu ugroziti spomenički karakter, bilo da se radi o rekonstrukciji, nadogradnji, preoblikovanju, preparcelaciji ili prenamjeni u sadržaje koji nisu primjereni karakteru građevine, odnosno karakteru šireg okoliša;
- nije dopuštena ugradnja i zamjena građevnih elemenata, materijala i opreme koji nisu primjereni povijesnom i spomeničkom karakteru građevine;
- iznimno je moguće kvalitetnije primjere etnoloških građevina koje su smještene u naseljima koja su izgubila svoja izvorna tradicijska obilježja, preseliti na neku drugu lokaciju;
- nije dopušteno uklanjanje građevine u svrhu gradnje zamjenskih, osim iznimno pod uvjetima propisanim posebnim propisom;
- za sve zahvate na kulturnom dobru potrebno je ishoditi posebne uvjete i prethodno odobrenje nadležnog tijela za zaštitu kulturnih dobara.

Članak 13.

8. POSTUPANJE S OTPADOM

Lokacija centra za gospodarenje otpadom, lokacija postojećeg odlagališta Prudinec, te planirane lokacije i lokacija u istraživanju za potrebe uspostave cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom Grada Zagreba, prikazane su na kartografskim prikazima 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA, 1.A. Površine za razvoj i uređenje - izmjene i dopune 2017. 2025., 2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI I MREŽE, 2.B. Vodnogospodarski sustav, Obrada, skladištenje i odlaganje otpada - izmjene i dopune 2017. 2025. u mjerilu 1:25000, Građevinska područja naselja - izmjene i dopune 2017. 2025. u mjerilu 1:5000 i na kartogramu br.5. Postupanje s otpadom - izmjene i dopune 2017. 2025.

Na lokaciji centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba u Resniku i u istočnom produžetku te lokacije (do granica obuhvata ovog plana), te sjeverno od glavnog odvodnog kanala (GOK-a) do granice GUP-a, omogućuje se gradnja sadržaja centra za gospodarenje otpadom sukladno posebnim propisima o otpadu i Planu gospodarenja otpadom Grada Zagreba.

8.1.

U Gradu Zagrebu s otpadom se postupa na temelju vlastitih iskustava i iskustava razvijenih zemalja te se planira kao cjeloviti sustav gospodarenja otpadom, podložan promjenama, kojim se osigurava ostvarivanje ciljeva određenih Planom gospodarenja otpadom Grada Zagreba i važećim planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske:

(1.) Izbjegavanje i smanjivanje nastajanja (minimizacija, redukcija) otpada obuhvaća niz mjera i zahvata u proizvodnji i potrošnji materijalnih dobara, na mjestu nastanka otpada sa svrhom smanjenja količine i štetnosti otpada (čistija proizvodnja).

Osnovni preduvjet izbjegavanja stvaranja otpada je stalna i svrhovita edukacija stanovništva, za što se planira i osnivanje centra za odgoj i obrazovanje za okoliš. Detaljniji uvjeti za lociranje centra odredit će se planovima užeg područja.

(2.) Vrednovanje otpada sastoji se od niza postupaka i tehnologija za iskorištavanje vrijednih svojstava otpada u materijalne i energetske svrhe (ponovno korištenje, obrada, odnosno korištenje energije dobivene obradom otpada), uz istovremeno smanjivanje štetnosti i količina.

Predviđeno je izdvojeno prikupljanje i reciklaža potencijalno iskoristivih otpadnih tvari koje se mogu ponovo upotrijebiti u postojećim tehnološkim procesima (npr. papir, staklo, metali, plastika) ili se brzo mogu izgraditi postrojenja za njihovo iskorištavanje (npr. biorazgradivi otpad).

Odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (npr. papir, staklo, plastika, metalni ambalažni otpad i drugo) predviđeno je posudama odnosno spremnicima postavljenim na javnim površinama, ovisno o lokalnim uvjetima.

Odvojeno prikupljanje biorazgradivog otpada predviđeno je u posudama na cijelom području Grada.

Odvojeno prikupljanje otpada predviđeno je i preko reciklažnih dvorišta i/ili mobilnih reciklažnih dvorišta (mobilnih jedinica) smještenih u gusto naseljenim područjima, tako da ih može koristiti jedno ili više naselja zajedno, postavljanjem tzv. "zelenih otoka" na javnim površinama te postavljanjem podzemnih spremnika za odvojeno prikupljanje otpada u središnjem gradskom prostoru, odnosno na lokacijama koje će odrediti nadležno tijelo.

Uspješnost postupka reciklaže ne može se postići bez aktivnog sudjelovanja stanovništva te nužno pretpostavlja odvajanje korisnog otpada na mjestu njegovog nastanka (domaćinstva, uredi, sportske i rekreacijske građevine itd.).

Obrada otpada predviđena je kao:

- biološka obrada otpada ili kompostiranje,
- termička obrada koja podrazumijeva proizvodnju električne i toplinske energije,
- mehaničko-biološka obrada koja podrazumijeva usitnjavanje, zbijanje, razvrstavanje (sortiranje), miješanje i obrada,
- fizikalno-kemijska obrada postupcima kojima se odvajaju, koncentriraju ili neutraliziraju toksični sastojci opasnog otpada iz komunalnog otpada.

(3.) Kontrolirano odlaganje nezbrinutih (neiskoristivih) ostataka otpada (nakon maksimalnog iskorištenja materijala i energije) riješit će se u skladu s Planom gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu na lokacijama određenim ovim planom.

8.2.

GUP-om grada Zagreba, GUP-om Sesveta i prostornim planovima užih područja u najgušće naseljenim prostorima moraju se osigurati lokacije za daljnji razvoj i unapređenje sustava razdvajanja otpada (smještaj posuda na javnim površinama i progušćenje mreže zelenih otoka i reciklažnih dvorišta), kojim će se odvojiti korisne tvari za ponovnu upotrebu, a preostali otpad obraditi postupcima određenima posebnim propisima, kako bi samo inertni dio ostao za trajno odlaganje.

Ako nije moguće osigurati postavljanje spremnika unutar građevina ili na vlasničkoj parceli, spremnici se mogu postaviti na javnim površinama pod uvjetima koji će osigurati propisani način korištenja i usklađenost s lokalnim uvjetima.

8.3.

(1.) Odlaganje neopasnog otpada na sanacijom pripremljenu površinu odlagališta Prudinec predviđeno je do završetka gradnje sukladno građevnoj dozvoli. Neopasan otpad će se odlagati na uređenom dijelu odlagališta Prudinec, na način koji će omogućiti uređivanje ove površine u skladu s namjenom određenom GUP-om grada Zagreba, odnosno drugim prostornim planom niže razine.

Na ovoj lokaciji je moguće i provoditi sortiranje i predobradu komunalnog otpada, glomaznog otpada, građevnog otpada, sortiranje odvojeno prikupljenih komponenti otpada te biološku obradu otpada u postojećoj kompostani.

(2.) U sklopu sanacije odlagališta Prudinec, osigurat će se posebnim hidrotehničkim sustavom sanacija vodonosnika nizvodno od odlagališta, te sanacija i zaštita podzemnih voda radi zaštite i eksploatacije crpilišta Petruševac, Velika Gorica i sustava crpilišta kompleksa Črnkovec.

Radi dužine vremenskog trajanja procesa slijeganja i otplinjavanja površine tijela odlagališta (najmanje oko 30-tak godina poslije konačnog zatvaranja odlagališta), Prostornim je planom predviđeno oblikovanje površine u uređenu zelenu površinu, s mjerama zaštite koje će se utvrditi posebnim propisima.

Za uređenje šireg prostora odlagališta Prudinec izradit će se posebna studija s obzirom na složenost lokacije.

8.4.

Za potrebe uspostave cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom Grada Zagreba određuju se sljedeće lokacije:

(1.) Kao lokacija za reciklažu i odlaganje neopasnog građevnog otpada i zemljanog iskopa u funkciji sanacije klizišta Kostanjek određuje se lokacija unutar šireg područja nekadašnje tvornice cementa u Podsusedu, sukladno posebnom projektu.

(2.) Lokacija Resnik - Ostrovci, sjeverno od Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Zagreba, određuje se za potrebe reciklaže i odlaganja zemljanog iskopa i neopasnog građevnog otpada.

(3.) Određuje se nastavak biološke obrade biorazgradivog otpada u kompostani na lokaciji u Markuševcu.

(4.) Određuje se lokacija Obreščica za potrebe smještaja kompostane.

(5.) Istražuje se lokacija Savica - Šanci uz postojeću TE-TO - kao rezervna lokacija u istraživanju za postrojenje za termičku obradu otpada.

Članak 14.

9. MJERE SPREČAVANJA NEPOVOLJNA UTJECAJA NA OKOLIŠ

Mjere smanjivanja i sprečavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš su:

(1.) Čuvanje i poboljšanje kvalitete voda:

- na razini cijeloga vodonosnoga sustava provoditi mjere zaštite koje će osigurati da je kakvoća podzemne vode jednaka ili viša od standarda propisanih za pitku vodu;
- zaštita svih vodotoka i stajaćica na području Grada Zagreba s ciljem očuvanja, odnosno dovođenja u stanje prihvatljivo za okoliš;
- planiranje i gradnja građevina za odvodnju otpadnih voda i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda;
- povećanje kapaciteta prijemnika gradnjom potrebnih vodnih građevina;
- uređenje erozijskih područja i sprečavanje ispiranja tla (izgradnja regulacijskih građevina, pošumljavanje i sl.);
- zabrana, odnosno ograničenje ispuštanja opasnih tvari sukladno posebnim propisima;
- ~~izgradnja plinskog distribucijskog sustava radi čuvanja i poboljšanja kvalitete tla;~~
- sanacija zatečenog stanja u industriji i odvodnji te sanacija ili uklanjanje izvora onečišćenja;
- sanacija postojećih odlagališta otpada, te kontrolirano odlaganje i zbrinjavanje otpada u sklopu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, a prema posebnim propisima;
- sanacija šljunčara i zabrana nelegalne eksploatacije šljunka;
- uvođenje mjera zaštite u poljoprivredi;
- uspostavljanje monitoringa s proširenjem i uređenjem mjernih postaja, te osiguranjem stalnog praćenja površinskih i podzemnih voda;
- vođenje jedinstvenog informatičkog sustava o kakvoći površinskih i podzemnih voda;
- izrada vodnog katastra.

(2.) Čuvanje kvalitetnog poljoprivrednog tla:

- ne povećavati građevinska područja na prostorima poljoprivredno gospodarskih regija (zona) koje obuhvaćaju vrijedna obradiva poljoprivredna zemljišta, već racionalno koristiti postojeća građevinska područja za gradnju građevina te komunalne i prometne infrastrukture uz očuvanje zelenih oaza;
- izvan građevinskih područja dopustiti samo najpotrebniju i najmanju moguću gradnju.

(3.) Gospodarenje šumama

- u što većoj mjeri koristiti postojeće prosječne koridore ili koridore planirane drugim zahvatima. Prilikom projektiranja u što većoj mjeri umanjiti dodatnu fragmentaciju šumskih staništa, osobito manjih šumskih kompleksa. Izgraditi dovoljan broj prijelaza da se gospodarenje šumama može neometano odvijati.

~~(3.)~~ 4.) Čuvanje kvalitete zraka:

- unapređenjem i modernizacijom te poticanjem korištenja svih oblika javnoga gradskog prijevoza osobito u središnjem dijelu Zagreba i Sesveta;
- promicanjem okolišno prihvatljivih prometnih sustava, odnosno mobilnosti s najmanje emisija i najmanjim utroškom energije (autobusi na plin, električna vozila, sustav javnih bicikala i sl.);
- izgradnjom plinskoga distribucijskog sustava, proširenjem centraliziranoga toplinskog sustava grijanja, štednjom i racionalizacijom potrošnje energije te energetske učinkovitom gradnjom i uporabom obnovljivih izvora energije;
- prostornim razmještajem, primjenom kvalitetnih, najbolje raspoloživih tehnologija i kontinuiranom kontrolom gospodarskih djelatnosti;
- unapređivanjem i proširivanjem mreže za trajno praćenje meteoroloških podataka;
- osiguravanjem odgovarajućih lokacija za smještaj mjernih postaja u svrhu proširenja, osuvremenjivanja i unapređenja mreže mjernih postaja za trajno praćenje kvalitete zraka;

- dostavljanjem podataka u jedinstveni informacijski sustav o kvaliteti zraka uspostavljen u nadležnom tijelu sukladno posebnom propisu;
- provođenjem mjera zaštite zraka što se utvrđuju planovima i programima zaštite i poboljšanja kvalitete zraka na području Grada Zagreba.

(4.5.) Smanjenje prekomjerne buke:

- svrstavanjem površina različitih namjena po pravilu da se dopuštene razine susjednih površina razlikuju međusobno za najviše 5 dB, preliminarno prema posebnom propisu, što se potvrđuje mjerenjem postojećeg stanja;
- primjenom akustičkih zaštitnih mjera na mjestima emisije i imisije te na putevima njezinog širenja;
- upotrebom transportnih sredstava, postrojenja, uređaja i strojeva što nisu bučni;
- stalnim nadzorom;
- primjenom mjera zaštite od buke u skladu sa strateškim kartama buke i akcijskim planovima koji se izrađuju u skladu s posebnim propisima.

(5.6.) Sprečavanje daljnjeg prostornog širenja i povećanog štetnog djelovanja proizvodnih gospodarstvenih djelatnosti koje predstavljaju rizik, odnosno opasnost po okoliš onečišćavanjem zraka, vode, tla te bukom, opasnošću od akcidenata (eksplozija, požara i sl.) saniranjem njihovog štetnog utjecaja na okoliš i promjenom namjene prostora u sadržaj koji ne smeta okolišu.

Saniranje štetnog utjecaja na okoliš postiže se prostornim razmještajem, uklanjanjem izvora zagađenja, ograničavanjem ispuštanja opasnih tvari i stalnom kontrolom emisija i imisija, uvođenjem kvalitetnih tehnologija i energetski učinkovitih materijala.

(6.7.) Provođenje posebnih mjera sanitarne zaštite i drugih mjera radi sprečavanja negativnog utjecaja građevina i uređaja za gospodarenje otpadom na okolni prostor kao što su:

- praćenje stanja okoliša, posebno onečišćavanja podzemnih i površinskih voda te drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša;
- stalna kontrola vrste i sastava otpada;
- kontrola stanja uređaja i opreme te sustava zaštite;
- postavljanje ograde oko objekata i uređaja;
- zaštitno zelenilo oko objekata i uređaja;
- kontrola deponijskog plina;
- kontrola flore i faune u okolici i na deponiju.

(7.8.) Provođenje projekta Odgoj i obrazovanje za okoliš, radi unapređenja zaštite okoliša i uvođenja novog, modernijeg metodološkog pristupa s ciljem razvijanja svijesti i osjetljivosti za probleme okoliša. Planira se osnivanje Centra za odgoj i obrazovanje za okoliš za cijelu Hrvatsku (ravnatelji škola, nastavnici, odgojitelji, učenici, studenti, gospodarstvenici, predstavnici lokalne uprave i samouprave, državne uprave, nevladinih organizacija, novinari i drugi). Centar za odgoj i obrazovanje za okoliš smjestit će se tako da se program može provoditi u prirodi.

(8.9.) Gradnja uređaja za odvodnju otpadnih voda na područja grada Zagreba i u naseljima bez kanalizacije.

(9.10.) Sanacija pojedinih građevina i arhitektonsko-urbanističkih cjelina. Sanacija stambenih i drugih građevina te arhitektonsko-urbanističkih cjelina provodit će se na temelju ekološkog i energetskog pristupa. Sanacija uključuje prirodne, infrastrukturne i prometne uvjete uređenja okoliša.

(10.11.) Unapređenje energetske učinkovitosti:

- smanjenjem opterećenja okoliša racionalnom proizvodnjom i upotrebom energije;
- većim korištenjem obnovljivih izvora energije;
- upotrebom novih tehnologija, energetski učinkovitih materijala i proizvoda.

(11.12.) Sanacija okoliša i zatvaranje eksploatacijskih polja i rudarskih objekata na području Medvednice i Prisavlja, te sprečavanje daljnje devastacije tih prostora. Korisnici (koncesionari) eksploatacije mineralnih sirovina dužni su na kraju svake godine geotehničkom katastru Grada podnijeti geodetske dokaze, da se eksploatacija kamena ili šljunka odvija u skladu s odobrenjem za eksploataciju i završnim oblikovanjem terena nakon izvršene eksploatacije.

(13) Svjetlosno onečišćenje

Rasvjetu cestovne infrastrukture potrebno je planirati u skladu s posebnim propisima koji se odnose na zaštitu od svjetlosnog onečišćenja.

(14.) Izradi glavnog projekta željezničke infrastrukture, kada je to propisano posebnim zakonom, prethodni izrada krajobraznog elaborata kako bi utjecaji nove infrastrukture na krajobraz bili prepoznati i ublaženi.

Članak 14a.

9.1. Mjere ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama

Mjere prilagodbe klimatskim promjenama su:

- regeneracija i renaturalizacija urbanog tkiva;
- razvoj sustava zelene infrastrukture;
- korištenje rješenja temeljenih na prirodi-engl. Nature-based Solutions – NBS (uređenje javnih zelenih površina, uređenje kvartovskih parkova, formiranje zelenih oaza susjedstva, sadnja stabala i drvoreda, gradskih travnjaka i živica, uređenje zelenih promenada, preobrazba infrastrukturnih površina, revitalizacija gradskih potoka, povećanje oprašivača, urbana poljoprivreda, primjena zelenih zidova i krovova, propusne obloge i opločenja, zasjenjivanje i obloge sa višim albedom, itd.)
- dekarbonizacija infrastrukturnih sustava (posebice sustava grijanja i hlađenja i sustava mobilnosti)
- određivanje zona i smjernica klimatski neutralnih i klimatski pozitivnih dijelova grada
- osigurati održavanje ili postizanje povoljnog stanja očuvanosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova te cjelovitosti područja ekološke mreže, na način da se odaberu lokacije i rješenja koja neće dovesti do značajnog negativnog utjecaja (samostalnog ili kumulativnog) na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže
- i druge mjere.

9.2. Mjere kružnog gospodarenja prostorom i zgradama

Mjere kružnog gospodarenja prostorom i zgradama su:

- očuvanje postojećih resursa uređenjem i revitalizacijom prostora i ponovnom uporabom građevina
- urbana obnova/sanacija postojećih naselja te infrastrukturno opremanje naselja planirat će se izvan područja rasprostranjenosti ciljnih stanišnih tipova i staništa pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže.
- angažiranje napuštenih brownfield prostora unutar područja ekološke mreže planirat će se na način da se izbjegne zauzeće, fragmentacija ili degradacija ciljnih stanišnih tipova i stanišnih tipova pogodnih za ciljne vrste područja ekološke mreže, a sukladno podacima o rasprostranjenosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova područja ekološke mreže na području i u blizini planiranog zahvata.

Članak 15.

10. MJERE PROVEDBE PLANA

10.1. Obveza izrade prostornih planova

10.1.1. Generalni urbanistički planovi

Generalni urbanistički planovi donose se za:

- građevinsko područje (urbanističku cjelinu) grada Zagreba;
- građevinsko područje (urbanističku cjelinu) Sesveta.

Granice obuhvata generalnih urbanističkih planova iz stavka 1. ove točke prikazane su na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:25000 i na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

Obveza izrade prostornih planova uži područja unutar obuhvata generalnih urbanističkih planova, odredit će se tim planovima.

10.1.2. Urbanistički planovi uređenja

Urbanistički planovi uređenja donose se obvezno za:

- neuređene dijelove građevinskih područja naselja rezervirane za novu stambenu gradnju i prateće sadržaje te javnu i društvenu namjenu: Desprim, Hrašće [Turopoljsko](#), Hrvatski Leskovac, Ivanja Reka, Markovo Polje, Odra, Popovec, Soblinec, Kupinečki Kraljevec - Harabajsi, USA škola, Horvati - Pipić Breg, Horvati - Gorjanci, Strmec - Jantoleki, Zadvorsko, Lučko - sjever, Lučko - sjeveroistok, Veliko Polje;
- ostale neuređene dijelove građevinskih područja naselja: Brebernica, Donji Trpuci - Vinešnjak, Grančari, Havdić Selo, Horvati - Pipići, Horvati - Karasmani, Horvati - Paladinići, Kupinečki Kraljevec - Milače, Kupinečki Kraljevec - Pandaki, Kupinečki

- Kraljevec - Tumbri, Kupinečki Kraljevec - Štrpet, Starjak, Dumovec, Kašina - Cmrok, Kašina - Mali i Veliki brijeg;
- neuređene dijelove građevinskih područja gospodarskih zona: Hrvatski Leskovac, Sesevski Kraljevec - istok, Sesevski Kraljevec - jug, Sesevski Kraljevec (poslovna namjena), Veliko Polje te u prostoru uz zagrebačku obilaznicu između Lučkog i Ježdovca (ugostiteljsko-turistička namjena);
- neuređene dijelove građevinskih područja za sportsko-rekreacijske sadržaje: Brezovica, Prepuštovec, Soblinec, Rakitje, Demerje;
- neuređene dijelove građevinskih područja rezervirane za razvoj groblja: Brezovica, Markovo Polje, Donji Dragonožec i Suhaki te druga groblja sukladno posebnim propisima;
- građevinsko područje sportsko-rekreacijske namjene izdvojeno od građevinskog područja naselja - golf igralište Sesevete.

Granice obuhvata urbanističkih planova iz ove točke prikazane su na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., u mjerilu 1:25000 načelno, a detaljno će se odrediti odlukom o izradi uzimajući u obzir lokalne uvjete, u skladu sa zakonskim propisima kojima se uređuje prostorno uređenje.

Do donošenja urbanističkog plana uređenja iz ove točke, na neuređenom dijelu građevinskog područja ne može se izdati akt za građenje nove građevine.

10.1.3. Druge odluke

Mogućnost gradnje gospodarskih proizvodnih sadržaja na širem području eksploatacijskog polja čija je površina u Prostornom planu označena kao "ostale površine rezervirane za budući razvoj" bit će utvrđena nakon posebnih istraživanja o potrebama i podobnosti lokacije temeljem prostornog plana užeg područja.

10.2. Područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera

Vrijednost prostora Grada Zagreba je u njegovoj ekološkoj i krajobraznoj raznolikosti. Radi očuvanja tih vrijednosti utvrdit će se posebne mjere sanacije, zaštite i razvitka pojedinih gradskih sustava, prostora i resursa te izraditi prostorni planovi područja posebnih obilježja za sljedeće prirodne cjeline i resurse sukladno zakonskim propisima:

- Vukomeričke gorice,
- priobalje rijeke Save (krajobraz uz Savu - Savski park),
- park Maksimir.

Granice prirodnih cjelina iz stavka 1. ove točke prikazane su na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., u mjerilu 1:25000.

10.2.1. Park prirode Medvednica

Područjem Parka prirode Medvednica gospodari se preko posebnih razvojnih i drugih mjera propisanih posebnim propisima.

Za područje Parka prirode Medvednica donesen je Prostorni plan područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica.

Granica Prostornog plana područja posebnih obilježja Park prirode Medvednica prikazana je na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., u mjerilu 1:25000, i na kartografskom prikazu Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025., u mjerilu 1:5000.

Na temelju Prostornog plana područja posebnih obilježja Parka prirode Medvednica potrebno je izraditi programe i projekte sanacije devastiranih prostora Medvednice, kamenoloma, šuma i klizišta.

10.2.2. Zaštita kulturnih dobara

Na sve vrste nepokretnih kulturnih dobara koja su navedena u članku 12. točki 7.3. ove odluke, odnose se posebni propisi i mjere zaštite utvrđene u konzervatorskoj podlozi.

Kulturna dobra s pripadajućim prostornim međama i utvrđenim detaljnim mjerama zaštite posebno vrijednih povijesnih graditeljskih cjelina, povijesnih sklopova i građevina, etnološke, arheološke i memorijalne baštine, a koja se nalaze unutar granica područja GUP-a Grada Zagreba i GUP-a Seseveta detaljnije su obrađena konzervatorskom dokumentacijom izrađenom za te planove.

10.2.3. Uređenje zemljišta

(1.) Hidromelioracija

Na području Grada, u sklopu uređenja poljoprivrednog zemljišta, mogu se planirati melioracijski sustavi odvodnjavanja i navodnjavanja.

(2.) Pošumljavanje

Uređenje zemljišta pošumljavanjem na prostoru šuma određuje se osnovama gospodarenja šumama i programom za gospodarenje šumama i to za gospodarske šume, zaštitne šume i šume posebne namjene te se posebno ne iskazuje ovim planom.

Za šume u vlasništvu pravnih i fizičkih osoba do donošenja programa za gospodarenje šumama, uređenje zemljišta pošumljavanjem provodit će se temeljem obaveza koje proistječu iz jednostavne i proširene biološke reprodukcije šuma.

Uređenje zemljišta pošumljavanjem izvan površina šuma provodi se temeljem potreba zaštite okoliša i krajobraznog uređenja ugroženih i posebno vrijednih područja na prostoru Grada.

10.2.4. Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja**(1.) Sanacija oštećenog prirodnog krajobraza**

Degradirane šume obronaka Medvednice i nizinske šume uz rijeku Savu sanirat će se mjerama propisanim osnovama gospodarenja šumama i programom za gospodarenje šumama.

Do donošenja programa za gospodarenje šumama, mjere sanacije oštećenih šumskih površina provodit će se edukacijom i poticanjem vlasnika šuma na udruživanje i okrupnjavanje šumskog posjeda, poboljšavanje stanja općekorisnih funkcija šume naprednim i potrajnim gospodarenjem te očuvanjem njihove biološke raznolikosti.

Pošumljavanje na prostoru Grada obavljat će se autohtonim vrstama vegetacije uz moguću upotrebu unesenih pionirskih vrsta gdje to zahtijeva prostor sanacije kao što su kopovi mineralnih sirovina ili odlagalište otpada.

(2.) Sanacija oštećenog kultiviranog krajobraza

Postojeća parcelacija i struktura kultura neizgrađenih dijelova kultiviranog krajobraza nastojat će se očuvati, te će se utvrditi sustav korištenja i principi očuvanja krajolika.

Na prostorima izvan građevinskih područja naselja u kultiviranom krajobrazu vinograda, voćnjaka i sl. građevine treba dinamikom dotrajlosti ili potrebne adaptacije preoblikovati tako da im se vrate tradicionalne oblikovne karakteristike.

U prostorima gdje je došlo do preparcelacije i oblikovanja velikih površina istih kultura oplemenit će se krajobrazni prostor obnavljanjem šumaraka i živičnjaka.

Krajobraznim tehnikama preoblikovat će se postojeća hidrotehnička rješenja vodotoka gdje je to moguće, te će se predviđene nove hidrotehničke radove na vodotocima uskladiti sa krajobraznim obilježjima prostora i višenamjenskim korištenjem.

(3.) Savski vodonosnik

Odlukom o zaštiti izvorišta utvrđuju se zone sanitarne zaštite izvorišta (I., II. i III. zona), mjere zaštite, sanacije i ograničenja, sanitarni i drugi uvjeti održavanja kao i druge zaštitne mjere radi osiguranja zaštite izvorišta od onečišćenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost vode ili njezinu izdašnost.

Zaštita savskog vodonosnika provodit će se u skladu sa zakonom i drugim propisima iz područja upravljanja vodama te odredbama ove odluke.

(4.) Biološka raznolikost

Biološka raznolikost definirana je kartom staništa (sastavni dio Obrazloženja Plana) i mjerama zaštite.

Očuvanju biološke raznolikosti doprinose i mjere određene u ovoj odluci u članku 7. točkama od 2.3.2.1. do 2.3.2.4.; članku 8. točki 3.3.; članku 11. točkama 6.1. i 6.3., članku 12. točki 7.1.; članku 14. točki 9., te u ovom članku.

(5.) Ozelenjavanje

Ozelenjavanje će se provoditi na prostorima koji su u razdjelnoj funkciji između inkompatibilnih namjena, te na izvanšumskim površinama klizišta, erozije, izvorišta ili odlagališta otpada nepodobnim za druge namjene.

(6.) Oblikovanje zemljišta uz infrastrukturne građevine

Zemljište uz infrastrukturne građevine sukladno tehničkim i sigurnosnim propisima ovih građevina uređivat će se ozelenjavanjem, pošumljavanjem i drugim hortikulturno-krajobraznim tehnikama.

(7.) Sanacija oštećenih gradskih i seoskih cjelina

Sanacija oštećenih vrijednih dijelova gradskih cjelina, sela - povijesnih središta župa, te povijesnih sela i zaseoka, određena je Konzervatorskom podlogom: Nepokretna kulturna dobra i

zaštićena prirodna područja s mjerama zaštite - revizija, (Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode, Zagreb, svibanj 2012.) koja je ~~sastavni dio~~ **prilog** Prostornoga plana.

Sanacija ostalih oštećenih gradskih i seoskih cjelina obavit će se preoblikovanjem, prenamjenom, rekonstrukcijom i rekultivacijom.

(8.) Sanacija prostora zauzetih bespravnom gradnjom

Prostori zauzeti bespravnom gradnjom saniraju se na temelju posebnoga gradskog programa uz poštivanje temeljnih odrednica Prostornoga plana osobito u pogledu zaštite voda, zaštićenih i drugih vrijednih dijelova prirode i kulturnih dobara, poljoprivrednog zemljišta, šuma i krajobraza.

(9.) Sanacija oštećenog tla erozijom

Zaustavljanje procesa erozije zbog degradacije šuma na području Grada, a posebno degradiranih privatnih šuma na padinama Medvednice, provodit će se šumsko uzgojnim i tehničkim te drugim meliorativnim radovima.

Sukladno pojavi intenziviranja erozije, kontinuirano će se pratiti proces erozije zemljišta na brdskim i planinskim predjelima područja Grada te nastaviti istraživanja njenog intenziteta.

Ponajprije biološkim, a gdje je neophodno i tehničkim radovima, štitit će se površine zemljišta od erozije.

Na područjima ugroženim od erozije, sprečavaju se i otklanjaju uzroci ispiranja, prodiranja ili odronjavanja zemljišta gradnjom i održavanjem regulacijskih i zaštitnih vodenih građevina, zaštitnim radovima i mjerama zaštite.

Radovima za zaštitu od erozija i pripadnih bujica smatraju se osobito i pošumljavanje, uzgoj i održavanje zaštitne vegetacije, terasiranje, krčenje raslinja, čišćenje korita i sl.

Mjerama za zaštitu od erozija i pripadnih bujica smatraju se osobito: zabrana i ograničavanje sječe drveća i grmlja, zabrana i ograničavanje vađenja pijeska, šljunka i kamena, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere.

(10.) ~~Vode III. kategorije~~ **Kakvoća površinskih voda**

~~Vode III. kategorije štite se odgovarajućim pročišćavanjem otpadnih voda prije ispuštanja u prirodni prijemnik. Ukoliko se ocjenom stanja utvrdi nezadovoljavajuće ekološko i/ili kemijsko stanje površinskih voda, poduzimaju se mjere i aktivnosti za poboljšanje njihovog stanja sukladno posebnim propisima~~

(11.) Upravljanje bukom na području koje je izloženo prekomjernim razinama buke

Za prostor Grada izrađena je strateška karta buke glavnih izvora, i na osnovi njenih rezultata će se za mjesta najugroženija bukom izrađivati akcijski planovi s mjerama za moguće snižavanje postojećih razina buke na dopuštene razine, mjerama za očuvanje tihih područja, koja će odrediti nadležno tijelo u prostorno-planskim dokumentima te mjerama za dugoročno upravljanje bukom na području Grada.

Do izrade akcijskih planova upravljanja i snižavanja buke na svim razinama planiranja provodit će se sljedeće mjere upravljanja bukom i snižavanja njenih razina:

- izvori buke ne smiju se smještati na prostore gdje neposredno ugrožavaju ljude i životinje te remete rad u mirnijim djelatnostima (uz predškolske ustanove, škole, sveučilišta, bolnice, institute, vjerske građevine, zoološke vrtove i dr.);
- kada je moguće, izvori buke premjestit će se iz područja spomenutih u prethodnoj alineji na područja gdje ne postoje djelatnosti koje treba štititi od buke;
- za zaštitu od buke koristit će se prirodni ili postojeći zakloni ili će se osigurati prostor za zaklone;
- za svaku namjeravanu gradnju uz područje ili unutar područja potencijalno opterećenog bukom ovlaštena stručna osoba izradit će stručnu prostorno-plansku podlogu i mjerenjem utvrditi postojeću razinu rezidualne buke u vrijeme planiranja gradnje, te ju usporediti s propisanom najvišom dopuštenom razinom buke;
- pri planiranju građevina i namjena što predstavljaju izvor buke (promet, gospodarska proizvodna namjena, sport i rekreacija i dr.) ovlaštena stručna osoba izradit će elaborat zaštite od buke kojim će se predvidjeti moguće učinkovite mjere sprječavanja nastanka ili otklanjanja negativnog djelovanja buke na okolni prostor i definirati uvjeti izvedbe zahvata u prostoru;
- druge mjere sadržane u elaboratu Sprječavanje nepovoljna utjecaja buke na okoliš iz članka 3. stavka 1. točke C redni broj 3. ove odluke.

Izrađivanje strateških karata buke i usvajanje akcijskih planova upravljanja bukom odvijat će se periodično svakih pet godina, odnosno u skladu s propisima.

(12.) Sanacija napuštenih eksploatacijskih polja i rudarskih objekata nemetalnih mineralnih sirovina

Napušteni rudarski objekti nemetalnih mineralnih sirovina i eksploatacijska polja - (kamenolomi, šljunčare, glinokopi) sanirat će se sukladno krajobraznim karakteristikama prostora zadanim namjenama ovoga Prostornoga plana.

Aktivna eksploatacijska polja predviđena za zatvaranje saniraju se tijekom procesa zatvaranja u rokovima predviđenim u prostornoj dokumentaciji za njihovu sanaciju.

10.2.5. Ostale mjere

(1.) Demografske mjere

Sa stajališta demografskih kretanja izdvajaju se tri karakteristična područja Grada, i to:

- uži gradski prostor (središnji dio grada),
- širi urbani prostor (naselje grad Zagreb) i
- rubni prostor Grada (sesvetsko područje i jače ili slabiji urbanizirani dio južnog Zagreba) u kojima se odvijaju različita demografska kretanja, od opadanja i stagnacije do demografske ekspanzije.

To zahtijeva kontinuirano praćenje kretanja stanovništva i u skladu s planiranim demografskim ciljevima, poduzimanje različitih mjera gradske politike (prostornih, komunalnih, gospodarskih, socijalnih i drugih).

Zagreb će usklađivati svoju demografsku i ukupnu razvojnu politiku sa svojim okolnim i širim regionalnim prostorom, te prostorom Hrvatske posebno poticanjem razvitka decentralizacijom funkcija stanovanja, rada i drugih "gradskih" sadržaja, te drugim mjerama.

Ostvarivanjem ciljeva iz ove podtočke smanjivat će se dnevne migracije u Zagreb, a dio stanovništva Grada postupno će se premještati u prigradske zone, u skladu s ujednačavanjem cjelokupnog razvitka na širem prostoru.

(2.) Prilagođen okoliš

U cilju unapređenja kvalitete življenja i boljih uvjeta života Grad Zagreb treba graditi i uređivati tako da javne građevine, javne površine, radna mjesta, sredstva javnog prijevoza i sredstva javnog komuniciranja budu pristupačna za sve građane bez obzira na spol, dob i vrstu dodatne potrebe u kretanju.

U provedbi Prostornoga plana primjenjivat će se propisi, normativi i europska iskustva u svrhu otklanjanja postojećih i sprječavanja nastajanja novih urbanističko-arhitektonskih barijera.

(3.) Kontaktno područje Parka prirode Medvednica (označeno na kartografskom prikazu 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.B. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025.), obuhvaća prostor u kojem način korištenja mora biti u skladu s načelima održivog razvoja. Način korištenja podrazumijeva usmjeravanje svih gospodarskih i razvojnih aktivnosti na način da se očuvaju krajobrazne i ambijentalne vrijednosti prostora te da se na najmanju moguću mjeru svede negativan utjecaj na kontaktno područje.

10.3. Područja i lokaliteti za istraživanje i praćenje pojava i procesa u prostoru

10.3.1.

Radi zaštite vodonosnog područja određuje se obveza praćenja kvalitete, stanja zaštite, potencijalnog ugrožavanja i onečišćenja.

U cilju zaštite voda i unapređivanja vodoopskrbe u dugoročnom razvoju Grada i šireg područja potrebno je:

- prikupiti, sistematizirati i valorizirati svu postojeću dokumentaciju (elaborate, izvještaje o izvršenim istražnim radovima, prostorne planove, odluke i sl.) te postupno podatke nadopunjavati i stvarati jedinstvenu bazu podataka dostupnu svim korisnicima;
- izraditi katastar zagađivača i ugroženih izvorišta;
- sustavno pratiti kakvoću podzemnih voda;
- dopuniti postojeću piezometarsku mrežu po širem prostoru vodonosnika, a posebno u područjima gdje se nalaze potencijalni zagađivači kako bi se odmah mogle registrirati promjene u kakvoći podzemne vode i poduzeti potrebne mjere u svrhu zaštite zagrebačkog vodonosnika;
- obraditi rezultate hidrogeoloških i sanitarnih istraživanja;
- ubrzati donošenje podzakonskih akata u skladu s posebnim propisom, koji još nisu doneseni, a neophodni su za obavljanje poslova gospodarenja vodama;
- uskladiti djelovanje svih subjekata u rješavanju vodoopskrbe, vodnog gospodarstva, elektroprivrede, prostornog planiranja, zaštite okoliša, industrije i sl.;

- istražiti mogućnost korištenja procjednih voda nastalih prikupljanjem drenažnih voda koje su u funkciji sanacije područja koje gravitira klizištu Kostanjek u svrhu korištenja tehnološke vode;
- povezivati vodoopskrbni sustav u cjeloviti regionalni vodoopskrbni sustav.

10.3.2.

Radi zaštite prirodnih vrijednosti na području Grada Zagreba kontinuirano će se pratiti, istraživati i prikupljati podaci o:

- značajnijim prirodnim vrijednostima; radi zaštite njihove ekološke raznolikosti predviđa se kartiranje biotopa;
- napuštenim poljima eksploatacije mineralnih sirovina radi pravodobne intervencije u slučaju narušavanja vrijednosti prostora;
- obnovljivim izvorima energije (geotermalnim, sunčevoj i energiji vjetra);
- izgradnji u građevinskim područjima zbog mogućnosti korekcije i racionalnog korištenja prostora;
- valorizaciji prirodne baštine i kulturnih dobara radi integracije cjelokupnog prostora Grada Zagreba u jedinstveni sustav kao dijela šireg krajobraznog prostora;
- odlagalištu otpada Jakuševac radi cjelovitog rješavanja priobalja rijeke Save te topografske i ekološke promjene užeg prostora Jakuševca, planiranju budućih potreba dijela Grada južno od rijeke Save a Jakuševac treba rješavati u kontekstu cjelovitog rješavanja priobalja rijeke Save, kako bi se topografska i ekološka promjena užeg prostora Jakuševca uklopila u sliku Grada, usklađeno s ostalim planiranim namjenama i budućim potrebama dijela Grada južno od rijeke Save;
- kretanju stanovništva Grada Zagreba zbog potrebnih korekcija mjera za uspostavljanje ravnoteže u prostoru.

10.3.3.

Radi prenamjene postojećih industrijskih pogona i osmišljavanja novih kvalitetnijih sadržaja pratit će se stanje, istraživati i analizirati:

- gospodarske zone u kojima su ostali veliki neizgrađeni i neuređeni prostori, a dio izgrađenih prostora (hala) u tim zonama je napušten i prazan ili je u njima mnogo manjih poduzeća ili onih novoosnovanih;
- izdvojene lokacije nekadašnjih industrija i potezi industrijskih i sličnih sadržaja uz ulice u gradskom tkivu.

10.3.4.

U cilju sveukupnog razvitka Grada Zagreba u području gospodarstva i analize njegovoga utjecaja na širu i užu okolinu te utvrđivanja zajedničkih polazišta u razvitku Grada Zagreba i Zagrebačke županije istraživat će se i analizirati:

- mjere i instrumenti iz nadležnosti Grada Zagreba kojima se utječe na rast i razvitak gospodarstva radi izrade cjelovite strategije gospodarskog razvitka Grada;
- demografska i s time povezana gospodarska kretanja i njihov utjecaj na širi prostor Grada s ruralnim i prigradskim naseljima, trajnim i dnevnim kretanjima stanovništva između Grada Zagreba i Zagrebačke županije te šireg regionalnog prostora; na tim prostorima, uključivanje stanovništva u projekte razvoja kroz lokalnu samoupravu, treba odrediti standarde usluga, programa i projekata po gradskim četvrtima i naseljima.

10.3.5.

Na području prometa pratit će se i predlagati mjere:

- odredit će se kritični dijelovi prometne mreže s načinom zaštite i to isključenjem prometa i regulacijom prometa (smanjenje brzine vožnje - 30 km/h, kapaciteta i dr.) ili fizičkim barijerama;
- poboljšat će se promet na cijelom području Grada uključujući i redizajn ulica i prometnica i druge mjere radi povećanja sigurnosti;
- istražiti će se mogućnost uvođenja alternativnih načina javnog i individualnog prijevoza: autobusi na plinski pogon, vodik, elektromobil, mopedi, bicikli i dr., te linijski taksi koji bi se kretao po površinama rezerviranim za javni prijevoz;
- istražiti će se mogućnost uvođenja novih pješačkih zona, kako u gradskom središtu tako i unutar stambenih naselja;

- sustavno će se pratiti poboljšanje sigurnosti i prohodnosti prometnih površina, dostupnost javnom prometu i zgradama za pješake a posebno nejake osobe i invalide uključujući i dostupnost javnom prometu i zgradama.

10.3.6.

Visoki seizmički potencijal Grada Zagreba i okolnih područja nameće potrebu sustavnog i kontinuiranog instrumentalnog praćenja seizmičke aktivnosti. U tu svrhu uspostaviti će se lokalna mreža digitalnih seizmografa koja će omogućiti detaljnije istraživanje značajki seizmičke aktivnosti užeg lokalnog i šireg regionalnog prostora, a sa ciljem definiranja što egzaktnijih seizmoloških i seizmotektonskih modela generiranja potresa. Tako dobiveni rezultati su osnove za podloge kod planiranja, projektiranja, gradnje i poduzimanja drugih preventivnih mjera zaštite od djelovanja potresa.

Za cijeli prostor Grada Zagreba potrebno je izraditi detaljnija geotehnička i seizmička istraživanja te izraditi kartu seizmičke mikrozonacije Grada Zagreba kao jednu od podloga geotehničke osnove Grada.

10.3.7.

Nadležno tijelo za geotehnički katastar preuzet će do sada prikupljenu geotehničku dokumentaciju što se odnosi na područje Grada Zagreba te će nastaviti pohranjivati sve podatke vezane uz stabilnost tla, a osobito podatke o svim registriranim pojavama nestabilnosti i klizanja tla na području Grada Zagreba na temelju dojava, te geotehničkih istraživanja, skrbiti o izradi karte geotehničke kategorizacije terena (KGKT) u odgovarajućem mjerilu po kriteriju stabilnosti i karte seizmičke mikrozonacije terena (KSMT) u MJ 1:5000, sa svim pripadajućim tematskim kartama.

Za građenje na prirodno nagnutim terenima geotehnički katastar Grad davat će mišljenja o programu geotehničkih istraživanja, posebnim geotehničkim uvjetima i rezultatu geotehničke kategorizacije tla.

10.3.8. Zaštita od prirodnih i civilizacijskih katastrofa

U Prostorni plan su ugrađene mjere zaštite od prirodnih i civilizacijskih katastrofa.

Organizacija prostora, namjena površina i planirani razvoj funkcija, posebno prometa te sustava komunalne infrastrukture i vodnog gospodarstva sadrže i planiranje zaštite, i to:

- očuvanjem postojećih šumskih i poljoprivrednih površina na području Grada kao i površina trajne namjene;
- osiguravanjem zelenih neizgrađenih koridora između pojedinih predjela Grada, te unutar njih;
- povećanjem broja ulazno-izlaznih cestovnih pravaca;
- boljim prometnim povezivanjem u Gradu većim brojem cestovnih, pješačkih i željezničkih mostova preko rijeke Save;
- policentričnim razvojem pojedinih predjela Grada i omogućavanjem disperznog razmještaja gospodarskih namjena;
- planiranim građevinama i uređajima za zaštitu od poplava rijeke Save i stogodišnjih velikih voda potoka s Medvednice;
- omogućavanjem alternativnih korištenja vodoopskrbnog sustava;
- korištenjem alternativnih izvora energije;
- razmještajem javnih građevina u širim dijelovima Grada;
- određivanjem gradnje građevina prema stupnju ugroženosti od potresa;
- predloženim visinama građevina kao i razmještajem stambenih, gospodarskih i drugih građevina;
- mjerama za zaštitu i sklanjanje;
- mjerama za zaštitu kulturnih dobara;
- mjerama za zaštitu od požara;
- drugim mjerama.

Sklanjanje ljudi

Mjere sklanjanja ljudi provode se sukladno važećim propisima; posebnom zakonu i posebnim pravilnicima.

Na području obuhvata ovog plana izvan granica područja za koja se izrađuju GUP grada Zagreba i GUP Sesveta nije određena obveza izgradnje skloništa osnovne namjene.

Sklanjanje ljudi osiguravat će se po potrebi privremenim premještanjem stanovnika i prilagođavanjem i prenamjenom pogodnih prostora za funkciju sklanjanja ljudi, što se utvrđuje Planom

zaštite i spašavanja, odnosno posebnim planovima koji se izrađuju u slučaju neposredne opasnosti (navedeni planovi su operativni planovi civilne zaštite koji se izrađuju za trenutno stanje u prostoru).

Prostornim planom se određuje obaveza uspostave i održavanja odgovarajućeg sustava za uzbunjivanje i obavješćivanja (izgradnja potrebne komunikacijske infrastrukture te instaliranje sirene za javno uzbunjivanje i obavješćivanje) te uvezivanje u jedinstveni sustav preko Županijskog centra 112.

Mjere sklanjanja i zbrinjavanja ljudi unutar granica područja za koja se izrađuju GUP grada Zagreba i GUP Sesveta, određuju se GUP-om grada Zagreba i GUP-om Sesveta.

10.3.9. Zaštita od požara

Zaštitu od požara potrebno je provoditi sukladno posebnom zakonu.

Vatrogasni prilaz i površine za operativni rad vatrogasne tehnike osiguravaju se sukladno posebnom pravilniku. Potrebne količine vode za gašenje požara osiguravaju se sukladno posebnom pravilniku.

Otpornost na požar konstrukcije i elemenata građevina te sprečavanje širenja požara na susjedne građevine definirani su posebnim pravilnikom.

Skladišta i postrojenja zapaljivih tekućina i plinova moraju se graditi sukladno posebnim propisima, na sigurnosnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja.

Potrebne mjere zaštite od požara i eksplozija (crpilišta, mjesta smještaja sredstava i opreme za gašenje požara i dr.) određuju se Planom zaštite od požara i tehnoloških eksplozija.

10.3.10. Praćenje stanja u prostoru

Radi provedbe planskih ciljeva prostornog uređenja, kontinuiranog praćenja stanja u prostoru i realizacije prostornih planova u Prostornom je planu određen sustav praćenja stanja u prostoru, i to kao:

- sustav informacija o prostoru i
- sustav dokumentacije prostora.

Rezultati praćenja stanja u prostoru su sastavni dio izvješća o stanju u prostoru.

10.4. Druge mjere

10.4.1.

Na područjima što su po namjeni u skladu s namjenom utvrđenom u Prostornom planu, a nalaze se na području za koje je po Prostornom planu obavezno donošenje prostornih planova užih područja odnosno UPU-a moguća je rekonstrukcija postojeće građevine u postojećim gabaritima, zamjenska gradnja, promjena namjene građevine ili tehnološkog procesa i sl. sukladno zakonima kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja.

Do donošenja UPU-a omogućava se rekonstrukcija prometne i infrastrukturne mreže Grada Zagreba.

10.4.2. Ozakonjenje nezakonitih građevina

Za zadržavanje građevina unutar koridora posebnog režima prometne, komunalne i energetske infrastrukture, elektroničke komunikacije, pošte i koridora posebnog režima potoka, potrebno je ishoditi posebne uvjete, odnosno potvrdu nadležnog javnopravnog tijela, da je građevina u skladu s posebnim uvjetima iz nadležnosti tog javnopravnog tijela.

U pristupnoj zoni užem području Parka prirode Medvednica unutar zona tradicijskih naseobina omogućuje se ozakonjenje građevina u funkciji seoskog turizma i klijeti. Zone tradicijskih naseobina su označene na kartografskim prikazima 3. UVJETI KORIŠTENJA, UREĐENJA I ZAŠTITE PROSTORA, 3.A. Uvjeti korištenja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. i Građevinska područja naselja - izmjene i dopune ~~2017.~~ 2025. u mjerilu 1:5000.

Za zgrade ozakonjene prema posebnom propisu, koje su izgrađene na površinama iz stavka 1. ove točke, građevna čestica se određuje kao zemljište ispod zgrade odnosno za građevine iz stavka 2. ove točke i za građevine izgrađene izvan granica građevinskog područja, katastarska čestica se u pravilu zadržava kao građevna čestica, u skladu s pravilima struke i štiteći mogući javni interes, odnosno način korištenja prostora.

Postojeće građevine izvan građevinskog područja, te postojeće građevine unutar građevinskog područja koje su protivne uvjetima provedbe određenim ovim planom mogu se rekonstruirati u postojećim gabaritima.

10.5. Lokalni uvjeti

Pod lokalnim uvjetima u smislu ove odluke smatraju se:

- reljef, voda i zelenilo;

- posebno vrijedni dijelovi prirodne baštine i kulturno-povijesnih objekata i cjelina;
- karakteristični i vrijedni pogledi i slika mjesta;
- ambijenti, mjesta okupljanja i sastajanja ljudi te pojedine građevine;
- trgovi i ulice i drugi javni prostori;
- veličina i izgrađenost građevnih čestica, način gradnje te visina i površina, te smještaj na građevnoj čestici izgrađenih građevina;
- opremljenost komunalnom infrastrukturom;
- komunalna oprema;
- druge posebnosti i vrijednosti.

S obzirom na različitost prostora Grada Zagreba lokalni uvjeti koriste se kao usmjerenje prilikom izrade prostornih planova uži područja i/ili lokacijskih dozvola, odnosno drugih akata za provedbu prostornih planova.